

Anàlisi de l'inici del curs escolar 2025/26 a Catalunya

Informe_

Informe_

**Anàlisi de l'inici del curs escolar
2025/26 a Catalunya**

INFORME ANÀLISI DE L'INICI DEL CURS ESCOLAR 2025/26 A CATALUNYA

Octubre, 2025

Editat per

Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya, aFFaC
Cartagena 245, àtic, 08025, Barcelona

Autoria:

Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (aFFaC)

Disseny i maquetació:

Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (aFFaC)

Informe anàlisi de l'inici del curs escolar 2025/26 a Catalunya. By aFFaC. Is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.

ÍNDEX

1. Comparativa internacional del context educatiu català	7
1.1. Despesa pública en educació	7
1.2. Privatització de l'educació obligatòria	11
1.3. Taxa d'escolarització de l'educació infantil de segon cicle	
1.4. Pobresa i desigualtat	16
1.5. Abandonament escolar prematur	17
1.6. La importància de les jornades escolars	18
2. Els concerts educatius a Catalunya: funcionament i limitacions	23
2.1. La xarxa privada concertada a l'estat espanyol: una solució transitòria o estructural?	23
2.2. L'anomalia del finançament dels centres privats concertats	24
2.3. Marc jurídic actual dels concerts educatius: fonaments i limitacions	25
2.4. Procediment per limitar els concerts educatius	30
2.5. Les dades evidencien que les decisions de renovació de concerts no sempre responen a les necessitats reals del sistema	31
2.6. La renovació dels concerts: una oportunitat històrica per revisar el model	36
3. Anàlisi de sobreoferta de grups privats concertats a l3	40
3.1. Metodologia	43
3.2. Sobreoferta de grups a la xarxa privada concertada: anàlisi per municipis	48
3.3. Sobreoferta de grups a la xarxa privada concertada: municipis amb zonificació única	50
3.4. Anàlisi de la sobreoferta en zones supramunicipals i intermunicipals	53
3.5. Quan la zonificació interna marca la diferència: l'anàlisi inframunicipal	56
3.6. Impacte de la sobreoferta i implicacions per a la planificació educativa	65
4. Previsió de places educatives per al curs escolar 2025/26 a l3 i primer d'ESO	71
4.1. Previsió de places educatives a l3	71
4.2. Ràtios a l3	82
4.3. Oferta de places educatives NESE a l3	86
4.4. Previsió de places: primer d'ESO	87
4.5. Ràtios a primer d'ESO	98
4.6. Oferta de places educatives NESE a primer d'ESO	105
5. L'etapa educativa de 0 a 3 anys	106
5.1. La importància de l'educació infantil de primer cicle: cap a la universalització	106

5.2. Quart any consecutiu de gratuïtat parcial a l2: serveis bàsics exclosos i desigualtats persistents	107
5.3. Els centres de titularitat pública augmenten	109
5.4. Disminueix l'alumnat matriculat al sector privat en el primer cicle d'infantil.....	111
5.5. Augment de la taxa d'escolarització a les escoles bressol.....	117
5.6. L'alumnat NESE a l'educació infantil de primer cicle	120
6. Evolució de la formació professional a Catalunya: matrícula pública i privada, modalitats i gènere	122
6.1. Privatització de l'FP: grau mitjà	123
6.2. Privatització de l'FP: grau superior.....	124
6.3. Règim a distància	126
6.4. I què passa amb el règim presencial?	130
6.5. L'increment de la formació presencial no compensa totalment la davallada puntual de les matrícules a distància en la privada el curs 2023/24	133
6.6. Estereotips de gènere a l'FP	134
7. Educar i combatre desigualtats: el valor del menjador escolar universal i gratuït	140
7.1. Reptes i propostes públiques per una política integral del menjador escolar.....	140
7.2. Progressiu encariment del preu	146
8. Bibliografia.....	149

1. Comparativa internacional del context educatiu català

Per comprendre millor el context educatiu català, aquest apartat ofereix una anàlisi comparativa internacional centrada en diversos àmbits clau: la despesa pública en educació, l'evolució demogràfica i la seva relació amb l'escolarització, els indicadors de pobresa i desigualtat, l'abandonament escolar, el pes creixent de la xarxa privada i l'organització de les jornades escolars. La comparació amb la resta de l'estat espanyol i amb la Unió Europea permet emmarcar la situació de Catalunya i identificar els principals reptes que han d'afrontar les polítiques educatives del país.

1.1. Despesa pública en educació

L'any 2022, darrera dada disponible, els països de la Unió Europea van destinar de mitjana un 4,66 % del seu producte interior brut (PIB) a educació -des del primer cicle d'infantil fins als estudis universitaris-, la qual cosa representa una reducció de 0,2 punts percentuals respecte al 2021 (4,86 %). En el cas de l'estat espanyol, la inversió va ser del 4,42 % del PIB, també per sota de la mitjana europea i amb una caiguda de 0,27 punts en relació amb l'any anterior, que va ser del 4,69 % (Eurostat, 2022).

Les dades més recents, corresponents al 2023, indiquen que l'estat espanyol va destinar un 4,52 % del PIB a educació, la qual cosa suposa una reducció de 0,08 punts percentuals respecte a l'any anterior. A Catalunya, la despesa es va situar en el 4,09 %, amb una disminució gairebé inapreciable de només 0,01 punts percentuals (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

Tal com recull l'informe d'inici de curs de l'aFFaC del curs (2024), la inversió educativa a Catalunya continua per sota del que estableix la Llei d'Educació de Catalunya (LEC), que fixava l'objectiu d'assolir el 6 % del PIB l'any 2017, un compromís encara pendent i que també forma part de l'acord d'investidura entre el PSC i els Comuns (2024). La revisió de les dades des de l'any 2000 mostra que, en 23 anys, la despesa només ha augmentat 0,87 punts percentuals (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025), fet que confirma una tendència de creixement

molt limitada i lluny d'arribar al 6 %.

Quant a la despesa pública per alumne a primer i segon cicle d'educació infantil, la mitjana de la UE va augmentar un 5 %, passant de 6.563,2 € l'any 2021 a 6.895,8 € el 2022 (Eurostat, 2022). En la mateixa línia, l'estat espanyol també va incrementar la seva despesa un 7,2 %, passant de 4.859,2 a 5.210,4 € per alumne.

Pel que fa a l'evolució de la despesa per alumne en educació primària i secundària, el 2022 la UE va registrar un increment del 3,52 % respecte al 2021, mentre que l'estat espanyol va experimentar un augment una mica més moderat, del 3,15 % (Veure taula 1.1.).

A Catalunya, les dades disponibles corresponen a la despesa per alumne a l'educació no universitària en el seu conjunt. Per a l'any 2023, darrera dada disponible, va ser de 6.676,98 € per alumne, un augment del 7,7 % respecte l'any 2022 (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025). Per aquest motiu, no són comparables amb les xifres de la UE i de l'estat espanyol, que es presenten per etapa educativa.

Taula 1.1: Despesa per alumne en euros anys 2022

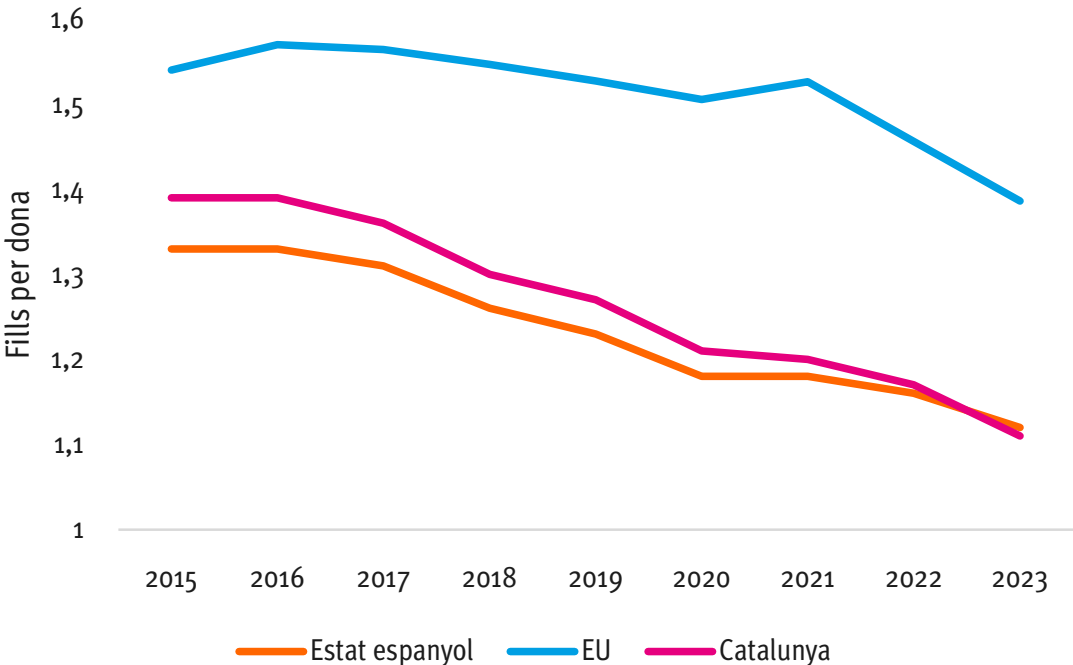
	Despesa per alumne (€)		
	Educació Infantil (1r i 2n cicle)	Primària	Secundària
Catalunya 2022	6.200,73		
estat espanyol 2022	5.210,4	5.935,2	
Unió Europea 2022	6.895,8	7.806,2	

Font: Elaboració pròpia a partir de Public expenditure on education per pupil/student based on FTE by education level and programme orientation per la mitjana de l'UE i l'estat espanyol (Eurostat, 2022) i Despesa educativa no universitària per alumne equivalent a temps complet per a Catalunya (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

Cada vegada té més presència en el debat educatiu **l'impacte que pot tenir la davallada de la natalitat sobre la despesa en educació**. Seguint la tendència europea, Catalunya ha experimentat una reducció significativa: l'any 2015 l'indicador conjuntural de fecunditat se situava en 1,39 fills per dona, mentre que el 2023 va ser d'1,11, la qual

cosa representa una disminució del 20 % (Idescat, 2024). Aquesta caiguda és més accentuada que la registrada al conjunt de l'estat espanyol, on en el mateix període l'índex ha passat d'1,33 a 1,12 (−16 %), i també superior a la de la Unió Europea, que ha disminuït d'1,54 a 1,38 (−10 %) (Eurostat, 2023). Així doncs, tant Catalunya com l'Estat es troben per sota de la mitjana europea en nombre de fills per dona, i a més amb una reducció més ràpida. (Veure gràfic 1.1.). Aquest descens de la fecunditat es reflecteix directament en la matrícula escolar: a l3, el nombre d'alumnes ha passat de 80.813 el curs 2015/2016 a 66.461 el curs 2024/25, una davallada del 18 % (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

Gràfic 1.1: Evolució de la taxa de fecunditat (fills per dona)

Font: Elaboració pròpia a partir de Fertility indicators (Eurostat, 2023) i indicadors de fecunditat (Idescat, 2024).

Tot i la reducció del nombre d'alumnat, la seva composició és avui més complexa i requereix més recursos especialitzats, fet que pot tenir un impacte significatiu en la configuració del pressupost de la despesa pública en educació a Catalunya. Ara bé, un dels aspectes més rellevants és quina aposta política fan els governs per enfortir l'educació pública en un context de quasi-mercat educatiu, on la xarxa privada concertada exerceix un paper estructural i competeix amb altres lògiques i recursos per preservar els seus centres educatius i el finançament que hi va associat.

En aquest sentit, Moreno i Gortazar (2024) assenyalen que la davallada de la natalitat incrementarà la competència entre centres per captar alumnat i recursos públics. Això pot comportar una reducció de la inversió en educació i, si l'estalvi pressupostari no es reinverteix en millorar la qualitat educativa, la lluita per alumnes i recursos pot accentuar les desigualtats. A més, es podria intensificar l'èxode cap al sector privat de les famílies que s'ho puguin permetre. Els autors adverteixen també d'un altre risc: les necessitats derivades dels canvis demogràfics, com l'envelliment de la població i l'augment consegüent de la despesa pública en sanitat i pensions, podrien reduir més el pes de l'educació dins el pressupost públic.

Cal tenir en compte que una gestió eficient dels recursos educatius pot reforçar la qualitat del sistema públic, afavorir la inclusió, millorar el rendiment acadèmic i garantir el benestar i les oportunitats de les generacions futures. Existeix un consens de quasi 50 organitzacions i entitats de l'àmbit educatiu que consideren que encara calen moltes inversions imprescindibles per enfortir l'escola pública; per tant, els recursos econòmics no només no sobren, sinó que resulten clarament insuficients (aFFaC, 2025). En aquest context, és fonamental situar el debat financer en relació amb el declivi demogràfic, tot mantenint l'educació pública com eix vertebrador del sistema.

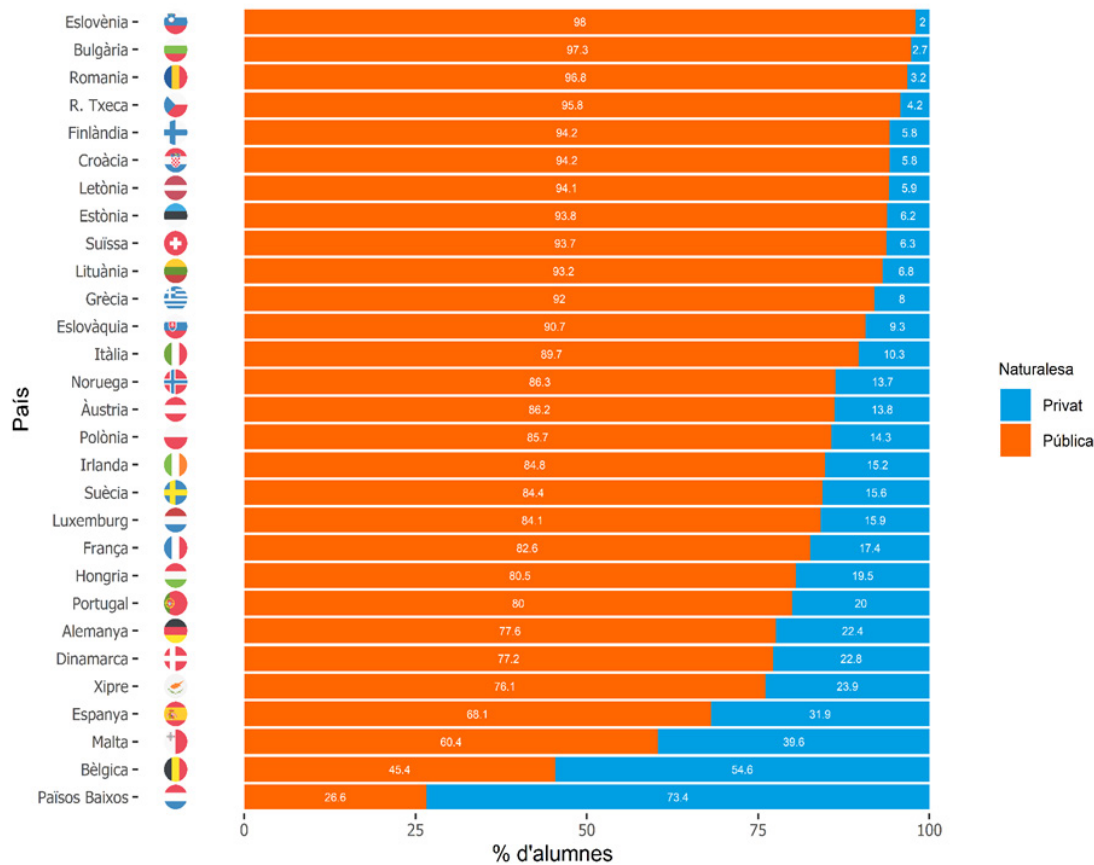
1.2. Privatització de l'educació obligatòria

L'estat espanyol és un dels països de la Unió Europea amb més alumnat matriculat en centres d'educació privada, tant concertats com no finançats amb fons públics. Segons dades d'**Eurostat del 2023**, **ocupa la quarta posició dels països de la Unió Europea amb major proporció d'alumnes matriculats en l'educació privada**, amb un 31,9 % de l'alumnat d'educació obligatòria escolaritzat en aquesta tipologia de centres (*Veure gràfic 1.2.*). **Catalunya, en el mateix període, registra un 33,8 % d'alumnat matriculat en centres de la xarxa privada i privada concertada (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2024), gairebé dos punts percentuals per sobre la mitjana estatal**, situant-se només per darrere de Malta, Bèlgica i Països Baixos.¹

En comparar Catalunya amb altres comunitats autònomes el curs 2024/25, el percentatge d'alumnat matriculat a centres públics a Catalunya és del 66,2 %, davant del 33,8 % que està matriculat a centres privats. Aquest curs, el percentatge d'alumnat a la pública a Catalunya és lleugerament inferior a la mitjana de l'estat espanyol (*Veure gràfic 1.3.*), a diferència del 2023. A més, Catalunya se situa per sota de 12 de les 19 comunitats i ciutats autònomes, que presenten un pes més elevat de la xarxa pública, on destaquen, per exemple, Melilla (83,1 %), Castella-la Manxa (81,6 %) i Extremadura (78,2 %).

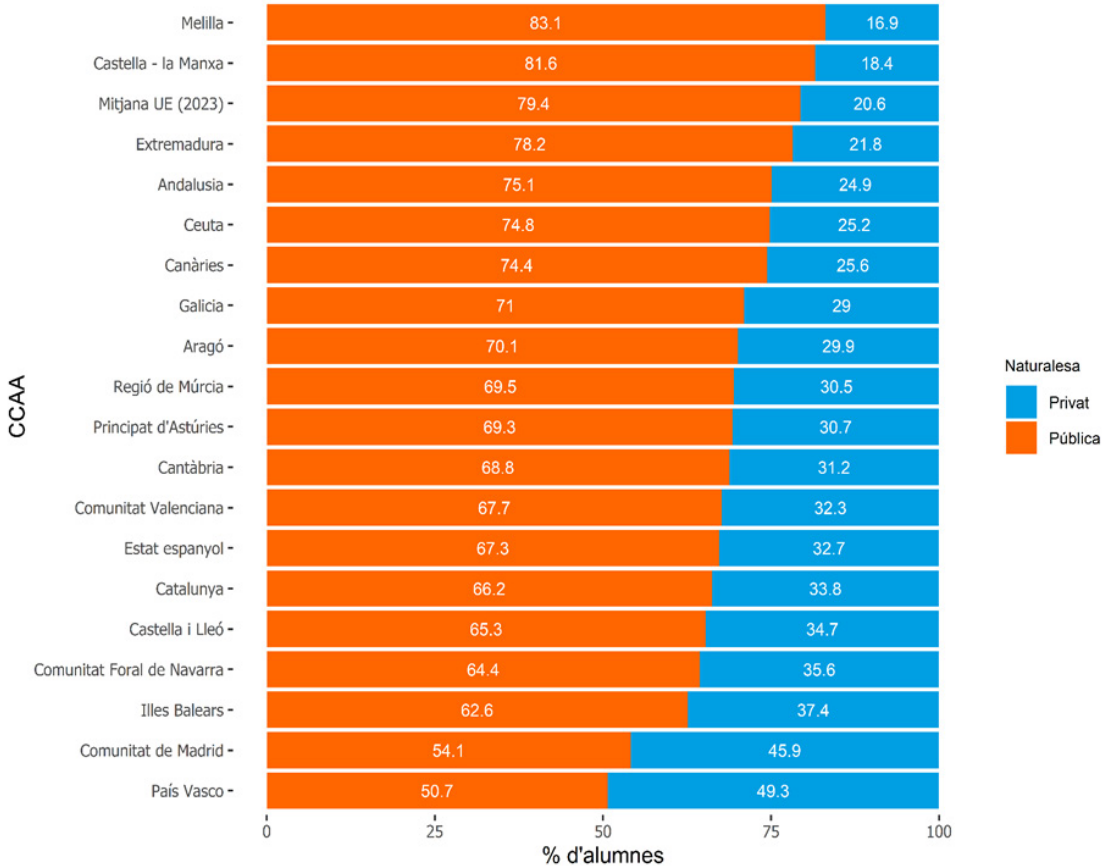
1. Els Països Baixos han modificat la metodologia de càlcul, fet que explica que aquest any se situïn entre els primers llocs del rànquing de la Unió Europea.

Gràfic 1.2.: Comparativa europea del percentatge d'alumnat matriculat a l'educació obligatòria segons la naturalesa del centre, any 2022

Font: Elaboració pròpia a partir de Pupils enrolled by sex, type of institution and intensity of participation (Eurostat, 2023).

Gràfic 1.3: Comparativa estatal del percentatge d'alumnat matriculat a l'educació obligatòria segons la naturalesa del centre pel curs 2024/25

Font: Elaboració pròpia a partir de Alumnado matriculado en Enseñanzas de Régimen General por titularidad, comunidad autónoma/provincia, sexo y enseñanza (Subdirecció General d'Estadística i Estudis del Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025).

Nota: no es disposa de dades actualitzades per a La Rioja, però en el curs 2023/24 el percentatge d'alumnat en centres privats se situava en el 35,1 %.

1.2.1. La despesa familiar en educació escolar: xarxes i diferències territorials

Tant l'educació pública com la privada concertada i la privada comporten una despesa significativa per a les famílies, ja que cal tenir en compte conceptes com el material escolar, els llibres, les sortides i excursions, el menjador escolar o les activitats complementàries. Segons l'Organització de Consumidors i Usuaris (OCU, 2025), per al curs actual la despesa mitjana estimada és de 2.390 € anuals per alumne, sense distingir la titularitat del centre.

Ara bé, la despesa varia molt segons la xarxa educativa: a la pública és d'uns 1.221 € per alumne (un increment del 2 % respecte al curs passat), a la privada concertada arriba als 3.444 € (1 % més), gairebé tres vegades més que la pública, i a la privada als 7.062 € (4 % més). Aquestes diferències reflecteixen tant el pes de les quotes i aportacions “voluntàries” especialment a la privada concertada, com el cost més elevat de la matrícula i dels serveis complementari a la privada.

També hi ha una clara variabilitat territorial: Catalunya registra la segona despesa més alta, només per darrere de Madrid, amb una mitjana de 2.980 € anuals per alumne. En canvi, comunitats com Extremadura o Galícia se situen clarament per sota de la mitjana estatal.

1.3. Taxa d'escolarització de l'educació infantil de segon cycle

Segons les darreres dades disponibles sobre la taxa d'escolarització en el segon cycle d'educació infantil, l'estat espanyol va registrar l'any 2023 un 97,7 % d'infants escolaritzats entre els tres anys i l'edat d'inici de l'educació obligatòria (sis anys), un increment d'1 punt percentual respecte a l'any 2022. Aquesta xifra se situa per sobre de la mitjana de la Unió Europea, que és del 94 %. Només alguns països, com Hongria, Noruega, Bèlgica i França, tenen una taxa d'escolarització superior (Eurostat, 2023).

Tal com es pot observar a la taula 1.2., Catalunya és de les comunitats autònomes de l'estat espanyol amb una taxa d'escolarització més baixa i només se situa per davant de Melilla, Canàries, Illes Balears i Ceuta. Malgrat això, continua situant-se per sobre de la mitjana de la Unió Europea (Eurostat, 2023).

Taula 1.2.: Taxa d'escolarització d'educació infantil de segon cycle per comunitat autònoma

CCAA	Taxa d'escolarització
Extremadura	99,8 %
Andalusia	99,4 %
Astúries	99,4 %
Múrcia	99,2 %
Castella i Lleó	98,7 %
País Basc	98,6 %
Cantàbria	98,2 %
Aragó	98,0 %
Galícia	97,9 %
estat espanyol	97,7 %
Comunitat Valenciana	97,7 %
Comunitat de Madrid	97,7 %
La Rioja	97,4 %
Comunitat Foral de Navarra	97,2 %
Castella - la Manxa	97,0 %
Catalunya	96,0 %
Ceuta	95,8 %
Illes Balears	95,2 %
Canàries	95,2 %
Mitjana UE	94,0 %
Melilla	89,4 %

Font: Elaboració pròpia a partir de pupils from age 3 to the starting age of compulsory education at primary level by NUTS 2 region - % of the population of the corresponding age (Eurostat, 2023).

1.4. Pobresa i desigualtat

La recerca educativa mostra que la pobresa i la desigualtat influeixen de manera significativa en el rendiment acadèmic, en la continuïtat educativa i, a llarg termini, en les oportunitats vitals. Per aquest motiu, l'anàlisi dels indicadors socioeconòmics que expliquen aquestes realitats és essencial per comprendre el funcionament del sistema educatiu, ja que les condicions de l'alumnat tenen un impacte directe en les seves trajectòries escolars, i poden limitar les oportunitats d'aprenentatge més enllà de l'escola. A més, la pobresa i la desigualtat incideixen en fenòmens estructurals com la segregació escolar, l'abandonament escolar prematur o les diferències en l'accés a recursos i activitats complementàries.

Pel que fa als indicadors que mesuren la pobresa i la desigualtat, com la taxa AROPE i l'Índex de Gini, aquests no descriuen una situació gaire favorable ni per al conjunt de l'estat espanyol ni per a Catalunya. La taxa AROPE (*At Risk of Poverty or Social Exclusion*) és un indicador que mesura el percentatge de persones que es troben en risc de pobresa o exclusió social. Aquest indicador és utilitzat per la Unió Europea en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

A l'estat espanyol, la taxa AROPE ha estat històricament alta en comparació a la mitjana de la UE. L'Institut Nacional d'Estadística (INE), a través de l'Enquesta de Condicions de Vida, calcula que l'any 2024 (última dada disponible) la taxa AROPE en menors de 18 anys se situava en el 34,6 % (*Idescat, 2024*). Això significa que **més de 3 de cada 10 infants i adolescents a l'Estat es troben en risc de pobresa o exclusió social**. A Catalunya, la situació és lleugerament pitjor: el 2023 la taxa AROPE per a aquesta franja d'edat era del 34,7 %. El més preocupant és que aquests valors se situen set punts percentuals per sobre de la mitjana europea, fixada en el 24,2 % (*Idescat, 2024*).

D'altra banda, l'Índex de Gini mesura la desigualtat en la distribució dels recursos materials dins d'un país o regió, és a dir, la distància entre els individus amb més i menys ingressos. L'escala va de 0 a 100: el valor 0 correspon a la màxima equitat i el 100 a la màxima desigualtat. L'estat espanyol presenta un Índex de Gini del 31,2 %, per sobre de la mitjana de la Unió Europea (29,4 %) i en nivells similars als de Grècia (31,8 %) o Estònia (30,8 %) (*Eurostat, 2024*).

A Catalunya, l'Índex de Gini és del 29,0 %, xifra semblant a la tendència europea i estatal (Idescat, 2024).

Aquests resultats fan palès que la pobresa i la desigualtat continuen sent problemes estructurals greus, amb un impacte directe en l'equitat del sistema educatiu. Aquests factors dificulten l'aprenentatge de l'alumnat, afavoreixen la segregació escolar i poden contribuir a l'abandonament escolar prematur (*Veure apartat 1.5.*). Així, fins i tot si la inversió en educació augmenta o l'escolarització és gratuïta, sense polítiques públiques efectives per combatre la pobresa, les mesures educatives resultaran insuficients i poc eficients en termes econòmics. Per això és imprescindible i urgent combinar polítiques socials i educatives que redueixin les desigualtats d'origen i garanteixin una educació de qualitat per a tot l'alumnat, especialment per a aquells que provenen de contextos socioeconòmics més vulnerables.

1.5. Abandonament escolar prematur

Tal com ja es recollia a l'informe del curs passat, l'ONU (2016) assenyala la reducció de l'abandonament escolar prematur (AEP) com una prioritat global. En aquest sentit, la UE ha fixat per al 2030 l'objectiu de reduir aquesta taxa per sota del 9 % a tots els estats membres (Consell de la UE, 2021). L'AEP mesura el percentatge de joves d'entre 18 i 24 anys que han completat com a màxim la primera etapa de l'educació secundària —és a dir, l'educació secundària obligatòria (ESO)— i que no continuen estudiant batxillerat ni formació professional. Aquest indicador pretén reflectir la proporció de joves que abandonen el sistema educatiu sense completar els nivells postobligatoris (Idescat, 2024; UE, 2021; Save the Children, s/d).

L'any 2024, Catalunya va registrar una taxa d'AEP del 13,8 %, lleugerament superior a la mitjana espanyola (13,7 %) i notablement per sobre de la mitjana de la Unió Europea (9,5 %). Malgrat aquestes xifres, Catalunya ha experimentat una reducció significativa d'1,1 punts percentuals entre el 2023 i el 2024, una disminució més pronunciada que la registrada al conjunt de l'estat espanyol (on s'ha reduït 0,7 punts de mitjana) i que a escala europea (s'ha reduït només 0,2 punts) (Idescat, 2024).

Taula 1.3.: Abandonament prematur dels estudis

	2023	2024	Variació (p.p)
Catalunya	14,8 %	13,7 %	1,1 p.p
Estat Espanyol	13,7 %	13,0 %	0,7 p.p
UE	9,5 %	9,3 %	0,2 p.p

Un aspecte rellevant és la bretxa de gènere en l'AEP. L'any 2024, la taxa a Catalunya va ser del 16,5 % entre els homes i del 10,6 % entre les dones, una diferència de quasi sis punts percentuals que evidencia que una proporció més gran d'homes abandona el sistema educatiu abans d'hora. A l'estat espanyol s'observa una tendència similar, però amb valors més baixos i una bretxa de gènere menys pronunciada: 10,9 % en el cas dels homes i 7,7 % en el de les dones (Idescat, 2024).

L'abandonament prematur dels estudis s'associa sovint a una major precarietat laboral, més risc de pobresa i exclusió social, i més dificultats per accedir a una ocupació estable (Consell de la UE, 2011). En aquest sentit, l'elevada taxa d'AEP a Catalunya comporta implicacions socials i econòmiques rellevants i posa en evidència la necessitat de reforçar tant les polítiques preventives durant l'educació obligatòria com les accions per millorar l'accés, l'orientació i la qualitat dels estudis postobligatoris i de la formació professional (Veure apartat 6).

1.6. La importància de les jornades escolars

El debat sobre els diferents models de jornada escolar a Catalunya ha estat recurrent, però avui disposem d'una base d'evidències que demostra que l'organització horària té un impacte directe tant en el benestar com en l'aprenentatge de l'alumnat. La jornada escolar fa referència al temps que els infants i joves passen al centre educatiu participant en activitats diverses: classes lectives, activitats complementàries i extraescolars, temps de pati o menjador escolar (Gabaldón i Obiol, 2017).

Tradicionalment, s'ha tendit a identificar la jornada només amb el temps lectiu, però en realitat afecta -i alhora està condicionada per- molts d'altres factors: el descans i la son de l'alumnat, l'organització i la metodologia de les assignatures, l'alimentació, o els espais de socialització, entre altres (Robles-Moreno et al., 2024; Ivàlua, 2025). Per aquest motiu, la distribució i organització de la jornada (hora d'inici i finalització, continuada o partida, etc.) ja no pot considerar-se únicament un tema de debat, sinó un element clau sobre el qual cal prendre decisions orientades a millorar l'experiència educativa i a garantir la igualtat d'oportunitats.

A Catalunya conviuen diversos models de jornada escolar segons l'etapa i la titularitat dels centres:

- **Infantil i primària:** jornada partida i jornada continuada.
- **Secundària:** jornada partida, jornada continuada i jornada mixta.

De manera general, primària es manté majoritàriament amb jornada partida, independentment de la titularitat del centre. En canvi, a secundària les diferències entre xarxes són més clares: els centres públics tendeixen a oferir jornada intensiva o mixta, mentre que a la concertada predomina la jornada partida (Robles-Moreno et al., 2023).

Tal com ja va exposar l'aFFaC a La jornada escolar a debat (2023) i Alumnat i jornada escolar: experiències, valoracions i propostes (2024), no hi ha consens ni coherència en els models actuals. Per aquest motiu, en els darrers anys s'han impulsat estudis per identificar quins models responen millor a les necessitats de l'alumnat i a la millora educativa. Un dels més recents és la Revisió d'evidències sobre la jornada escolar (Ivàlua, 2025), basada en avaluacions internacionals experimentals i quasi experimentals. L'informe assenyala que hi ha evidència causal sobre alguns dels principals components de les jornades, com el temps lectiu, l'horari d'inici, el menjador i les activitats extraescolars.

A tall de context, gairebé la meitat de les comunitats autònomes de l'estat espanyol han adoptat la jornada continuada a primària. Només Catalunya, el País Basc i Navarra mantenen majoritàriament la jornada partida. Tot

i això, en els darrers anys, s'ha observat un creixement de la incorporació de la jornada continuada a la xarxa pública, mentre que a la privada concertada i a la privada la tendència mantenir la jornada partida. A secundària, tant a Catalunya com a escala estatal, predomina la jornada continuada en la xarxa pública.

La comparació internacional mostra que a primària la jornada partida és la més estesa en països propers, mentre que a secundària hi ha més diversitat. L'estudi de Gabaldon i Obiol sobre 22 països de l'OCDE, al que fa referència l'àl·lua en el seu informe, conclou que la majoria de països la jornada partida és majoritària a primària (14 dels 22 països), igual que a Catalunya, mentre que a secundària les tipologies varien, amb una lleugera tendència cap a la jornada partida.

Un altre element diferenciador de la realitat espanyola i catalana respecte a Europa és la durada de la pausa de migdia: fins a 2,5 hores, mentre que a la majoria de països de la UE és d'entre 30 i 60 minuts. També destaca l'hora d'inici de la jornada lectiva: **a primària**, a Catalunya les classes comencen a les 9 h, més tard que la majoria de països europeus, on s'inicien a les 8 h, tant en jornades continuades com partides. Per exemple, a Bèlgica, Grècia i Romania, amb jornada continuada, les classes s'inicien a aquesta hora, i el mateix passa a la República Txeca, Dinamarca, Finlàndia i Itàlia, entre d'altres, tot i tenir jornada partida. **A secundària** hi ha més diversitat, però en general no hi ha diferències grans entre primària i secundària; en canvi, a Catalunya l'alumnat de secundària sol començar una hora abans. Ara bé, cal contextualitzar-ho amb el desajustament horari del nostre territori: **Espanya té una forta desalineació entre hora oficial i hora solar**, i això fa que sigui un dels països on la jornada escolar comença més aviat al continent europeu (Gabaldón-Estevan i Obiol-Francés, 2021).

Pel que fa al nombre d'hores lectives, la xarxa pública catalana se situa per sobre de la mitjana dels països analitzats, tant a primària com a secundària.

A primària, la xarxa pública registra una mitjana de **cinc hores lectives diàries**, mentre que a la concertada és de sis hores. Aquesta diferència entre xarxes és quelcom que l'actual govern ha promès treballar segons l'acord

d'investidura entre el PSC i els Comuns (2024). A diferència de Catalunya, a la resta de l'estat espanyol, la jornada lectiva a la pública és inferior, amb 4,5 hores diàries. Les 5 hores de la pública catalana superen la durada de la jornada escolar de la majoria d'estats de la UE, que és de 4,5 hores o menys i només s'equipara a països com Luxemburg i Irlanda.

D'altra banda, les hores lectives diàries a la secundària a Catalunya són les mateixes que a la resta de l'Estat, amb un total de 6 hores diàries, independentment de la titularitat del centre. A escala europea, només Dinamarca té la mateixa càrrega lectiva, mentre que la majoria de països presenten una mitjana de 5 hores o menys.

No obstant, **Catalunya i l'estat espanyol es troben entre els països amb menys dies lectius en un curs escolar de la UE:** només 175 a l'any, tant a primària com a secundària. Aquesta xifra és similar a la de Lituània, Estònia i Grècia, però és més baixa que a la majoria de països europeus, com França (180 dies), Alemanya (190) o Itàlia (200). Portugal i Islàndia tenen encara menys dies lectius que a l'estat espanyol, però la tendència general a Europa és superar els 175 dies.

Segons aquesta revisió d'Ivàlua (2025), hi ha evidències clares sobre alguns aspectes sovint debatuts de l'organització del temps escolar:

- **Revisar la càrrega i la quantitat de dies lectius durant el curs escolar:** Ivàlua assenyala que ampliar el temps lectiu a primària pot contribuir a reduir desigualtats si es destina a reforçar continguts i oferir atenció individualitzada. Tot i això, els efectes en el rendiment acadèmic són limitats i, de fet, tendeixen a disminuir quan la jornada ja és prou llarga. Des de l'aFFaC, es considera més adient explorar l'ampliació del nombre de dies lectius a primària i a secundària, ja que aquesta mesura ajuda a combatre la desconexió escolar i té un impacte especialment positiu sobre l'alumnat vulnerabilitzat (Sintes, 2025). Ara bé, cal remarcar que qualsevol augment del nombre de dies lectius ha d'anar necessàriament acompanyat d'una adequada climatització dels centres educatius; sense aquesta condició, es deixaria de banda una realitat que la comunitat educativa ja ha

alertat reiteradament (aFFaC, 2023; Social.cat, 2024;). En tot cas, aquesta mesura d'augmentar els dies lectius es considera més adequada que no pas l'extensió diària de la jornada lectiva. De fet, en el cas de la secundària, la recerca de l'aFFaC subratlla la necessitat de reconèixer el temps d'esbarjo com a part integrant del temps educatiu i de revisar la càrrega lectiva quotidiana, amb l'objectiu de garantir una distribució més equilibrada i pedagògicament eficient del temps escolar (Robles-Moreno et al., 2024).

- **Endarrerir l'inici a secundària:** millora sobretot les hores de son de l'alumnat. En aquesta línia, l'aFFaC també considera que s'ha d'endarrerir l'horari d'inici de la jornada lectiva a secundària d'acord amb els ritmes circadianis de l'adolescència, el seu nivell educatiu i la diversitat territorial de Catalunya (2024).
- **Menjadors i activitats no lectives:** tenen un paper clau en l'equitat i el benestar. L'aFFaC fa anys que defensa que cal contemplar el temps de migdia i el menjador escolar com un espai educatiu, gratuït i universal. A més, considera que cal reduir el temps de migdia i organitzar-lo amb horaris saludables i interlectius, de manera que s'afavoreixi una continuïtat adequada dels aprenentatges a la tarda (Robles-Moreno et al., 2024).
- **Millorar l'accessibilitat de les activitats extraescolars:** sobretot per l'alumnat vulnerabilitzat. L'aFFaC (Robles-Moreno et al., 2024) afegeix que els centres educatius han d'estar oberts a les tardes per garantir aquesta continuïtat amb l'horari lectiu i oferir una programació d'extraescolars de tipologia diversa i que no exclogui a l'alumnat (sigui per motius econòmics, funcionals, etc.).

En definitiva, les particularitats horàries de Catalunya i l'Estat, analitzades a la llum de l'evidència internacional, plantegen reptes específics que requereixen acció política. És moment de repensar l'organització dels centres des d'una mirada pedagògica, de promoure una millor articulació en la transició a les diferents etapes educatives, de replantejar el volum de tasques escolars i els espais a on es duen a terme perquè, es pugui atendre les necessitats i diversitats de l'alumnat. És a dir, cal anar més enllà del debat sobre la tipologia de jornada i impulsar canvis en aquells aspectes on l'evidència ja apunta possibilitats clares de millora en equitat, salut i qualitat educativa.

2. Els concerts educatius a Catalunya: funcionament i limitacions

2.1. La xarxa privada concertada a l'estat espanyol: una solució transitòria o estructural?

La xarxa privada concertada a l'estat espanyol té els seus orígens a finals de la dictadura franquista, quan les escoles públiques existents -de confessió catòlica- resultaven insuficients per garantir l'escolarització universal i gratuïta de l'educació general bàsica a tota la població d'entre 6 i 14 anys. En aquest context de manca d'infraestructura educativa, l'Estat va introduir un sistema de subvencions a centres privats autoritzats que permetia ampliar l'oferta de places i assegurar l'accés de tot l'alumnat a l'ensenyament obligatori gratuït (Gasull, 2022).

Arribada la democràcia, hi havia el consens polític que l'estat espanyol havia de crear un sistema educatiu de gestió i provisió pública, semblant a les democràcies consolidades del seu entorn (Gasull, 2022). Amb l'aprovació de la Constitució espanyola de 1978 (CE) es reconeix que “tothom té dret a l'educació” (art.27.1.) i que “l'ensenyament bàsic és obligatori i gratuït” (art.27.4), però la xarxa d'escoles de titularitat pública era insuficient per cobrir tota la demanda.

Davant d'aquesta realitat, el govern va aprovar la **Llei Orgànica 8/1985**, de 3 de juliol, del Dret a l'Educació (LODE), que establia el marc legal de concerts educatius. Aquest sistema **permetia als centres privats accedir a finançament públic en cas que garantissin la gratuïtat** i complissin amb determinades condicions d'admissió i servei públic. Els objectius, tal com s'explica al preàmbul de la LODE, eren, per una banda, donar resposta immediata a la manca de places públiques en un moment d'expansió de la demanda educativa i, per l'altra, integrar els centres privats existents dins d'un marc de finançament públic que permetés garantir la universalització de l'educació obligatòria sense haver d'esperar a tenir la provisió de centres públics necessària.

La transitorietat del sistema de concerts es va concretar en el [Reial decret 2377/1985](#) de 18 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de Normes Bàsiques sobre Concerts Educatius. En l'article 1 i en l'exposició de motius, apareix l'argument de la transitorietat, segons el qual els concerts educatius s'entenien com una mesura temporal fins que el sistema públic pogués assumir tota l'oferta necessària.

Malgrat la intenció inicial del model de concerts com a mesura provisional, amb el pas del temps la xarxa privada concertada ha deixat de ser una solució temporal per passar a consolidar-se com un element estructural de l'educació a l'estat espanyol. De fet, a algunes comunitats autònomes -especialment Catalunya o Madrid-, els concerts educatius han augmentat progressivament de manera significativa, sense que es pogués justificar per necessitats d'escolarització. Això ha generat una doble xarxa educativa que estableix una categorització entre centres en funció de la seva titularitat i, en conseqüència, al voltant del 33,8 % de l'alumnat de segon cicle d'educació infantil, primària i ESO a Catalunya està escolaritzat en centres de la xarxa privada concertada ([Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes, 2024](#)).

2.2. L'anomalia del finançament dels centres privats concertats

Els centres privats concertats són, en essència, empreses o entitats de titularitat privada que operen sota lògiques de mercat, tot i que reben finançament públic. Això genera una anomalia dins del sistema educatiu: es financen amb recursos públics mentre mantenen objectius de sostenibilitat econòmica i maximització de resultats. En aquest context, tendeixen a fomentar la competència per la captació d'alumnat i a configurar un quasi mercat educatiu basat en criteris d'eficiència i rendibilitat. Diversos estudis assenyalen que aquest funcionament contribueix a agreujar la segregació escolar i a erosionar la igualtat d'oportunitats ([Rodríguez-Martínez et al., 2022](#)).

Tot i que el marc legal estableix que l'escolarització obligatòria en centres privats concertats ha de ser gratuïta, diferents estudis han constatat que aquesta condició no es compleix. Segons EsadeEcPol ([2024](#)), més d'un 81 % de les famílies amb fills i filles escolaritzats a la privada concertada a l'estat espanyol paguen quotes (percentatge que

incrementa en segons quines etapes educatives). A Catalunya, la matrícula mitjana anual per alumne (només per a famílies pagadores) és de 1.696 € (Gortazar, et al., 2024), una pràctica que vulnera el principi de gratuïtat i que s'ha estès de manera més generalitzada que en altres comunitats autònomes. El cobrament sistemàtic d'aquestes quotes genera una doble conseqüència: d'una banda, introdueix un mecanisme de finançament paral·lel contrari al marc legal vigent; de l'altra, accentua la desigualtat entre centres, ja que aquells que aconsegueixen captar més recursos familiars poden oferir una educació més exclusiva i selectiva. Aquesta situació no només erosiona la igualtat d'oportunitats, sinó que, a més, reforça la posició privilegiada de determinades escoles que, tot i rebre fons públics provinents dels impostos de tota la ciutadania, disposen d'un sobrefinançament encobert que incrementa la segregació social i educativa.

Resulta paradoxal el fet que, mentre la xarxa privada concertada estableix quotes il·legals¹ a les famílies, els pressupostos públics financen les escoles privades concertades a través de la dotació de concerts i/o mitjançant les subvencions públiques.

A més, en alguns territoris, la demanda d'aquests centres disminueix any rere any, la qual cosa genera dificultats de viabilitat econòmica i ha obligat a fer que alguns centres fossin rescatats pel Departament d'Educació i Formació Professional, sufragant amb fons públics les places que no s'han cobert.

2.3. Marc jurídic actual dels concerts educatius: fonaments i limitacions

El sistema de concerts educatius a Catalunya s'emmarca en un entramat normatiu d'àmbit estatal i autonòmic que fixa tant els principis generals com els procediments concrets per a la seva concessió i renovació o eliminació.

1. Cal destacar que també s'han documentat centres educatius de la xarxa pública que recapten contribucions econòmiques de les famílies, la qual cosa afecta la garantia del dret a l'educació en condicions d'igualtat i equitat (FaPaC, 2019).

En l'àmbit estatal, el fonament bàsic es troba a la CE de 1978, que en l'article 27 reconeix el dret a l'educació i a la llibertat de creació de centres. Tanmateix, com ha reiterat el Tribunal Constitucional (STC 86/1985; STC 5/1981), la llibertat de creació de centres no comporta l'existència d'un dret fonamental a rebre finançament públic: els concerts són una opció del legislador, no una obligació constitucional. Això significa que legalment es poden suprimir concerts, sempre que no afecti el dret a l'educació ni la llibertat de creació de centres privats.

Com ja s'ha avançat, el desplegament normatiu del mandat constitucional del Dret a l'Educació es concreta a la LODE, que configura el marc jurídic del sistema de concerts. En aquest marc estatal, una norma central és el Real Decreto 12377/1985, de 18 de desembre, pel qual s'aprova el Reglamento de normas básicas sobre conciertos educativos (Reial decret 2377/1985) que concreta l'aplicació de la LODE i estableix els elements essencials del règim de concerts: el seu objecte (garantir l'escolarització obligatòria i gratuïta), el contingut i formalització en document administratiu, la durada dels concerts, així com els procediments de renovació, modificació i extinció. El RD també fixa que els concerts depenen de la suficiència de places i del compliment estricte de les obligacions per part dels centres. Tot i haver estat objecte de modificacions parcials, continua sent la norma bàsica que vincula totes les comunitats autònomes. El RD, tal i com s'ha exposat en el primer apartat, és el que estableix el caràcter transitori del sistema de concerts.

La LODE ha estat posteriorment modificada per la Llei Orgànica 2/2006, d'Educació (LOE), la LOMCE (2013) i, més recentment, per la LOMLOE (2020). Aquestes lleis han desenvolupat el sistema de concerts i han establert que aquests s'han d'atorgar **subordinats a criteris de planificació** educativa (han de respondre a una necessitat real per garantir l'educació universal), **equitat** (no poden seleccionar famílies per criteris econòmics, ideològics o socials) **i suficiència pressupostària** (la concertació està condicionada als recursos disponibles i a la decisió política sobre com s'assignen).

En l'àmbit autonòmic, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006), en l'article 131, atorga a la Generalitat la competència exclusiva en matèria d'educació dins del respecte de la legislació bàsica estatal. El desplegament

d'aquesta competència es concreta en la Llei 12/2009 (LEC), que configura el Servei d'Educació de Catalunya com una xarxa integrada per centres sostinguts per fons públics sense diferenciar per naturalesa de centre.

A Catalunya, la normativa reglamentària concreta aquests principis. El **Decret 56/1993**, de règim jurídic dels concerts educatius, regula la vigència, els requisits i la renovació dels concerts i exigeix, entre altres aspectes, el compliment de condicions de gratuïtat, no discriminació i adequació a la programació establerta per l'administració. Més recentment, el **Decret 11/2021** de programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió, **ha reforçat el vincle entre la renovació de concerts i la necessitat de garantir l'equitat i la distribució equilibrada de l'alumnat amb necessitats específiques, establint als centres concertats l'obligació de seguir els mateixos criteris d'admissió que els centres públics.**

Aquest marc jurídic, tanmateix, no només determina els drets dels centres privats concertats, sinó que sobretot disposa les condicions i límits de la seva existència. La jurisprudència constitucional ha reiterat que la concertació és un instrument subsidiari i que, per tant, es pot limitar o extingir en tres supòsits principals: **(1) quan l'oferta pública sigui suficient per cobrir les necessitats; (2) quan els centres incompleixin les seves obligacions; (3) quan el legislador decideixi reorientar la despesa pública cap a la xarxa pública.**

Així doncs, els concerts educatius no són un dret adquirit sinó que és una política educativa contingent, sotmesa a revisió i vinculada a l'interès general.

A la pàgina següent s'adjunta una taula resum del marc jurídic dels concerts educatius, la seva descripció i les implicacions per eliminar o limitar els concerts (Taula 2.1.).

Taula 2.1: Resum fonament jurídic per reduir o eliminar concerts educatius

Nivell normatiu	Descripció: què diu	Implicacions per eliminar concerts
Constitució Espanyola (CE)	Reconeix el dret a l'educació i la llibertat de creació de centres.	No reconeix el dret dels centres privats a rebre finançament públic. És a dir, els concerts són opcionals, no són un mandat constitucional. Es poden limitar o extingir sempre que quedi garantit el dret a l'educació obligatòria.
Sentències del Tribunal Constitucional (STC 5/1981, STC 86/1985, STC 77/1985)	En diferents sentències es reforça que els concerts educatius no són un dret fonamental.	Reforça que l'administració educativa pot modificar o suprimir concerts si es garanteix el dret universal a l'educació.
Llei Orgànica 8/1985 (LODE)	Constitueix el marc jurídic del règim de concerts educatius. Regulen els criteris a escala estatal.	Fixa la base legal: els concerts depenen de criteris de suficiència de places i de compliment de condicions dels centres. Per això, es pot reduir l'oferta de concerts si hi ha una oferta pública suficient o si els centres no compleixen amb les condicions bàsiques.
Reial decret 2377/1985 Reglament de normes bàsiques sobre concerts educatius	Desenvolupa la LODE pel que fa a la durada dels concerts, objecte, causes, extinció, procediment i renovació. Defineix els concerts com a mecanisme transitori per garantir la gratuïtat de l'ensenyament obligatori.	Interpreta que els concerts són una mesura temporal i permet no renovar si hi ha oferta pública suficient o si hi ha incompliments.
LOE (2006) -LOMCE (2013)- LOMLOE (2020)	Desenvolupen els concerts i reformen la LODE de manera que condicionen els requisits dels concerts: gratuïtat, equitat, no discriminació.	El legislador -el Parlament- pot modificar la llei per reduir-ne l'abast, modificar l'estructura actual i prioritzar la xarxa pública.
Llei 12/2009 de 10 de juliol, d'Educació de Catalunya (LEC)	Concreta com funcionen els concerts dins el Servei d'Educació de Catalunya. El marc legal defineix els concerts supeditats a la planificació educativa, a criteris d'equitat, de no discriminació i a les necessitats educatives de cada zona educativa o escolar.	Permet a la Generalitat no renovar concerts si l'oferta pública és suficient.
Llei de pressupostos anuals	Els concerts es financen amb fons públics.	Sense dotació pressupostària no hi ha concerts. El Parlament pot decidir reorientar la despesa cap a l'educació pública.
Reglaments i decrets: Decret 56/1993, de 23 de febrer	Regula la durada, la renovació i supervisió. Estableix obligacions de gratuïtat, no discriminació i inspecció.	Instrument administratiu per denegar renovacions quan no es compleixin requisits o no hi hagi necessitat.
Reglaments i decrets: Decret 11/2021 de 16 de febrer	Regula la programació de l'oferta educativa i l'admissió. Obliga a centres concertats a participar en la distribució equilibrada d'alumnat.	Vincula renovació de concerts al compliment d'equitat i inclusió. Permet reforçar control sobre l'admissió i quotes il·legals.

En definitiva, la concertació i la seva renovació no és automàtica, sinó que està supeditada al compliment de requisits legals i administratius, així com a les necessitats de planificació educativa. D'acord amb la LODE i el seu reglament (RD 2377/1985), els concerts només es poden mantenir si es respecten els principis de gratuïtat, no discriminació i suficiència de l'oferta pública. En aquest marc legal, s'identifiquen diversos arguments jurídics que permeten limitar o extingir concerts:

a. Incompliment de condicions bàsiques per part dels centres privats concertats:

En primer lloc, són diverses les evidències que fan palès que nombrosos centres privats concertats compleixen el principi de gratuïtat, establint quotes econòmiques “voluntàries” que a la pràctica esdevenen obligatòries, contradient l'obligació de no discriminar per raons socioeconòmiques.

També s'han documentat altres incompliments bàsics, com segregació per gènere, vulneració del principi constitucional d'aconfessionalitat o discriminació a l'alumnat NESE. Totes aquestes pràctiques discriminatòries poden justificar legalment que no es renovi el concert educatiu a aquests centres.

b. Suficiència de l'oferta pública:

Els concerts només tenen sentit quan són necessaris per garantir la suficiència de places a l'escolarització obligatòria com un complement a l'oferta pública. Quan hi ha oferta pública suficient, la pròpia normativa (LODE i RD 2377/1985) permet no renovar concerts educatius.

c. Reorientació de la despesa pública:

L'aprovació d'un concert està condicionada per les disponibilitats pressupostàries (és a dir, no és un dret automàtic, depèn del pressupost públic). Els pressupostos són elaborats pel Govern (projecte de pressupost) i són aprovats al Parlament; per tant, els governs poden decidir reorientar la despesa que fins aleshores es destinava als centres

privats concertats cap a la xarxa pública. Això permet reduir progressivament el pes dels concerts en la mesura que l'oferta pública sigui suficient per garantir el dret a l'educació.

2.4. Procediment per limitar els concerts educatius

Com s'ha explicat al llarg del capítol, els concerts educatius no són un dret constitucional, sinó una política educativa regulada per llei, i en aquesta línia ja s'han exposat quins són els arguments jurídics. Per tant, es poden limitar o extingir per dues vies:

Via administrativa

Els concerts tenen una durada de sis anys (a primària i educació especial) i de quatre anys (a ESO i educació infantil de segon cicle). La renovació no és automàtica sinó que cal tornar a acreditar els requisits i avaluar l'adequació de les necessitats educatives actuals del territori.

Per això, un dels procediments per limitar els concerts educatius és no renovar els concerts quan caduquen en aquelles zones educatives on hi ha suficient oferta pública per encabir l'alumnat i garantir l'escolarització universal. Aquest curs s'ha d'abordar la planificació de la renovació dels concerts educatius i, en conseqüència, cal aplicar el criteri de suficiència de places per configurar-ne la renovació mitjançant resolució. La particularitat d'aquesta convocatòria és que coincideixen tant les renovacions de quatre anys com les de sis anys, la qual cosa ofereix l'oportunitat de dur a terme una planificació amb horitzó a deu anys vista.

Un altre procediment per via administrativa per a limitar els concerts educatius és l'extinció anticipada del concert que es dona en cas d'incompliment greu de les condicions bàsiques pel centre educatiu.

Via política

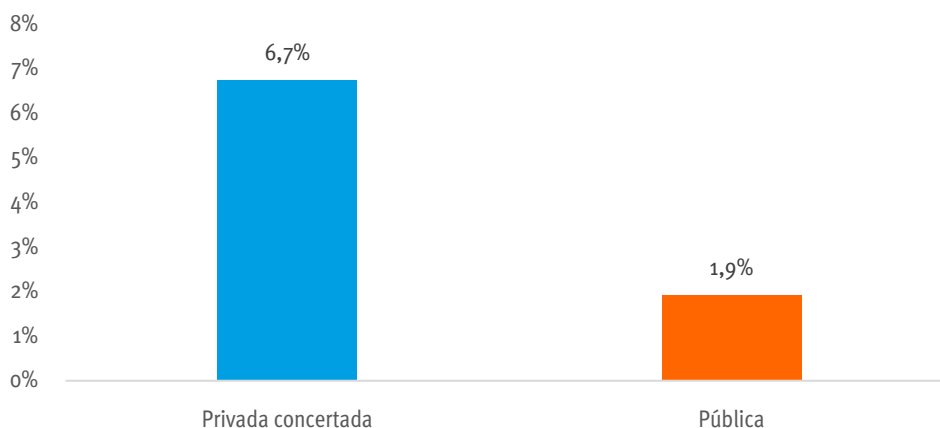
Malgrat que aquesta via és més complicada que es materialitzi, una opció per limitar i reduir els concerts és fer una reforma legislativa, és a dir, modificant la LODE i la normativa de concerts. Això permetria canviar l'estructura del sistema i el model actual de concerts educatius.

2.5. Les dades evidencien que les decisions de renovació de concerts no sempre responen a les necessitats reals del sistema

En un context de **fort descens demogràfic i sobreoferta de places escolars**, les reduccions de grups haurien de produir-se **prioritàriament a la xarxa privada concertada**, atès, com s'ha analitzat en l'apartat anterior, que la seva funció és **complementar** la xarxa pública quan aquesta no pot cobrir tota la demanda. Això és el que estableix el **Reial Decret 2377/1985**, pel qual s'aproven les normes bàsiques sobre concerts educatius, i que la LOMLOE reforça en assignar a l'administració la **planificació equilibrada de l'oferta i la prioritat de servei públic**. No obstant això, les dades dels darrers cursos mostren que la política aplicada pel Departament d'Educació i Formació Professional ha seguit la direcció contrària: mentre s'han tancat línies públiques, la xarxa concertada s'ha mantingut o ampliat, consolidant un desequilibri estructural.

L'anàlisi de les unitats o grups d'13 i primer d'ESO durant el període 2021/22 – 2024/25, a partir de les bases de dades d'Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (**Departament d'Educació i Formació Professional, 2025**), posa de manifest una asimetria clara en la gestió de l'oferta educativa.

Gràfic 2.1: Variació percentual (%) de les unitats a l3 segons xarxa educativa entre els cursos 2021/22 i 2024/25 a Catalunya

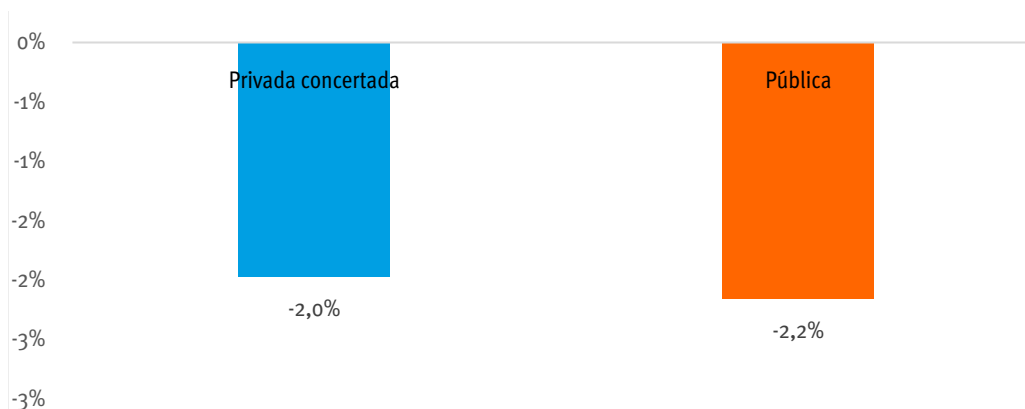

Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

A l3, el nombre d'unitats concertades ha augmentat un 6,7 % en els últims quatre cursos escolars, mentre que a la xarxa pública només ho ha fet un 1,9 %, tot i que en municipis on conviuen les dues xarxes, la demanda de les famílies és superior al sistema públic i la sobreoferta de places és generalment més elevada en el sistema privat concertat (*Veure apartat 3*).

Aquest comportament és incoherent amb el principi de complementarietat: si la població escolar baixa, l'ajust hauria de recaure primer a la xarxa privada concertada, no a la pública.

Gràfic 2.2: Variació percentual (%) de les unitats a 1r d'ESO segons xarxa educativa entre els cursos 2021/22 i 2024/25 a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

A primer d'ESO, tot i la reducció global de places, la xarxa privada concertada perd menys unitats (-2,0 %) que la pública (-2,2 %).

Tot i que la diferència percentual en la reducció d'unitat de primer d'ESO entre la xarxa pública i la privada concertada pot semblar mínima, un 0,2 %, el seu impacte real és important. Les dades mostren que en els darrers cursos la xarxa pública no ha ofert prou places de secundària per garantir la continuïtat del tot l'alumnat procedent de les seves pròpies escoles de primària, mentre que la concertada no només cobreix el seu propi alumnat de sisè, sinó que disposa d'una sobreoferta que li permet absorbir part de l'alumnat de la pública (aFFaC, 2024).

Aquesta situació evidencia un desequilibri estructural en la planificació educativa, que dificulta la continuïtat dins del sistema públic i afavoreix la transferència d'alumnat cap a la privada concertada, especialment en el pas de primària a secundària.

Taula 2.2: Resum de variació d'unitats o grups a l3 i primer d'ESO a Catalunya per xarxa

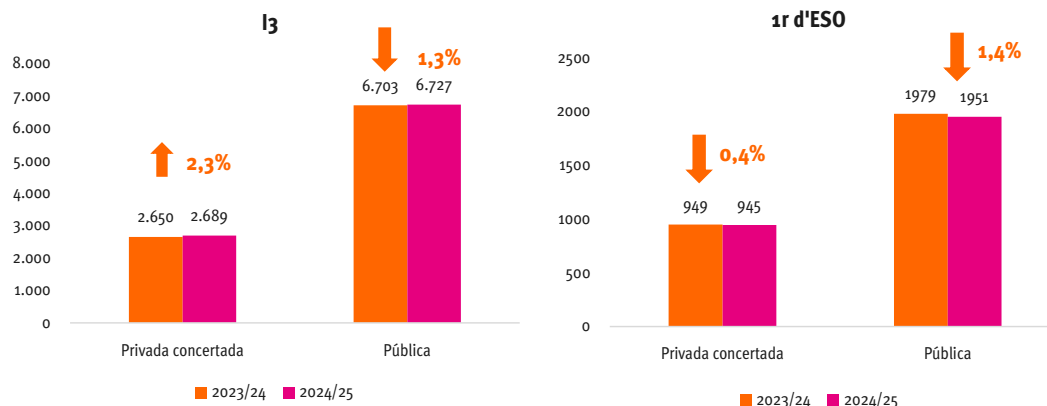
Curs	l3		1r d'ESO	
	Privada concertada	Pública	Privada concertada	Pública
2021/2022	847	2.100	964	1.994
2022/2023	892	2.191	954	2.019
2023/2024	884	2.168	949	1.979
2024/2025	904	2.140	945	1.951
Variació % 2021/22- 2024/25	6,7%	1,9%	-2,0%	-2,2%

Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).
Nota metodològica: s'han tingut en compte per l'anàlisi només aquelles unitats que son concertades dels centres de naturalesa privada.

L'evolució més recent (2023/24 – 2024/25) accentua la tendència:

- A l3, la xarxa privada concertada guanya 20 grups (+2,3 %), mentre que la pública en perd 28 (-1,3 %). És a dir, la concertada creix gairebé el doble del que la pública retrocedeix. Dit d'una altra manera, per cada grup tancat a la pública, se n'obren 0,7 a la privada concertada.
- A primer d'ESO, la pública redueix 28 grups (-1,41 %), mentre que la concertada només 4 (-0,42 %). Tot i que la diferència percentual pot semblar moderada, en termes absoluts, per cada grup tancat a la privada concertada se'n tanquen set a la pública.

Gràfic 2.3: Comparativa unitats a l3 i primer d'ESO, per xarxa a Catalunya. Curs 2023/24 vs. 2024/25

Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

Tot plegat evidència davant la comunitat educativa que el manteniment dels concerts educatius no respon a condicionants jurídics que n'impedeixen l'eliminació, sinó que són fruit d'una decisió política i a una falta de planificació i determinació per part de l'administració.

El tancament de grups de la xarxa pública i el manteniment dels de la privada concertada en un escenari de sobreoferta té conseqüències directes en:

- La planificació educativa: la distorsiona i buida de sentit la naturalesa del concert com a eina subsidiària o complementària.
- La segregació escolar: l'amplifica ja que l'excés de places incentiva dinàmiques d'elecció de centres de les famílies d'acord a criteris socioeconòmics i de selecció encoberta d'alumnat.
- El debilitament de la xarxa pública, que hauria de ser la columna vertebral del sistema i la garant de l'equitat.

La sobreoferta de places, especialment concentrada a la xarxa privada concertada, és un factor estructural de desigualtat: fragmenta la demanda, afavoreix la polarització i genera un ús ineficient dels recursos públics.

Tot i tenir l'oportunitat de revisar els concerts durant la renovació del curs 2022/23, el Departament d'Educació no va aplicar cap criteri de proporcionalitat ni va reduir unitats a la xarxa concertada, malgrat la caiguda sostinguda de la matrícula i el descens de la natalitat. Cal precisar, a més, que la decisió de renovació de concerts no és una exigència legal ni ve imposada per cap norma, sinó una qüestió de voluntat política.

La normativa és clara: els concerts educatius només s'han de renovar quan persisteix una necessitat objectiva d'escolarització i sempre en el marc d'una planificació equilibrada de l'oferta de places. Les dades mostren, però, que aquestes condicions no es compleixen. El resultat és un tracte preferent i proteccionista envers la xarxa privada concertada, que limita la capacitat del sistema públic per garantir l'accés universal i l'equitat educativa.

En resum, en un context de reducció demogràfica i sobreoferta generalitzada, la política educativa hauria d'haver prioritzat la defensa de la xarxa pública. Les dades mostren, però, una inversió d'aquesta lògica: mentre hi ha una demanda important a la xarxa pública, és la concertada qui es consolida i s'expandeix. Aquesta orientació no respon ni a criteris de necessitat ni a principis d'eficiència, sinó a una prioritat política que desequilibra el sistema, fomenta la segregació i posa en risc el dret efectiu a una educació pública de qualitat per a tothom.

2.6. La renovació dels concerts: una oportunitat històrica per revisar el model

Tal i com s'ha exposat al llarg del document, són diversos els arguments jurídics que justificarien la limitació o extinció de concerts educatius (incompliment de criteris per part dels centres privats concertats, suficiència d'oferta pública, etc.).

La renovació dels concerts educatius prevista per al curs que ve, coincidint amb les renovacions de quatre i sis anys des d'13 a l'ESO (a excepció dels centres d'educació especial) ([Departament d'Educació i Formació Professional, 2025](#)), és una oportunitat històrica per abordar, amb criteris de justícia social i racionalitat econòmica, una revisió en profunditat del model de finançament públic de la xarxa privada concertada a Catalunya. Lluny de ser un tràmit administratiu més, aquest procés hauria de plantejar-se com un exercici de planificació estratègica del sistema educatiu, en el qual es posin veritablement en el centre els principis d'equitat, eficiència i servei públic.

Una de les anomalies més greus del sistema actual és que, en diversos municipis, s'han tancat línies o grups de la xarxa pública per tal de mantenir obertes places a l'escola privada concertada. Aquest fet, reconegut fins i tot per informes del [Síndic de Greuges](#), és contrari als objectius de la Llei d'Educació de Catalunya, que estableix que el sistema educatiu ha de garantir una xarxa de centres públics suficients i prioritzar-ne la planificació (LEC, art 44.3). Aquesta situació perverteix la lògica de l'interès general, ja que el tancament de places públiques implica privar les famílies de la possibilitat d'accedir a una educació pública de qualitat, mentre que es manté artificialment una oferta concertada que sovint no respon a necessitats objectives de demanda.

Aquesta anomalia és encara més greu si tenim en compte que Catalunya és el quart país de la Unió Europea amb major pes de l'escola privada concertada en el conjunt del sistema educatiu, només per darrere de Bèlgica, els Països Baixos i Malta ([Eurostat, 2023](#)). En el cas català, gairebé el 34 % de l'alumnat cursa estudis en centres privats amb finançament públic, una proporció molt superior a la mitjana europea. Aquesta situació no és resultat d'una elecció informada i voluntària per part de les famílies, sinó de la manca estructural de places públiques a determinades zones, que força moltes famílies a optar per la privada concertada com a única alternativa viable.

A diferència del discurs que justifica els concerts per “la llibertat d'elecció de les famílies”, les dades recents d'admissió escolar mostren que l'opció majoritària de les famílies continua sent l'escola pública tant a infantil com a primària o ESO (*Veure apartat 3 de l'informe complet*), fet que s'hauria de tenir en compte en la planificació dels recursos públics.

A més, la davallada demogràfica prevista per a la pròxima dècada ofereix una ocasió excepcional per ajustar l'oferta a la demanda real existent. Aquesta reducció d'alumnat que apunten les dades hauria de permetre consolidar la xarxa pública, reduir ràtios i racionalitzar l'assignació de concerts educatius, en lloc de continuar mantenint una oferta privada concertada que ja no és socialment necessària ni econòmicament eficient (*Veure apartat 1.1. Despesa pública en educació*).

Finalment, cal assenyalar que una part molt significativa del pressupost educatiu públic es destina a finançar l'educació privada concertada, amb una inversió estimada de més de 1.600 milions d'euros anuals a Catalunya (*Departament d'Educació, Portal de dades obertes 2023*). Aquesta xifra representa un traspàs de fons públics a entitats o empreses privades, algunes de les qual tenen com a objectiu principal la rendibilitat econòmica. A més, com s'ha esmentat, la gran majoria de centres privats concertats cobren quotes de les famílies, la qual cosa dificulta que es compleixi plenament el principi de gratuïtat de l'ensenyament obligatori establert per llei, i pot tergiversar l'esperit de l'educació pública gratuïta.

Aquesta situació, en un context de manca de recursos públics per ampliar plantilles, millorar infraestructures i atendre la diversitat educativa és èticament qüestionable i políticament insostenible.

En aquest escenari, la renovació dels concerts prevista per al 2026 hauria de servir per:

- Reduir progressivament l'oferta de la privada concertada allà on ja no és necessària i adaptar-la a les necessitats reals d'escolarització.
- Prioritzar l'expansió de la xarxa pública i el seu reforç.
- Condicionar qualsevol renovació de concerts a criteris estrictes d'interès general, necessitats reals d'escolarització, equitat, demanda real i garantia del principi d'igualtat i no-discriminació.
- Millorar el procés de preinscripció i matrícula. Cal ajustar l'oferta inicial de places i grups en centres privats concertats i públics, per evitar que la sobreoferta de places accentui la segregació escolar.

En definitiva, la negociació de concerts que s'està duent a terme actualment i que es concretarà l'any 2026 no hauria de conduir cap a una renovació automàtica ni merament procedimental, sinó a una oportunitat per prendre decisions polítiques estructurals. Cal recuperar el sentit públic de l'educació i garantir que el finançament públic es destina, de forma prioritària, al sosteniment i enfortiment de la xarxa pública.

3. Anàlisi de sobreoferta de grups privats concertats a l3

Catalunya afronta diversos reptes educatius en què **la sobreoferta de places a la xarxa privada concertada** té un impacte directe i significatiu. D'una banda, la **caiguda sostinguda de la natalitat** ha reduït la demanda de places escolars al segon cicle d'educació infantil (*Veure apartat 1*), tot i que cal considerar la **matrícula viva** com a variable rellevant en la planificació educativa. Paral·lelament, la xarxa privada concertada **manté una oferta que excedeix les necessitats reals d'escolarització** a Catalunya (aFFaC, 2024). Cal recordar que el sistema de concerts educatius, concebut inicialment com un instrument subsidiari i transitori per complementar la xarxa pública i garantir l'escolarització universal (*Veure apartat 2*), s'ha acabat convertint en un model consolidat en molts municipis, que desplaça alumnat del sector públic i accentua les desigualtats educatives i socials.

L'anàlisi de la sobreoferta de grups privats concertats a l3 es realitza amb la finalitat de **contribuir al debat en un moment clau de renovació dels concerts educatius**, tal com s'explica en l'apartat anterior, i **d'orientar decisions i estratègies de planificació que permetin millorar l'oferta educativa a Catalunya**. L'estudi pretén, així, promoure una distribució més equilibrada de l'alumnat i minimitzar els efectes que la sobreoferta de places té en la segregació escolar.

Aquest **desequilibri estructural** es fa especialment evident en un context en què el **model de xarxa privada concertada contribueix a aprofundir la segregació escolar a Catalunya**. Les dades mostren que la concertada escolaritza una proporció significativament menor d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) i necessitats educatives especials (NEE) que la xarxa pública (aFFaC, 2024), fet que genera una **dobla polarització** del sistema: per nivell socioeconòmic i per necessitats educatives (Bonal i Tarabini, 2013; Zancajo et al., 2022).

Aquesta desigualtat es veu agreujada per la **manca de mecanismes de control efectius sobre els processos d'admissió i permanència** en els centres privats concertats, que poden introduir barreres indirectes a l'escolarització

d'alumnat en situació de vulnerabilitat. Tal com assenyalen Bonal, Zancajo i Scandurra (2021), **el paper de la xarxa privada concertada és clau per entendre els patrons de segregació escolar** ja que, per exemple, ha escolaritzat una proporció més baixa d'alumnat d'origen estranger en comparació amb la xarxa pública. Segons la Fundació Bofill (2025), el Pla de xoc ha contribuït a revertir parcialment aquesta tendència, afavorint la diversitat d'origen en determinats centres privats concertats. Tot i així, les dades mostren que queda pendent assolir una distribució equilibrada de l'alumnat amb una situació socioeconòmica desfavorida entre les dues xarxes (Síndica de Greuges, 2025; Consorci d'Educació de Barcelona, 2025).

Els diversos mecanismes presents a l'escola concertada, com els copagaments, els projectes pedagògics singulars o les entrevistes a famílies, funcionen com a filtres d'accés indirecte que limiten la presència d'alumnat vulnerabilitzat (Save the Children, 2024; Zancajo et al., 2022). Aquesta lògica de mercat afavoreix la concentració d'aquest alumnat en centres públics i, en canvi, queda infrarepresentat en escoles concertades amb major "prestigi social", fet que contribueix a la segregació social i lingüística (Murillo i Guiral, 2023). En resum, la configuració de la doble xarxa a Catalunya no compensa desigualtats, sinó que les accentua (Alegre i Ferrer, 2010).

A tot això s'hi afegeix la davallada demogràfica i la sobreoferta estructural de places escolars, especialment concentrada a la xarxa privada concertada. Segons la Síndica de Greuges (2025), a l3 aquest excés **debilita l'atractiu dels centres amb poca demanda i afavoreix la "fugida" cap a escoles percebudes com a més desitjables**, fet que intensifica la segregació escolar. Durant el procés d'admissió 2024/25, aquesta sobreoferta no s'ha reduït prou: a primària se situa al voltant del 10 %, amb un 12,5 % a la privada concertada i un 8,9 % a la pública (Síndica de Greuges, 2025). A més, tal com indica la Síndica, el tancament de grups en centres d'alta i màxima complexitat pot reforçar encara més la segregació, ja que limita les noves admissions. Paral·lelament, la manca d'una planificació conjunta entre les xarxes pública i concertada dificulta una gestió equitativa de la reducció demogràfica i perpetua els desequilibris existents.

Segons el Departament d'Educació i Formació Professional (2025), la tendència dels darrers anys en l'oferta de places a l3 mostra que **"en acabar el procés de preinscripció, creix l'oferta final de grups als centres públics,**

mentre que acostuma a reduir-se l'oferta de grups concertats respecte de l'oferta inicial". L'aFFaC denuncia de manera reiterada que aquesta pràctica genera desigualtats entre les xarxes i debilita el sistema educatiu públic (aFFaC, 2024; Gasull, 2022).

Tot i que el Departament sosté que aquests ajustos tenen com a objectiu evitar la sobreoferta i garantir una distribució equilibrada de l'alumnat, les dades apunten a l'efecte contrari. Tal com assenyala el Síndic de Greuges (2022), els centres privats concertats juguen un paper clau en la reproducció de la segregació escolar durant aquest procés, ja que no ajusten la seva oferta de places abans de la preinscripció escolar, cosa que manté la sobreoferta i permet que els mecanismes de demanda, com la tria de famílies amb més recursos, condicionin la composició social dels centres.

En aquest context, el Síndic defensa que la intervenció ha de produir-se abans del procés d'admissió, tant a la xarxa pública com a la concertada, per evitar que la distribució de l'alumnat d'acord amb la demanda de les famílies faci de la segregació escolar un element estructural del sistema educatiu català (Síndic de Greuges, 2022).

Finalment, la disminució de ràtios desigual entre xarxes (prop del 80 % d'unitats amb 20 alumnes o menys; 91 % al sistema públic i 49,2 % al concertat) té efectes ambivalents: millora l'atenció, tot i que podria consolidar composicions socials segregades (Síndica de Greuges, 2025).

En aquest escenari, disposar d'una planificació educativa ajustada al context demogràfic és clau per reduir desequilibris. Per primer cop, durant el curs 2024/25, el Departament d'Educació i Formació Professional ha incorporat la variable de matrícula viva (MV) en la planificació de places en el procés de preinscripció i matrícula (Generalitat de Catalunya, 2025). Aquesta incorporació és un pas rellevant cap a una planificació més realista, ja que permet considerar factors que sovint havien estat ignorats, com ara les variacions en la natalitat o les migracions internes i externes que afecten directament la demanda educativa. En aquest sentit, tenir en compte la MV contribueix a una planificació més acurada i coherent amb les ràtios recomanades.

Tanmateix, la manera com s'ha aplicat aquesta variable fins ara ha estat poc transparent i no s'ha implementat de manera coordinada entre les xarxes pública i privada concertada. Per tal que la incorporació de MV tingui un impacte real en la reducció dels desequilibris, cal que s'integri dins d'una estratègia de planificació global del sistema educatiu, basada en criteris objectius i compartits. En cas contrari, es corre el risc de perpetuar el model actual, en què la sobreoferta estructural de places al sistema privat concertat conviu amb el tancament i el dèficit de línies públiques.

Per tot això, resulta imprescindible abordar amb rigor i evidència la renovació dels concerts educatius. Aquest moment ha de servir no només per revisar el seu funcionament, sinó també per repensar el paper que ha de jugar la xarxa privada concertada en un context de descens demogràfic, però amb grans desafiaments socioeducatius transversals.

L'anàlisi de la sobrerrepresentació de l'oferta privada concertada és clau per avançar cap a un sistema educatiu més sostenible, equitatiu i coherent amb la funció pública de l'educació. En aquest marc, el següent apartat examina quants grups de l'escola privada concertada caldria reduir a cada municipi amb doble xarxa a Catalunya, d'acord amb el principi de complementarietat que ha de guiar la planificació educativa i garantir l'enfortiment de la xarxa pública com a eix vertebrador del sistema públic.

3.1. Metodologia

Mostra:

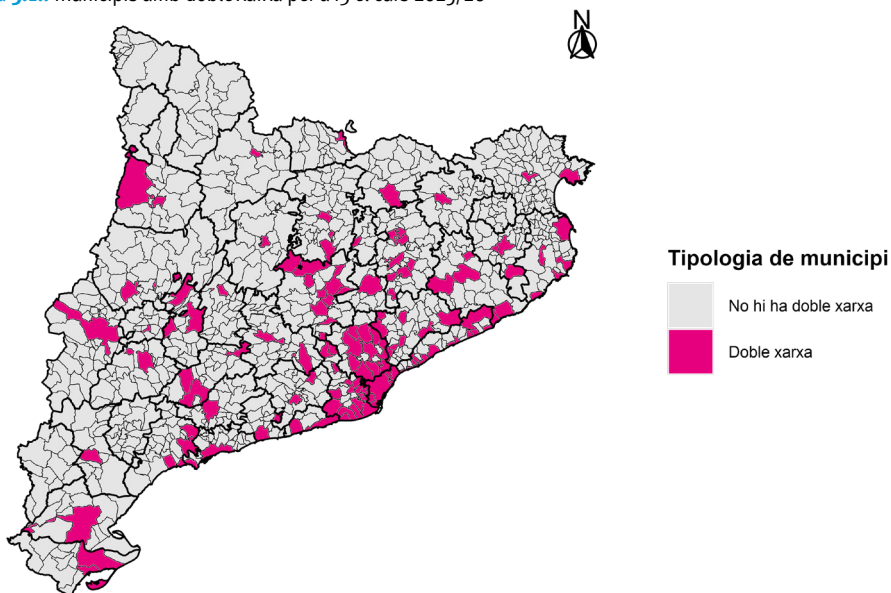
L'anàlisi parteix d'una mostra inicial de 133 municipis on, durant el curs 2025/26, coexisteixen centres públics i privats concertats que ofereixen l3, d'acord amb el principi de complementarietat que, normativament, hauria de guiar l'actuació de la xarxa privada concertada en relació amb la pública. L'objectiu principal és identificar possibles situacions de sobreoferta de grups a la xarxa privada concertada d'l3.

Aquests 133 municipis representen el **18,3 % dels 725 municipis** catalans que ofereixen educació en el segon cicle d'infantil. Es tracta majoritàriament de municipis de mida mitjana o gran, generalment amb més de 1.000 habitants i amb una major concentració a les comarques del Barcelonès, Vallès Occidental, Baix Llobregat i Bages.

Cal assenyalar, tanmateix, que aquesta anàlisi no inclou els municipis amb una única xarxa educativa, on també podria existir sobreoferta de places públiques. Tot i això, centrar l'estudi en els municipis amb doble xarxa permet examinar amb més precisió el paper específic de la xarxa privada concertada en el context actual de revisió i renovació dels concerts educatius.

El mapa 3.1. mostra la distribució territorial dels municipis catalans amb doble xarxa educativa a l3, que constitueixen el marc territorial de referència per a aquest anàlisi.

Mapa 3.1.: Municipis amb doble xarxa per a l3 el curs 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir de Divisions administratives (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, s/d) i Oferta inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

Dades:

Per fer aquesta estimació, s'ha calculat la població potencialment escolaritzable a l3 i el **nombre de grups necessaris** per complir amb la **ràtio recomanada i establerta pel Departament d'Educació i Formació Professional (2025)**, **fixada en 20 alumnes per grup** per al curs 2025/26.

El càlcul de l'alumnat potencialment escolaritzable parteix de les **dades del padró municipal** corresponents a l'edat d'l3 per al curs analitzat i per a cada territori, **ponderades amb una taxa d'escolarització del 95 %**. Posteriorment, s'ha aplicat un **factor d'ajust** que integra les variacions derivades de la **matrícula viva (MV)** i de les **baixes registrades** al llarg del període escolar, segons dades facilitades pel Departament d'Educació i Formació Professional. Aquest factor s'ha obtingut a partir de la **mitjana de les variacions observades els darrers set cursos** a nivell municipal.

Finalment, s'ha incorporat la **informació sobre els grups inicials d'l3** oferits per al curs 2025/26, disponible al Portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya (2025), que permet contrastar els resultats i determinar possibles situacions de sobrerepresentació de l'oferta en relació amb les necessitats d'escolarització.

Dimensió territorial:

En primer lloc, s'han analitzat els **133 municipis amb doble xarxa** com a unitats territorials de referència. Per **estimar la sobreoferta global de grups** en cada municipi, s'ha **comparat l'oferta inicial de grups de les dues xarxes** amb el **nombre de grups que serien necessaris** per cobrir la població escolaritzable segons la ràtio recomanada.

A continuació, per calcular la **sobreoferta específica de la xarxa privada concertada** de cada municipi, s'ha restat del total de grups necessaris el nombre de grups oferts per la xarxa pública. El resultat d'aquesta diferència indica quants grups hauria de complementar la xarxa privada concertada per garantir l'escolarització de tot l'alumnat. Quan l'oferta real de grups concertats supera aquest llindar, es considera que hi ha **sobreoferta en aquesta xarxa**.

És important remarcar que, quan a les dades s'utilitza el terme **municipi**, aquest fa referència al **municipi on es troba físicament el centre educatiu**, és a dir, el **municipi receptor**.

Tanmateix, la **zona educativa** (ZE) pot abastar un **àmbit territorial més ampli** i és, en realitat, la unitat operativa per a la programació de l'oferta educativa i per a la gestió del procés d'admissió de l'alumnat (*Generalitat de Catalunya, 2025*).

Algunes zones educatives agrupen diversos municipis sencers; d'altres només inclouen alguns municipis veïns; i en els municipis grans, com Barcelona, la mateixa localitat es divideix internament en diverses zones educatives.

Per tant, encara que les dades s'associïn a un municipi concret, la realitat de l'escolarització depèn de la zona educativa a la qual aquest pertany, que és el **veritable marc de planificació i gestió del sistema**.

Amb aquesta premissa, s'ha realitzat un **segon nivell d'anàlisi** per examinar l'**oferta de grups segons la tipologia zonificació educativa**, d'acord amb la classificació del Departament d'Educació. Es distingeixen tres modalitats:

1. Zonificació municipal:

L'oferta educativa és comuna per a tot el municipi, i les famílies poden escollir centre sense restriccions geogràfiques internes. És el cas més habitual, que agrupa **79 dels 133 municipis analitzats**.

En aquests municipis, s'han seleccionat els que presenten exclusivament aquesta tipologia de zonificació i **no interaccionen amb altres municipis**, aplicant-hi el mateix càlcul de **sobreoferta global i sobreoferta privada concertada** descrit anteriorment.

2. Zonificació supramunicipal i intermunicipal:

En aquests casos, l'oferta educativa **s'organitza conjuntament entre diversos municipis**, de manera que l'alumnat pot accedir a centres situats fora del seu municipi de residència.

- En la **zonificació supramunicipal**, diversos municipis formen una sola zona educativa, de manera que els **infants poden optar a una plaça en qualsevol dels municipis que en formen part**, com si fos un únic territori educatiu. En la mostra analitzada, aquest tipus de zonificació es dona en **22 municipis receptors**, és a dir, municipis que reben alumnat d'altres municipis. D'aquesta mostra, només un municipi per zona educativa (municipi receptor) disposa d'oferta a l3, mentre que la resta de municipis que són part de la ZE aporten alumnat escolaritzable, però no compten amb centres educatius propis.
- En la **zonificació intermunicipal**, només **alguns municipis comparteixen parcialment l'oferta educativa**, sense formar una zona comuna plena. Per exemple, un municipi pot tenir acord amb un altre per compartir una escola concreta, però no tot el seu sistema educatiu. Aquest model és minoritari i es dona a **set municipis**.

Per tal de calcular la sobreoferta a les zones supramunicipals, s'han seleccionat els municipis que només presenten aquests tipus de zonificació i que no interaccionen amb d'altres. A partir d'aquí, s'han agregat les dades d'alumnat potencial de tots els municipis que integren cada zona i l'oferta inicial de grups per aquesta. Això permet obtenir una visió més realista del conjunt de places disponibles i detectar possibles excessos o desequilibris dins de cada zona compartida.

En canvi, per a les zones intermunicipals no s'ha pogut realitzar una anàlisi detallada per manca de dades de padró agregat sobre la població escolaritzable de la zona compartida.

3. Zonificació inframunicipal:

Es produeix quan un mateix municipi es divideix en diverses zones educatives que delimiten l'oferta disponible per a cada zona.

Un cas paradigmàtic és el de la **ciutat de Barcelona**, que es divideix en **29 zones educatives** per als nivells d'infantil i primària. En total, 25 municipis de la mostra analitzada presenten aquest tipus de zonificació.

En aquests casos, s'han dut a terme dues anàlisis complementàries:

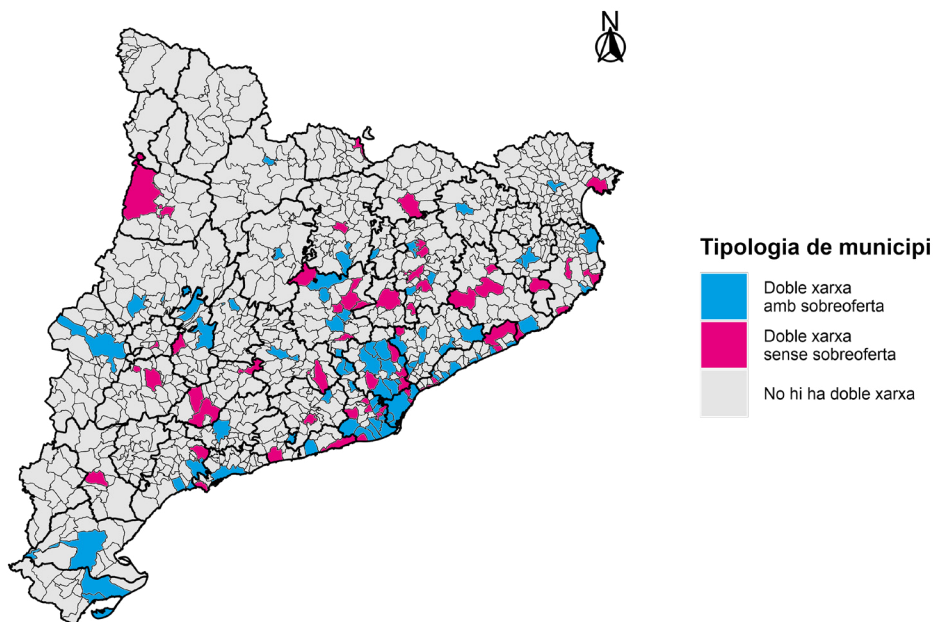
- Una anàlisi comparativa del nombre de grups de cada xarxa per zona educativa i per municipi de la mostra, **destacant els casos on la xarxa privada concertada representa més del 50 % dels grups totals.**
- I una **anàlisi de cas detallada de la ciutat de Barcelona** per examinar la sobreoferta global de grups i la de la xarxa privada concertada, a partir del padró d'alumnat potencial d'I3 per districte, així com una anàlisi de la correlació entre el nivell socioeconòmic de les llars (**dades de l'INE**) i el nombre de grups privats concertats per zona educativa (ZE).
Per garantir la coherència territorial de les dades, s'han **homologat les zones educatives amb els districtes municipals** abans de fer els càlculs.

3.2. Sobreoferta de grups a la xarxa privada concertada: anàlisi per municipis

L'anàlisi territorial realitzada per al curs 2025/26 sense distinció de ZE, mostra **que 75 dels 133 municipis amb doble xarxa presenten una sobreoferta de grups a la xarxa privada concertada a I3** (Veure mapa 3.2.).

Això representa el **56,4 % dels municipis analitzats** (sense distingir encara el tipus de zonificació educativa que té cada territori). Aquest resultat mostra que la sobreoferta privada concertada no és un fenomen puntual, sinó un **patró estructural del sistema educatiu català**.

Mapa 3.2.: Municipis amb doble xarxa per a l3 el curs 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir de Divisions administratives (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, s/d) i Oferta inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

La **distribució territorial** de la sobreoferta no és homogènia. Les majors concentracions es localitzen a les **comarques metropolitanes**, especialment al **Barcelonès, Baix Llobregat i Vallès Occidental**, on conflueixen una elevada densitat de població i una forta presència de centres privats concertats. En aquests territoris, la **competència per captar alumnat** és més intensa i la sobreoferta es pot convertir en un factor que alimenta la segregació escolar.

3.3. Sobreoferta de grups a la xarxa privada concertada: municipis amb zonificació única

Com que la **tipologia de zonificació educativa** condiona la forma d'analitzar la sobreoferta, en una segona fase de l'estudi s'han seleccionat exclusivament els municipis que presenten **zonificació municipal o única**, és a dir, aquells on l'oferta educativa és comuna per a tot el municipi i les famílies poden escollir centre sense restriccions geogràfiques internes.

La **taula 3.1** presenta els **38 municipis —d'un total de 79 amb zona única—** que registren sobreoferta de grups a la xarxa privada concertada, equivalent al **48,1 % d'aquesta submostra**. S'hi detallen:

- El nombre de grups públics i privats concertats oferits a l3.
- L'alumnat potencial escolaritzable.
- Els grups necessaris per complir amb la ràtio recomanada de 20 alumnes.
- Els grups privats concertats que serien necessaris per garantir la cobertura total, tenint en compte els grups públics oferts.
- I, finalment, el nombre de grups que excedeixen aquesta necessitat (la sobreoferta privada concertada detectada).

Taula 3.1.: Sobreoferta a la xarxa privada concertada per a l3 en els municipis amb zonificació municipal o única. Curs 2025/26

Nom municipi	OI Grups privats concertats	OI Grups públics	Total OI Grups	Alumnat potencialment escolaritzable	Grups necessaris per municipi (ràtio 20)	Grups que es necessiten a la privada concertada	Nombre sobreoferta de grups privats concertats
Mataró	24	30	54	958	48	18	6
Esplugues de Llobregat	8	11	19	276	14	3	5
L'Arboç	5	2	7	35	2	0	5
Granollers	12	15	27	447	23	8	4
Igualada	12	9	21	325	17	8	4
Vilanova i La Geltrú	9	18	27	449	23	5	4
Figueres	5	18	23	389	20	2	3
Mollet Del Vallès	8	12	20	324	17	5	3
Olesa De Montserrat	5	7	12	171	9	2	3
Calella	5	4	9	125	7	3	2
Llinars Del Vallès	2	3	5	60	3	0	2
Malgrat De Mar	5	3	8	120	6	3	2
Palamós	4	4	8	109	6	2	2
Salt	4	14	18	318	16	2	2
Sant Fruitós De Bages	2	4	6	74	4	0	2
Sant Sadurní D'Anoia	3	4	7	89	5	1	2
Valls	5	6	11	162	9	3	2
Ampostà	2	7	9	150	8	1	1
Arenys De Mar	2	4	6	82	5	1	1
Balaguer	3	5	8	129	7	2	1
Begues	2	2	4	44	3	1	1

Cabrera De Mar	2	1	3	27	2	1	1
Caldes De Montbui	3	4	7	102	6	2	1
Canet De Mar	1	4	5	74	4	0	1
Castellar Del Vallès	2	7	9	154	8	1	1
Esparreguera	2	7	9	154	8	1	1
La Garriga	1	6	7	107	6	0	1
La Ràpita	1	5	6	97	5	0	1
Lloret De Mar	2	13	15	263	14	1	1
Martorell	2	9	11	191	10	1	1
Molins De Rei	3	8	11	190	10	2	1
Monistrol De Montserrat	1	1	2	20	1	0	1
Parets Del Vallès	2	4	6	100	5	1	1
Sant Feliu De Llobregat	8	9	17	315	16	7	1
Tona	2	2	4	55	3	1	1
Viladecans	8	15	23	440	22	7	1
Vilassar De Dalt	2	2	4	53	3	1	1
Vilassar De Mar	1	6	7	114	6	0	1
Total taula	170	285	455	7.292	381	96	74

Font: Elaboració pròpia a partir de Padró municipal d'habitants (IDESCAT, 2022) i Oferta inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025b).

Nota: El càlcul parteix del padró d'infants d'edat 13, ponderat amb una taxa d'escolarització del 95%, i aplica un factor d'ajust per matrícula viva i baixes escolars observades els darrers set cursos. Per a més detall sobre com es calcula cada variable de la taula, veure subapartat 3.1. Metodologia.

En el conjunt dels **38 municipis amb zonificació municipal on s'ha detectat sobreoferta, el nombre total de grups sobrants** a la xarxa privada concertada és de **74**, equivalent a **1.480 places escolars** (considerant una ràtio de 20 alumnes per grup) **no necessàries** segons la població potencial d'I3. Aquesta xifra és rellevant si es compara amb els **381 grups totals necessaris** per garantir l'escolarització universal en aquests municipis: **el 19,4 % dels grups privats concertats existents no respon a cap necessitat educativa objectiva**.

Entre els municipis amb zonificació municipal, **Mataró** destaca com el cas més extrem, amb **sis grups privats concertats per sobre del necessari**. El segueixen **Esplugues de Llobregat i l'Arboç** (cinc grups excedents cadascun), i a continuació, **Granollers, Igualada i Vilanova i la Geltrú** (quatre grups de sobreoferta cadascun).

A més, s'ha constatat que en **vuit municipis** l'oferta pública **ja és suficient per garantir l'escolarització universal**, però la xarxa privada concertada manté igualment una oferta **sobredimensionada**. Això representa el **21 % dels municipis** amb sobreoferta educativa a la xarxa privada concertada i posa de manifest que, fins i tot quan no hi ha cap necessitat objectiva de complementar la xarxa pública, els concerts es mantenen. Es tracta dels municipis de **l'Arboç, Llinars del Vallès, Sant Fruitós de Bages, Canet de Mar, La Garriga, La Ràpita, Monistrol de Montserrat i Vilassar de Mar**.

El **manteniment dels concerts educatius** en aquests casos té dues conseqüències principals:

1. **Distorsiona la planificació** educativa i potencia **dinàmiques de competència entre centres** que poden afavorir la segregació escolar.
2. **Posa en risc la sostenibilitat de la xarxa pública**, que és la que el Departament tendeix a ajustar quan vol reduir la sobreoferta global del sistema, en lloc de revisar els concerts privats que ja no són necessaris.

3.4. Anàlisi de la sobreoferta en zones supramunicipals i intermunicipals

En el cas de les **zones supramunicipals**, la delimitació inclou municipis sencers, fet que permet calcular tant

l'alumnat potencialment escolaritzable com la possible sobreoferta, sumant les dades de tots els municipis implicats.

Dels **22 municipis receptors** identificats, **7 presenten sobreoferta de grups a la xarxa privada concertada**, és a dir, **més del 30 % del total**. Aquesta proporció és significativa perquè confirma que el sistema de concerts tendeix a mantenir un volum d'oferta superior al que la població escolaritzable justifica, també en aquesta tipologia de zonificació.

La **taula 3.2.** recull els 18 municipis que integren les zones educatives d'aquests 7 municipis receptors, i inclou informació sobre el nombre de grups públics i privats concertats oferts a l3 durant el curs 2025/26, l'alumnat potencialment escolaritzable, el nombre de grups necessaris per garantir la ràtio recomanada de 20 alumnes per aula, els grups requerits a la xarxa privada concertada i, finalment, el nombre de grups sobrants (sobreoferta a la privada concertada).

Taula 3.2: Municipis amb zones supramunicipals i sobreoferta a la xarxa privada concertada per a l3. Curs 2025/26

Nom municipi receptor amb sobreoferta a la xarxa privada concertada	Municipis integrants de les ZE dels municipis receptors	Grups OI privats concertats	Grups OI públics	Total Grups OI	Alumnat potencialment escolaritzable dels municipis integrants de les ZE dels municipis receptors	Grups necessaris per municipi (ràtio 20)	Grups que es necessiten a la privada concertada	Nombre sobreoferta de grups privats concertats
Agramunt	Agramunt	1	2	3	34	1	34	2
	Ossó de Sió							
Gironella	Gironella	1	2	3	30	2	30	2
	la Quar							
Jorba	Argençola	1	1	2	11	-1	11	1
	Jorba							
	Montmaneu							
	Rubió							
Prats De Lluçanès	Prats de Lluçanès	1	1	2	19	0	19	1
	Sant Martí d'Albars							
Puig-reig	Puig-reig	1	1	2	20	1	20	1
	Santa Maria de Merlès							
Sant Julià De Vilatorta	Sant Julià de Vilatorta	1	1	2	19	1	19	1
	Sant Sadurní d'Osormort							
Torroella De Montgrí	Torroella de Montgrí	2	4	6	88	1	88	5
	Fontanilles							
	Gualta							
	Serra de Daró							
Total taula	18	8	12	20	221	13	1	7

Font: Elaboració pròpia a partir de Padró municipal d'habitants (IDESCAT, 2022) i Oferta inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025b)

Nota: El càlcul parteix del padró d'infants d'edat l3 dels municipis que conformen cada ZE, ponderat amb una taxa d'escolarització del 95%, i aplica un factor d'ajust per matrícula viva i baixes escolars observades els darrers set cursos. Per a més detall sobre com es calcula cada variable de la taula, veure subapartat 3.1. Metodologia

Els resultats mostren que els **set municipis receptors amb zonificació supramunicipal** acumulen una **sobreoferta total de set grups** a la xarxa privada concertada, equivalent a **140 places escolars** (considerant una ràtio de 20 alumnes per aula). Aquesta dada confirma que, fins i tot en contextos de planificació compartida entre diversos municipis, la sobreoferta de places a la xarxa privada concertada continua present, fet que posa de manifest un desequilibri en la distribució de l'oferta educativa.

Pel que fa a les **zones intermunicipals**, no es disposa d'un padró agregat de la zona compartida; per aquest motiu, no s'ha pogut fer una anàlisi detallada per manca de dades d'alumnat potencialment escolaritzable. Tot i això, en l'anàlisi general prèvia s'havia detectat municipis receptors intermunicipals amb excés de places privades concertades, destacant el cas de **Tàrraga**, on l'excedent és de dos grups privats concertats.

En síntesi, la persistència d'una sobreoferta a la xarxa privada concertada en més del 30 % dels municipis amb zonificació supramunicipal, malgrat la planificació compartida entre municipis, suggereix que no es tracta d'un problema puntual ni atribuïble a un tipus concret de zonificació, sinó d'un **patró estructural de funcionament de la doble xarxa educativa a Catalunya**.

3.5. Quan la zonificació interna marca la diferència: l'anàlisi inframunicipal

Aquest apartat analitza els municipis amb zonificació inframunicipal, és a dir, aquells que es divideixen internament en diverses zones educatives. En aquests casos, les diferències entre zones poden generar desigualtats significatives en la distribució de l'oferta de places públiques i privades concertades, especialment en els municipis de major densitat demogràfica.

De la mostra de **25 municipis amb aquesta tipologia**, **19 podrien presentar sobreoferta de grups privats concertats (el 76 % d'aquesta submostra)** si es considera el total d'alumnat potencial del municipi sense distingir per zones. Tanmateix, aquesta càlcul té limitacions metodològiques, ja que no es disposa de dades del padró d'infants desagregat per zona educativa per a l3, fet que en dificulta l'ús per a la planificació escolar.

Per aquest motiu, s'ha elaborat **una anàlisi complementària** per identificar **en quines zones educatives dels diferents municipis de la mostra la xarxa privada concertada supera el 50 % de l'oferta total de grups**, és a dir, on la seva presència és predominant respecte a la xarxa pública.

Els resultats indiquen que **més del 60 % dels municipis** amb zonificació inframunicipal (dotze dels dinou analitzats) **tenen almenys una zona educativa on la xarxa privada concertada té més pes que la pública** a l3. Es tracta de **Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Badalona, Cerdanyola del Vallès, Gavà, Lleida, Sant Boi de Llobregat, Sant Celoni, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Tarragona i Tortosa**.

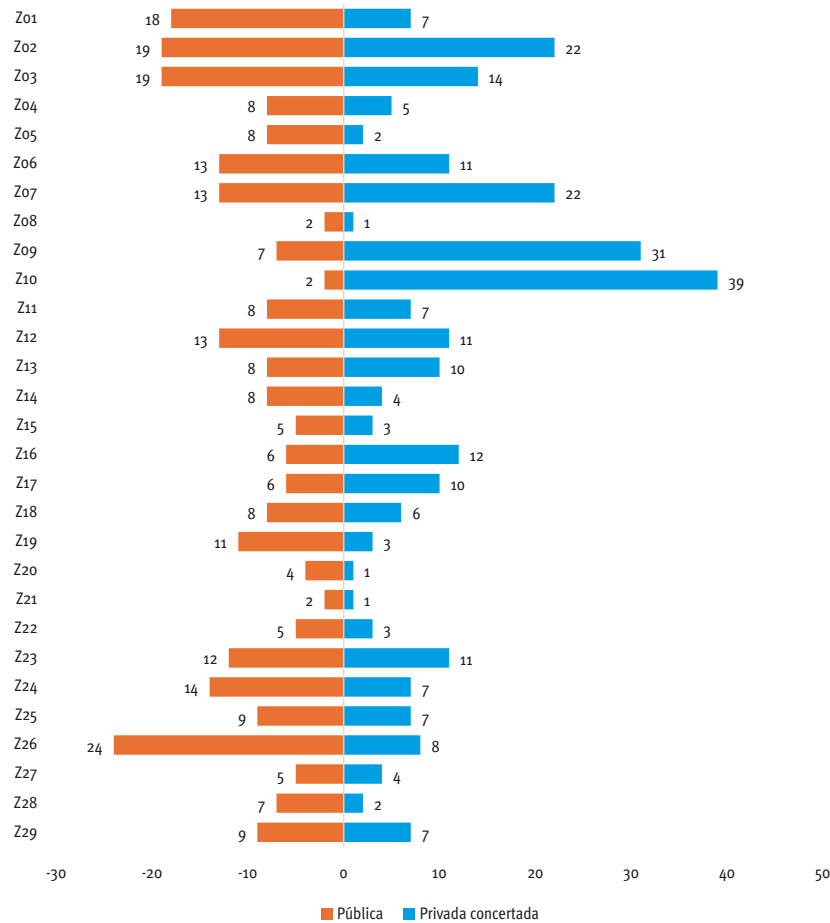
Aquestes dades mostren que el fenomen no és exclusiu d'un territori concret, sinó una dinàmica estructural de la doble xarxa educativa. Ara bé, les diferències internes són especialment rellevants a les tres ciutats amb més pes demogràfic del sistema educatiu català: **Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat i Badalona**, on la magnitud de la xarxa concertada i la densitat d'alumnat amplifiquen els desequilibris.

A continuació, es presenta una descripció detallada de la **ciutat de Barcelona**, on la magnitud del desequilibri és especialment rellevant, seguida d'un breu resum de la situació a la resta de municipis amb zonificació inframunicipal on hi ha més oferta de grups privats concertats que públics en almenys una zona educativa.

1. Barcelona

La ciutat de Barcelona, dividida en **29 zones educatives per a infantil de segon cicle i primària**, presenta a l3 una oferta inicial gairebé equilibrada entre xarxes: **273 grups públics i 271 privats concertats**. Tanmateix, aquesta **aparent paritat amaga importants desequilibris interns** (*Veure gràfic 3.1.*).

Gràfic 3.1: Nombre de grups públics i privats concertats oferits a l3 segons ZE a Barcelona. Curs 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025)

El desequilibri més gran a favor de la xarxa privada concertada es concentra en 6 zones educatives, amb diferències especialment marcades a les zones **10, 9, 7 i 16**:

- Zona 10 (Sarrià – Sant Gervasi): **+37 grups** a la xarxa privada concertada que a la pública
- Zona 9 (Sarrià – les Tres Torres): **+24**
- Zona 7 (les Corts): **+9**
- Zona 16 (Sant Genís dels Agudells – Montbau – la Vall d’Hebron – la Clota – Horta): **+6**
- Zona 17 (Porta – el Turó de la Peira – Vilapicina i la Torre Llobeta – Can Peguera): **+4**
- Zona 2 (l’Eixample Dreta): **+3**

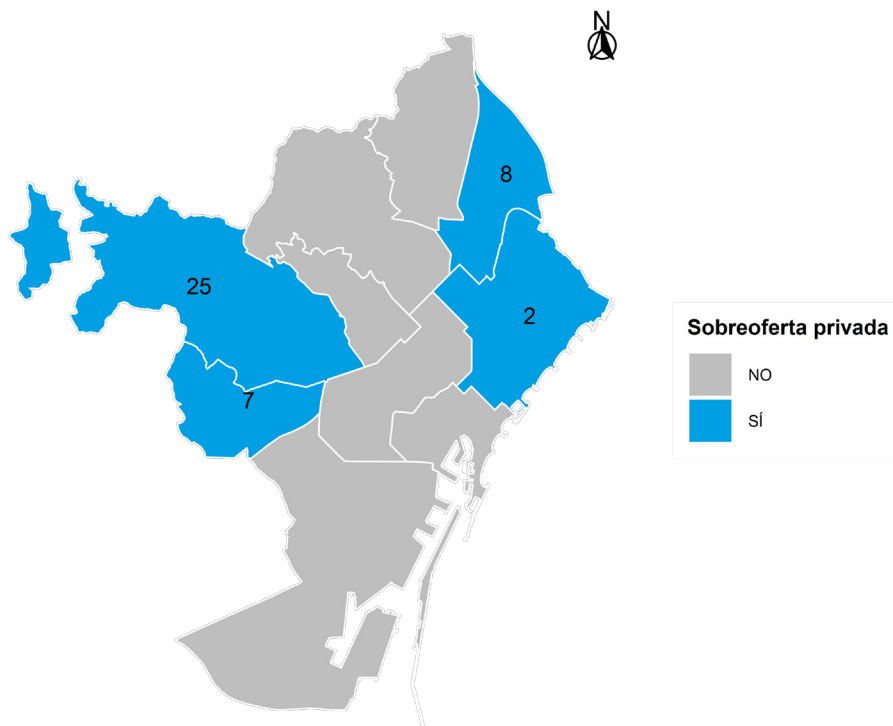
Aquesta distribució mostra una **polarització territorial molt marcada**: les zones situades als districtes amb **renda familiar disponible més alta** concentren la major part del desequilibri entre xarxes. Dels **83 grups privats concertats** que s’ofereixen per sobre de la pública, el 84 % (70 grups) es localitzen precisament en aquestes zones de renda alta. En canvi, a les zones situades en els districtes amb rendes baixes, la xarxa pública tendeix a sostenir la major part de l’oferta, evidenciant una distribució desigual dels centres en funció de la seva titularitat, que pot amplificar les desigualtats socials i territorials dins la ciutat.

Pel que fa l’anàlisi de la **sobreoferta de grups privats concertats** a la ciutat de Barcelona, cal tenir present les següents **consideracions metodològiques**:

No es disposa del padró d’alumnat potencial desagregat per zona educativa, sinó únicament per districte censal. Aquesta limitació, en el cas de Barcelona, és relativament baixa, ja que les zones educatives d’infantil de segon cicle i primària s’ajusten força bé als districtes municipals. Per exemple, el districte 1 correspon a la zona educativa 1, mentre que el districte 5 inclou les zones 8, 9 i 10.

Per aquest motiu, l’anàlisi s’ha elaborat a partir del padró per districte, agregant-hi la informació d’oferta de grups inicials per zona educativa. Això ha permès estimar l’alumnat potencial i calcular els grups necessaris aplicant la

ràtio recomanada de 20 alumnes per grup. Així, tot i no disposar del padró per zona educativa, la correspondència entre districtes i zones permet estimar que **quatre dels deu districtes de la ciutat acumulen una sobreoferta a la privada concertada total de 42 grups a l3**, equivalent a 840 places no necessàries, tenint en compte la ràtio recomanada de 20 alumnes. És el cas de **Sarrià-Sant Gervasi, Les Corts, Sant Andreu i Sant Martí** (*Veure mapa 3.3.*).

No obstant això, la magnitud de la sobreoferta privada concertada varia notablement segons el districte analitzat:

- Sarrià-Sant Gervasi: 25 grups excedents.
- Les Corts: 7 grups.
- Sant Andreu: 8 grups.
- Sant Martí: 2 grups.

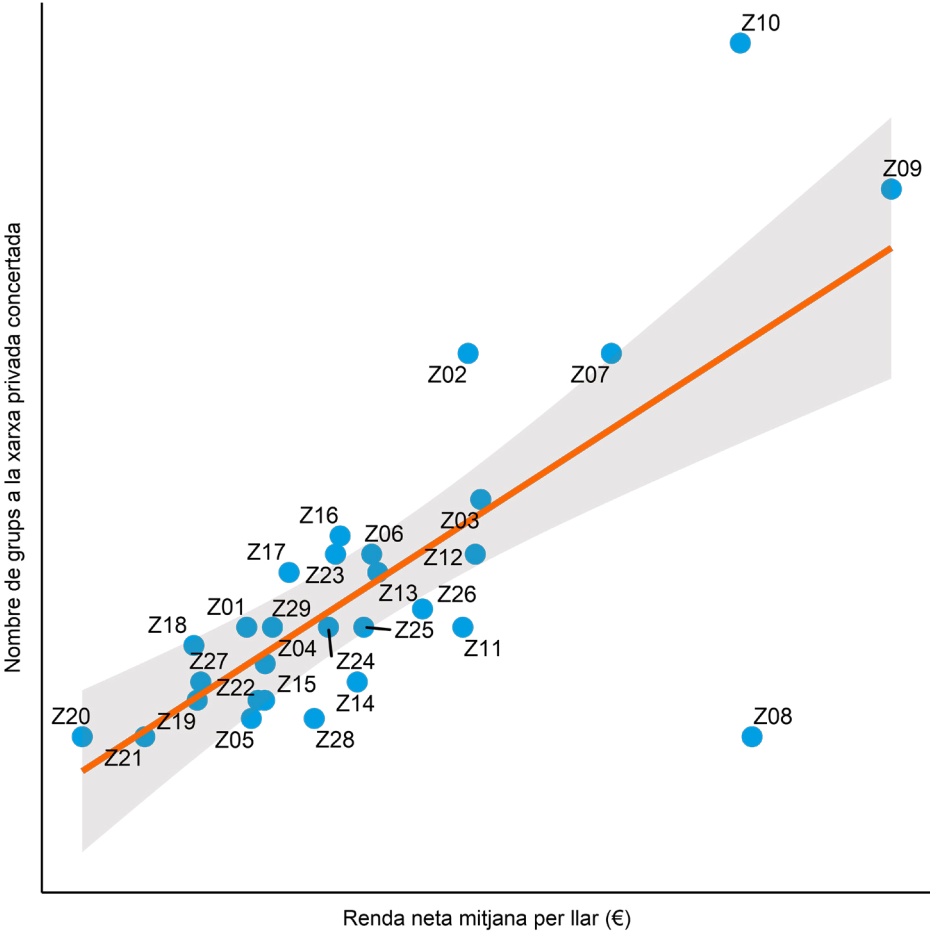
En aquests districtes, l'oferta inicial de grups privats concertats supera amb escreix els estrictament necessaris per complementar la xarxa pública i garantir l'educació universal. A més, tenint en compte la flexibilitat que permet l'actual sistema de zonificació escolar, aquest excés de places fomenta que alumnat d'altres districtes s'hi matriculi, independentment que es tracti o no d'un centre de proximitat. Aquest fenomen pot **intensificar les dinàmiques de segregació escolar** i accentuar la concentració d'alumnat per nivell socioeconòmic.

Pel que fa a l'anàlisi per **zones educatives**, el **gràfic 3.2** evidencia una **forta correlació entre el nivell socioeconòmic de les llars i el pes de la xarxa privada concertada** a la ciutat de Barcelona. La prova estadística de Pearson aplicada per mesurar aquesta relació (on un valor d'1 indica una correlació positiva perfecta i 0 indica l'absència de relació lineal) dona com a resultat un **coeficient de 0,73, significatiu a l'1 %**.

Això indica una **relació positiva forta: a mesura que augmenta la renda familiar mitjana de les zones educatives, també ho fa el nombre de grups oferits per la xarxa privada concertada**. Per exemple, les zones 9 i 10, que corresponen als **territoris de la ciutat amb les rendes més elevades, presenten la concentració més alta de grups privats concertats**, mentre que les zones 20 i 21, amb rendes mitjanes més baixes, són les que registren l'oferta més reduïda.

Aquest patró confirma que la capacitat econòmica de les llars de les diferents zones educatives de la ciutat està estretament vinculada a la disponibilitat d'oferta privada concertada, fet que pot **reforçar les desigualtats d'accés i contribuir a perpetuar una segregació escolar associada al nivell socioeconòmic i al tipus de xarxa**.

Gràfic 3.2: Relació entre la renda neta mitjana per llar (2022) i el nombre de grups a la xarxa privada concertada (curs 2025/26) a Barcelona.

Font: Elaboració pròpia a partir d'Oferta inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025) i Indicadors de renda mitjana per municipis, districtes i seccions censals per províncies (INE, 2022).

En síntesi, l'anàlisi inframunicipal mostra que la sobreoferta de la xarxa privada concertada **no és només una qüestió quantitativa**, sinó **territorial i social**. Les **zones de renda alta tendeixen a acumular un excés de places privades concertades**, mentre que les **zones populars depenen amb major mesura de la xarxa pública**. Aquesta asimetria reflecteix que el model de planificació actual no respon a criteris de necessitat educativa i que la **dobla xarxa continua actuant com a mecanisme estructural de segregació**.

Altres municipis amb zonificació inframunicipal on la xarxa privada concertada supera a la pública en nombre de grups en almenys una zona educativa:

2. L'Hospitalet de Llobregat

Amb **sis zones educatives**, totes amb presència d'ambdues xarxes, només **la zona 2** mostra una major oferta privada concertada, amb **onze grups davant dels sis de la xarxa pública**.

Tot i que el desequilibri es dona en una única zona, és significatiu pel **pes demogràfic del municipi** i la seva densitat escolar, ja que l'Hospitalet és la **segona ciutat més poblada de Catalunya**. Aquest desequilibri pot tenir un efecte multiplicador en la demanda, especialment en un municipi amb una alta pressió d'escolarització.

3. Badalona

Badalona es divideix en sis zones educatives per a infantil de segon cicle i primària. En cinc de les sis zones educatives hi ha presència de la xarxa privada concertada.

L'anàlisi mostra desequilibris rellevants entre zones. La **zona 4** (Canyet – Morera – Bufalà – Pomar) és la que concentra la **major oferta privada concertada**, amb **deu grups més** que a la xarxa pública. La **zona 2** (Dalt de la Vila – Casagemes – Centre – Coll i Pujol) també registra més oferta privada concertada que la pública, amb **tres grups més**. A la resta de zones educatives, la xarxa pública manté més oferta de places, especialment a les zones 1 i 5. Aquesta asimetria indica que la planificació de l'oferta no és homogènia dins del municipi, sinó que genera

diferències territorials que poden repercutir en les dinàmiques d'elecció de centre i, potencialment, en la segregació escolar. Per a una anàlisi més precisa caldria disposar de dades socioeconòmiques per zona educativa.

4. Cerdanyola del Vallès

Dividit en tres zones educatives, aquest municipi compta amb oferta pública i privada concertada a totes elles. **Només la zona 3 presenta major oferta de la xarxa privada concertada**, amb tres grups davant de dues de la xarxa pública.

5. Gavà

Aquest municipi disposa de dues zones educatives. A la zona 1 hi ha una major presència de la xarxa privada concertada, amb deu grups davant de vuit de la pública. En canvi, la zona 2 només ofereix dos grups públics i cap a la xarxa privada concertada.

6. Lleida

Aquest municipi s'organitza en onze zones educatives. En tres d'elles (zones 7, 8 i 11) no es registra cap oferta per a l3. A la zona 3 només es va oferir un grup públic i cap a la xarxa privada concertada. **Les zones 6 i 10 presenten major oferta a la xarxa privada concertada**; en el cas de la zona 10, no existeix cap grup ofert a la xarxa pública.

7. Sant Boi de Llobregat

El municipi compta amb quatre zones educatives. La zona 4 no registra oferta a la xarxa privada concertada. Les zones 1 i 3 disposen de ambdues xarxes i presenten major oferta pública, mentre que la zona 2 mostra una oferta superior a la xarxa privada concertada.

8. Sant Celoni

Dividit en dues zones educatives, només la zona 1 té ambdues xarxes i presenta major oferta a la xarxa privada concertada. La zona 2 només disposa d'oferta pública.

9. Sabadell

Sabadell està conformat per tretze zones educatives, de les quals set disposen d'ambdues xarxes, mentre que les zones Nord, Can Puiggener, Ca n'Oriac, Concòrdia, Can Llong i Can Rull només tenen xarxa pública. Dins de les altres sis zones que sí que tenen les dues xarxes, hi ha major oferta a la xarxa privada concertada en tres d'elles: Creu de Barberà (zona 4), Centre-1 i Gràcia (zona 3) i Centre 2 (zona 8).

10. Sant Cugat del Vallès

Aquest municipi s'estructura en cinc zones educatives, totes amb presència d'ambdues xarxes. Les zones 1 i 2 registren major oferta a la xarxa privada concertada, amb un grup més que a la pública en cadascuna.

11. Tarragona

Organitzat en quatre zones educatives per a infantil i primària, totes amb oferta a ambdues xarxes. Les zones 3 i 4 presenten major oferta privada concertada: la zona 3 amb tres grups més i la zona 4 amb quatre grups més respecte a la xarxa pública.

12. Tortosa

Aquest municipi es divideix en vuit zones educatives. Només les zones 7 i 8 disposen d'oferta a ambdues xarxes. La zona 8 presenta major oferta a la xarxa privada concertada, amb un grup més que la pública; la resta de les zones només disposen d'oferta pública.

3.6. Impacte de la sobreoferta i implicacions per a la planificació educativa

3.6.1. Dimensió i abast de la sobreoferta

L'anàlisi territorial i per tipologia de zonificació mostra que la **sobrerrepresentació de la xarxa privada concertada** és un **fenomen estructural** dins el sistema educatiu català, confirmant-se la hipòtesi plantejada en aquest estudi: són nombrosos els municipis de Catalunya que presenten una sobreoferta de places d'I3 a la xarxa privada concertada.

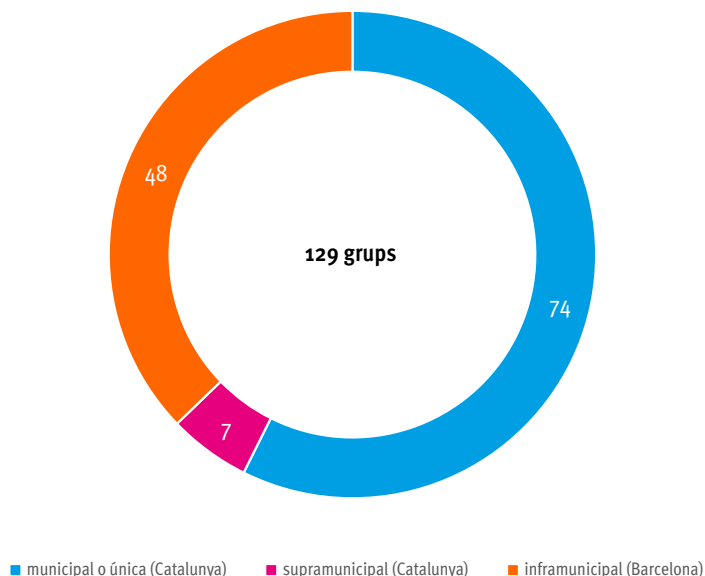
En total, s'han identificat **com a mínim 129 grups privats concertats sobrants a l3**, equivalents a **més de 2.580 places escolars** que no responen a necessitats reals d'escolarització ni a demanda efectiva de les famílies.

Aquesta sobreoferta es distribueix de la manera següent (*Veure gràfic 3.3.*):

- **74 grups** en municipis amb **zonificació municipal o única**
- **7 grups** en zones **supramunicipals**
- **48 grups** en municipis amb zonificació inframunicipal (ciutat de Barcelona)

En conjunt i sense distingir per zones educatives, això afecta, com a mínim, **75 dels 133 municipis** amb doble xarxa educativa (el **56,4 %**), un percentatge prou alt per evidenciar un desequilibri estructural i persistent.

Gràfic 3.3: Distribució de grups sobrants el curs 2025/26 segons el tipus de zonificació educativa analitzat

Font: Elaboració pròpia a partir de Padró municipal d'habitants (IDSCAT, 2022) i Oferta inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025b)

Cal remarcar que el nombre real de places i grups sobrants a la xarxa privada probablement és encara més elevat. No s'han disposat, però, de dades suficients per analitzar tots els municipis amb les diferents tipologies de zonificació. En particular, la manca de dades de padró desagregades per edat, secció censal i ZE ha impedit calcular de manera exhaustiva la sobreoferta als municipis amb zonificació intermunicipal i inframunicipal. Aquesta limitació metodològica no significa, però, que en aquests territoris no hi existeixi excés d'oferta privada concertada, sinó que no es pot quantificar amb precisió amb les fonts actualment disponibles.

3.6.2. Impacte territorial i estructural

La sobreoferta privada concertada no és un fenomen puntual ni homogeni:

- Es concentra sobretot a les **comarques metropolitanes** (Barcelonès, Baix Llobregat i Vallès Occidental).
- Es produeix **en totes les tipologies de zonificació educativa**.
- En l'estudi de cas de la ciutat de Barcelona es confirma que les zones educatives on la renda familiar és més alta tendeixen a concentrar major oferta i sobreoferta de places privades concertades. Aquesta correlació entre renda i oferta privada posa en qüestió la neutralitat política i social del sistema de concerts educatius.

Aquest patró confirma que el sistema de concerts educatius no està ajustat a criteris objectius de necessitat educativa, sinó que manté un excés estructural d'oferta privada concertada, especialment en territoris on la xarxa pública podria garantir per si sola la cobertura universal (com a mínim hi ha vuit municipis a Catalunya amb aquesta situació).

3.6.3. Conseqüències per a la planificació i l'equitat educativa

La persistència de la sobreoferta privada concertada genera tres efectes principals:

a. Ineficàcia en la planificació del mapa escolar: la coexistència de grups sobrants dificulta la redistribució equilibrada de places i distorsiona els processos de preinscripció.

b. Risc per a la sostenibilitat de la xarxa pública: en municipis i/o en zones educatives on l’oferta pública ja cobreix totes les necessitats d’escolarització, el manteniment de concerts innecessaris pot posar en perill la continuïtat de centres públics, especialment aquells amb menor demanda o ubicats en barris de vulnerabilitat social.

c. Increment de la segregació escolar: la sobreoferta de places fomenta que l’alumnat es distribueixi de manera desigual entre les escoles segons característiques socioeconòmiques, culturals o d’origen. Si dins d’un mateix municipi o zona educativa les famílies no tenen limitacions per escollir centre on escolaritzar els seus fills i filles, d’acord amb el marc jurídic actual, l’administració no té instruments de política educativa per evitar aquesta distribució desigual.

D’altra banda, si els territoris amb rendes més altes concentren també una oferta més gran de centres privats concertats, això reforça la polarització territorial i socioeconòmica i limita l’accés equitatiu a l’educació en condicions d’igualtat.

3.6.4. Proposta per a la revisió i reordenació dels concerts educatius

1.Proposta quantitativa

Tenint en compte els resultats de l’anàlisi, es proposa la revisió o no renovació d’almenys 129 grups concertats a l3, distribuïts de la manera següent:

Taula 3.3: Grups sobrants segons tipus de zonificació analitzada. Curs 2025/26

Tipus de zonificació	Grups sobrants	% sobre total
Municipal (Catalunya)	74	57,4 %
Supramunicipal (Catalunya)	7	5,4 %
Inframunicipal (Barcelona)	48	37,2 %
Total	129	100,0 %

Font: Elaboració pròpia a partir de Padró municipal d’habitants (IDESCAT, 2022) i Oferta inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d’Educació i Formació Professional, 2025b)

Aquest ajust permetria:

- Reduir la despesa pública ineficient associada a concerts que no responen a necessitats d'escolarització.
- Reforçar el pes i la centralitat de la xarxa pública dins la planificació educativa.
- Evitar la duplicació d'oferta en territoris amb excés de places.
- Actuar directament sobre les dinàmiques individuals de les famílies que generen segregació escolar.

2. Proposta estratègica de revisió

La renovació dels concerts per al curs 2026/27 esdevé un moment clau per dur a terme una planificació educativa a consciència, que garanteixi que els fons públics no es destinin a sostenir places privades que no responen a cap necessitat real d'escolarització.

En aquest sentit, es proposa que la revisió dels concerts segueixi criteris tècnics, socials i territorials per garantir una transició justa i planificada:

- a. Prioritzar municipis on l'oferta pública ja garanteix l'escolarització universal.
- b. Revisar municipis i les zones educatives amb més del 10 % de places vacants a la privada concertada.
- c. Avaluar els municipis i zones educatives amb rendes altes, on la xarxa privada és clarament dominant.
- d. Revisar els municipis i les zones educatives on l'oferta privada concertada superi l'oferta pública.
- e. Redistribuir recursos públics cap a zones amb dèficit de places públiques o amb alta concentració d'alumnat amb situació de vulnerabilitat.

3.6.5. Conclusions i orientacions estratègiques

La sobreoferta privada concertada a Catalunya no és un episodi puntual, sinó un patró estructural del sistema de doble xarxa.

Els 129 grups sobrants identificats, equivalents a més de 2.580 places finançades amb fons públics sense justificació

educativa, evidencien la necessitat urgent d'una planificació racional, transparent i basada en criteris de necessitat i equitat.

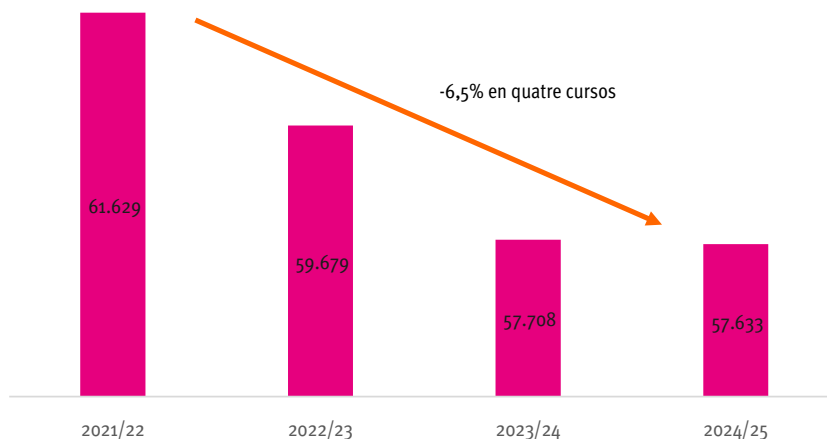
Una revisió acurada dels concerts educatius, guiada per criteris tècnics i socials, és essencial per avançar cap a un sistema més eficient, sostenible i just, en què la xarxa pública sigui la columna vertebral de l'escolarització universal a Catalunya.

4. Previsió de places educatives per al curs escolar 2025/26 a l3 i primer d'ESO

4.1. Previsió de places educatives a l3

L'anàlisi de l'evolució de l'oferta educativa a l3 a Catalunya mostra un desequilibri creixent entre la reducció de les necessitats d'escolarització i el nombre de places disponibles. Aquest desequilibri es deu a la sobreoferta de la privada concertada. Tal com ha assenyalat l'aFFaC en informes recents (2024), **s'ofereixen sistemàticament més places que alumnat que es matricula**, considerant conjuntament la xarxa pública i la privada concertada. En aquest sentit, **la matrícula ha disminuït un 6,5 % en quatre cursos escolars**, passant de 61.629 alumnes el 2021/22 a 57.633 el 2024/25, com a conseqüència directa de la davallada demogràfica (Veure gràfic 4.1.).

Gràfic 4.1: Evolució històrica de l'alumnat matriculat a l3 a Catalunya. Del curs 2021/22 al 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

Ara bé, aquesta reducció de l'alumnat **no ha anat acompanyada d'una planificació proporcional de l'oferta de places**. L'oferta de places inicials **ha caigut un 16,2 % en només quatre cursos** (de 72.665 el 2021/22 a 60.893 el 2024/25), una reducció molt més intensa que la davallada demogràfica. Aquest desequilibri genera tensions entre xarxes, ja que limita les opcions de les famílies que volen accedir al sistema educatiu públic i incrementa el pes relatiu de la xarxa privada concertada.

Si s'observa aquesta evolució per xarxa (*Veure gràfic 4.2.*), en els darrers quatre cursos escolars (de 2021/22 a 2024/25), la xarxa pública ha reduït l'oferta de grups un 16,9 %, mentre que la xarxa privada concertada ho ha fet només un 14,6 %. Aquesta diferència s'amplia encara més si es considera la planificació de l'oferta per al curs 2025/26, en què les places privades concertades augmenten mentre les públiques continuen disminuint, mantenint la tendència de reducció anual.

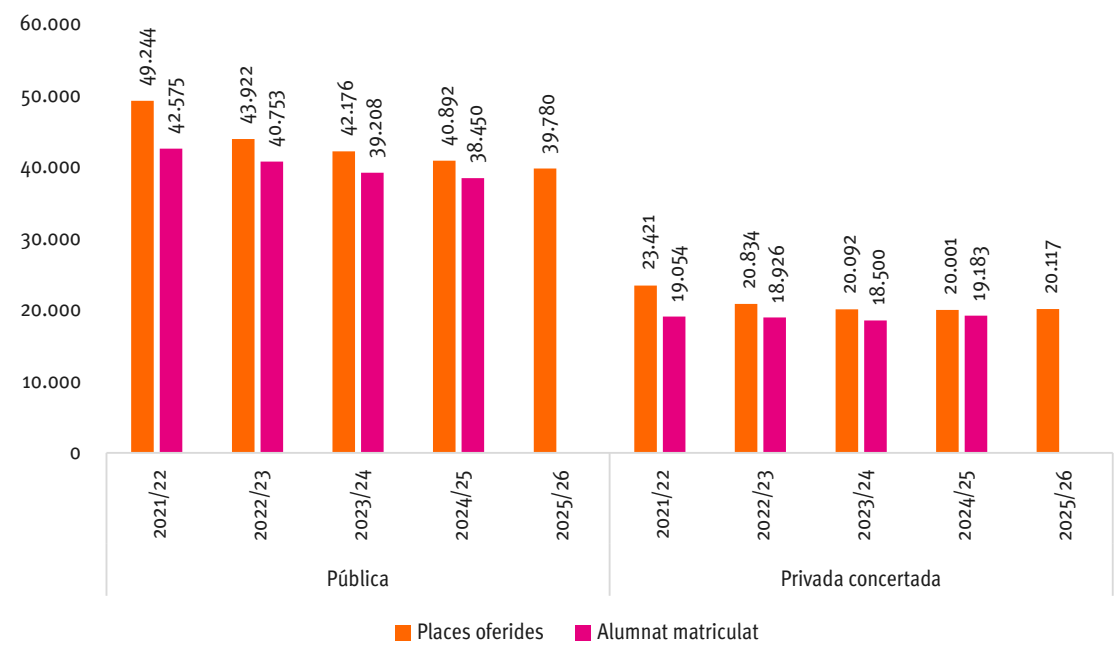
Pel que fa a la matrícula, la dinàmica és igualment desigual: mentre que la xarxa pública perd un 9,7 % d'alumnat, la privada concertada registra un lleuger creixement del 0,7 % en el mateix període.

Aquestes dades mostren que, malgrat la caiguda demogràfica, la planificació de l'oferta tendeix a afavorir el manteniment i fins i tot l'expansió relativa de la xarxa privada concertada, mentre la xarxa pública concentra l'ajust de la reducció de places.

Aquestes dades mostren com **la reducció de places a l3 es concentra de manera més intensa a la xarxa pública**, fet que té conseqüències directes en el sistema: menys opcions per a les famílies que volen escolaritzar els seus fills i filles a la pública, més pressió sobre els centres educatius públics i un desplaçament progressiu d'alumnat cap a la privada concertada.

Així doncs, tal com alerta l'aFFaC, la forta reducció de l'oferta pública accentua el creixement relatiu de l'alumnat a la xarxa privada concertada, reforçant un desequilibri que s'accentua curs rere curs i posa en risc la igualtat d'oportunitats en l'educació.

Gràfic 4.2: Evolució històrica de places inicials oferides i alumnat matriculat a l3 per naturalesa del centre a Catalunya. Del curs 2021/22 al 2025/26

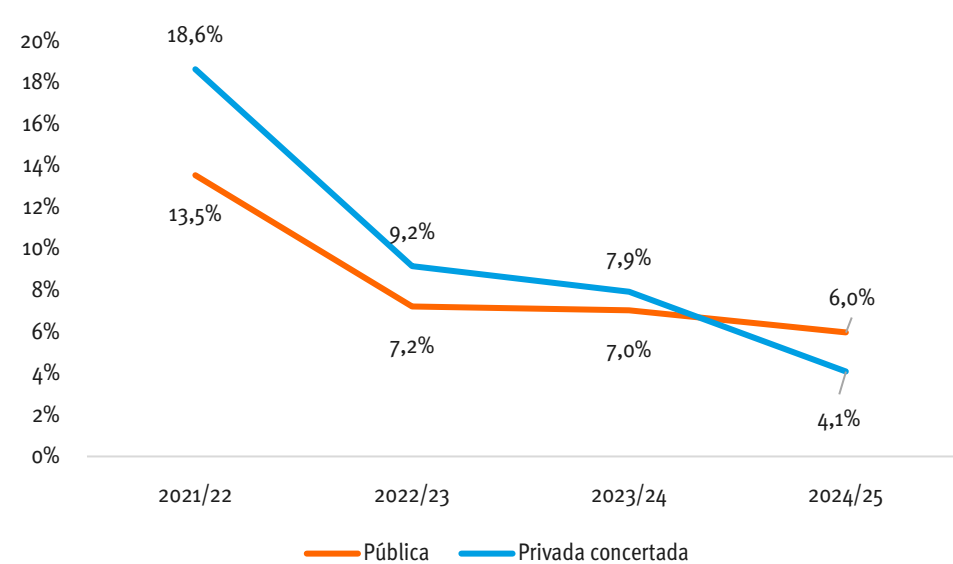

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

El **gràfic 4.3.** mostra un **canvi de tendència significativa:** entre els cursos 2021/22 i 2023/24, la xarxa pública presentava percentatges de places vacants a l3 inferiors a la privada concertada, fet que indicava que l'oferta s'ajustava més a la demanda. No obstant això, el 2024/25, per primera vegada, la situació s'inverteix i la xarxa pública registra un 6,0 % de places vacants, mentre que la privada concertada en registra un 4,1 %.

Això posa de manifest que la reducció accelerada de l'oferta de places públiques no ha servit per contenir el volum de vacants, sinó que ha acabat generant un desajust que fins al 2023/24 es concentrava a la privada concertada. Com a resultat, el curs 2024/25 la xarxa pública, que històricament havia ocupat la major part de les places que oferia, passa a acumular un percentatge superior de places vacants que la privada concertada.

Gràfic 4.3: Evolució històrica de percentatge de places vacants a l3 (places inicials ofertes - alumnat matriculat) per naturalesa del centre a Catalunya. Del curs 2021/22 al 2024/25

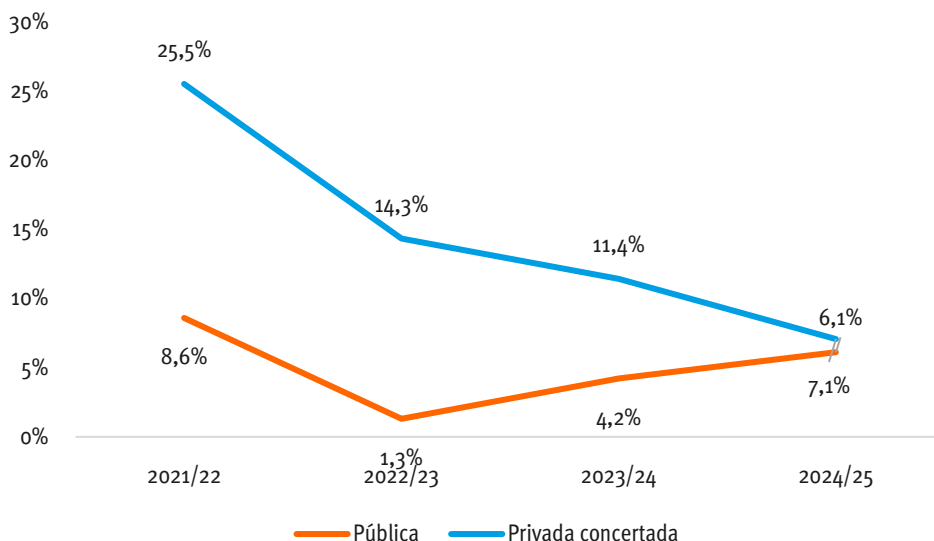

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

Estudi de cas: **la ciutat de Barcelona**

El gràfic 4.4. analitza en detall el comportament de **les places vacants a la ciutat de Barcelona** en els darrers cursos. A Barcelona, es detecta una tendència similar a la de tot Catalunya, tot i que durant el curs 2021/22 hi ha diferències més accentuades entre xarxes, que s'han anat reduint amb el temps. Al **curs 2024/25**, la xarxa pública d'I3 a la ciutat registra un **6,1 % de places vacants**, mentre que la **privada concertada presenta un 7,1 %**. En comparació al curs 2023/24, s'observa que les places vacants a la pública han augmentat **1,9 punts percentuals**, mentre que a la concertada han disminuït **4,4 punts**.

Gràfic 4.4: Evolució històrica de percentatge de places vacants a I3 (places inicials ofertes - alumnat matriculat) per naturalesa del centre a Barcelona. Del curs 2021/22 al 2024/25

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

*Aquest canvi indica un gir de **tendència a Barcelona**: la xarxa privada concertada redueix les seves vacants mentre que la pública les incrementa, malgrat que aquesta última ha experimentat una reducció més gran en l'oferta de places. Això suggereix que l'ajust de la planificació pública no està aconseguint contenir les vacants, sinó que pot estar **traslladant part de la demanda cap a la xarxa privada concertada**.*

Evolució de l'oferta a Catalunya: un desequilibri persistent

Durant el curs 2025/26, el Departament d'Educació i Formació Professional (2025) ha ofert al conjunt de Catalunya un total de 59.897 places a l3, tenint en compte tant la xarxa pública com la privada concertada, distribuïdes en **3.009 grups**. Aquesta xifra representa una reducció de l'1,6 % respecte del curs anterior i comporta la **pèrdua generalitzada de 15 grups**.

Tanmateix, el comportament de les dues xarxes és molt desigual. La **xarxa pública** ha ofert inicialment 39.780 places **distribuïdes en 2.078 grups**; és a dir, **un 2,7 % menys que l'any anterior i 12 grups menys** (Veure gràfic 4.5.). Aquesta reducció és especialment preocupant si es considera que el servei públic hauria de garantir una plaça escolar a tots els infants.

Segons l'Idescat (2022), la població estimada de tres anys és de 55.707 infants. Amb una taxa de matriculació del 95 % i tenint en compte la matrícula viva i les baixes (Veure taula 4.1.), s'estima que 54.088 alumnes necessiten una plaça a la xarxa pública el curs 2025/26. No obstant això, l'oferta disponible queda lluny de cobrir aquesta demanda, generant un **dèficit de 14.308 places públiques a l3**.

Taula 4.1: Dades sobre I3 per al curs 2025/26 a Catalunya

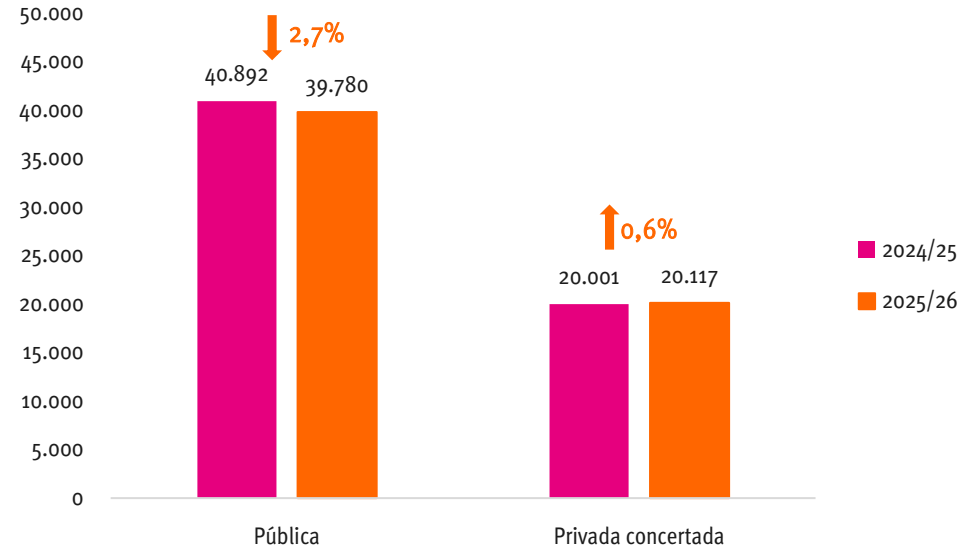
1. Padró 3 anys 2025	55.707
2. Taxa d'escolarització I3 curs 2024-25 (aproximada)*	95,0%
3. Previsió alumnat a matricular a I3 curs 2025-26 (1x2)	52.922
4. Previsió matrícula viva I3 curs 2025-26	2.377
5. Previsió baixes I3 curs 2025-26	1.210
6. Previsió M.V. - baixes I3 curs 2025-26 (4-5)	1.166
7. Previsió alumnat I3 final (3+6)	54.088
8. Ràtio I3 marcada pel Dept. d'Educació	20
9. Ràtio I3 màxim legal	25
10. Grups I3 necessaris 2025-26 ràtio Dept. d'Educació (7/8)	2.704
11. Grups I3 necessaris 2025-26 ràtio 25 (7/9)	2.164
12. Oferta pública inicial I3 2025-26 (places)	39.780
13. Oferta pública inicial I3 2025-26 (grups)	2.078
14. Oferta privada inicial I3 2025-26 (places)	20.117
15. Oferta privada inicial I3 2025-26 (grups)	931
16. Dèficit de grups públics I3 2025-26 (11-13) amb ràtio 25	-86
17. Sobreoferta grups privats concertats I3 2025-26 (15+16) amb ràtio 25	845
18. Dèficit de grups públics I3 2025-26 (10-13) amb ràtio 20	-626
19. Sobreoferta grups privats concertats I3 2025-26 (15+18) amb ràtio 20	305

Font: Elaboració pròpia a partir del padró municipal d'habitants ([Idescat, 2022](#)), Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris ([Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025](#)) i Transparència del Departament d'Educació i Formació Professional d'alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents

D'altra banda, en aquest curs escolar, la **xarxa privada concertada** ofereix inicialment 20.117 places distribuïdes en 931 grups, fet que suposa un **increment del 0,6 % en el nombre de places** respecte al curs anterior i tan **sols 3 grups menys que al 2024/25** (Veure gràfic 4.5.).

En altres paraules, mentre que la **xarxa pública** redueix de manera significativa tant l'oferta de places com el nombre de grups, la **privada concertada** augmenta lleugerament la seva oferta de places i només registra una reducció mínima en el nombre de grups.

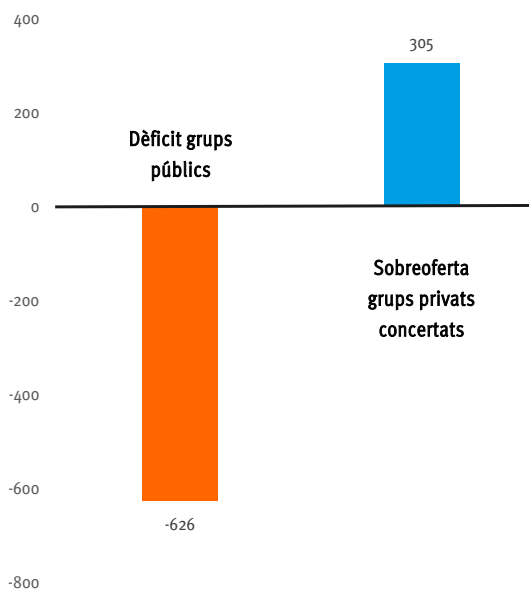
Gràfic 4.5: Variació percentual de les places oferides inicialment a l3 segons la naturalesa del centre a Catalunya. Del curs 2024/25 al 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnus matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

Segons les estimacions de l'aFFaC, elaborades a partir de la base de dades obertes del Departament d'Educació i de l'Idescat, i aplicant la ràtio recomanada de 20 alumnes per grup classe, el curs 2025/26 **l'escola pública acumula un dèficit de 626 grups per poder cobrir la demanda real d'I3**. En canvi, la xarxa privada concertada presenta una sobreoferta de 305 grups més dels necessaris, un desequilibri que contribueix a reforçar les dinàmiques de segregació escolar (*Veure gràfic 4.6*).

Gràfic 4.6: Dèficit de grups públics i sobreoferta de grups privats concertats a I3 el curs 2025/26 amb ràtio 20 a Catalunya

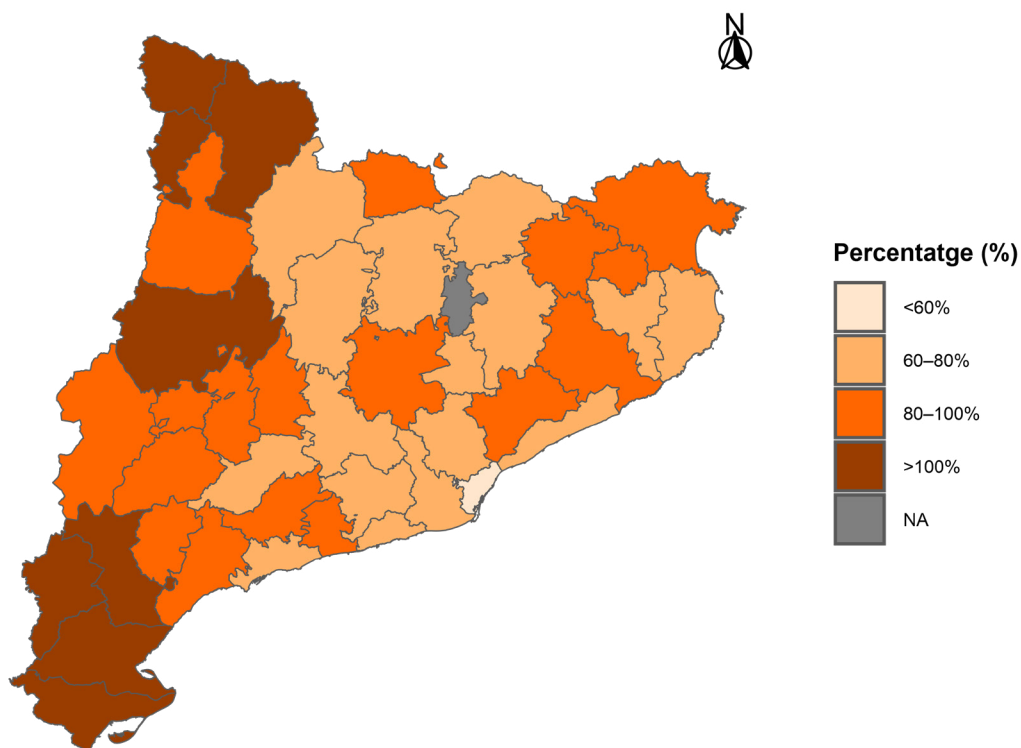
Font: Elaboració pròpia a partir del padró municipal d'habitants ([IDESCAT, 2022](#)), Mapa Escolar de Catalunya ([Generalitat de Catalunya, actualitzat el 16 de març de 2025](#)), Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris ([Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025](#)) i Transparència del Departament d'Educació d'alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents

Fins i tot considerant la ràtio màxima legal de 25 (i no la recomanada), continua existint aquesta problemàtica: **dèficit de 86 grups a l'escola pública i sobreoferta de 845 grups a la xarxa privada concertada**. És important considerar aquesta situació de màxima legal perquè els centres privats concertats acostumen a tenir ràtios més altes per grup classe, mentre que els centres públics treballen per la reducció de la ràtio a la recomanada pel Departament d'Educació i Formació Professional.

Així, els centres concertats poden continuar oferint fins a 25 places per grup, mantenint una capacitat superior que la pública. Això fa palès que les regles no són les mateixes en ambdues xarxes. La privada concertada complementa el sistema i les condicions d'oferta haurien de garantir equitat entre alumnes i centres (*Veure subapartat 4.2. Ràtios*). La sobreoferta a la privada concertada significa que es planifiquen més places de les que el sistema necessita, mentre que a la pública es planifiquen menys places de les que serien necessàries, forçant un traspàs d'alumnat de la xarxa pública cap a la privada concertada, on hi ha més places disponibles.

Aquesta tendència es confirma en observar el percentatge de places públiques oferides sobre el total d'infants empadronats a l3 per comarques. Així, **el 79 % de les comarques presenten dèficit de places públiques oferides sobre el total d'empadronats**. En aquest sentit, presenta un **dèficit important la comarca del Barcelonès**, on **l'oferta tan sols cobreix el 54 % dels empadronats que potencialment podrien iniciar l3**, sense tenir en compte altres variables, com ara la matrícula viva a la comarca. Només nou comarques cobreixen la quantitat d'empadronats amb les places públiques oferides (Terra Alta, Alta Ribagorça, Montsià, Pallars Sobirà, Vall d'Aran, Baix Ebre, Ribera d'Ebre, Noguera i Priorat) (*Veure mapa 4.1*).

Mapa 4.1: Percentatge de places públiques oferides sobre el total d'empadronats a l3 per comarca a Catalunya.
Curs 2025/26

Font: : Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025), Divisions administratives (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, s/d) i padró municipal (Idescat, 2022)

Nota : No hi ha dades de padró municipal d'habitants per a la comarca del Lluçanès perquè es va crear en 2023.

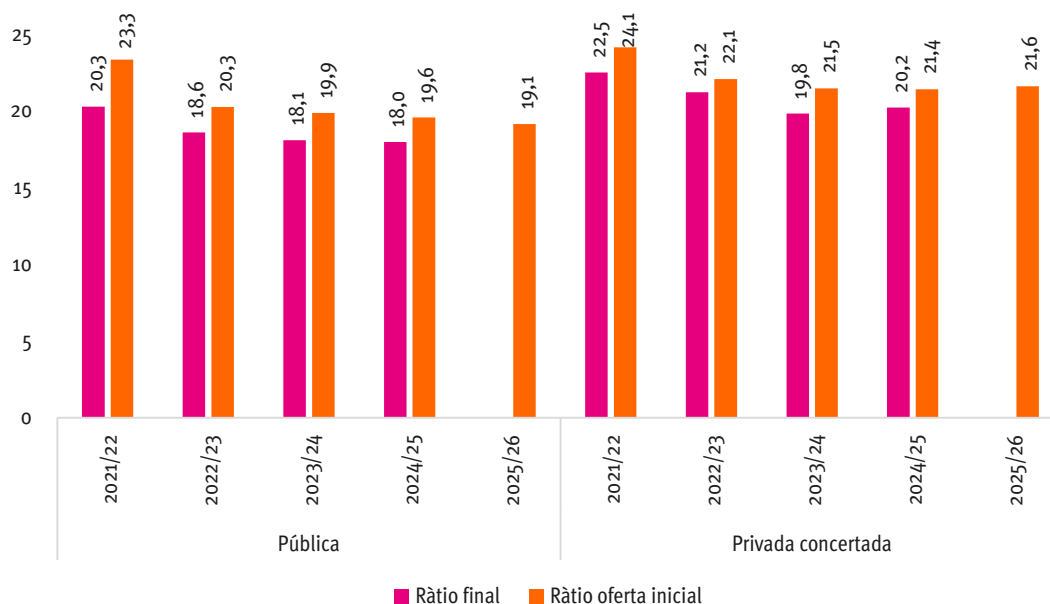
4.2. Ràtios a l3

Durant la preinscripció del curs 2025/26, l'oferta inicial a l3 presentava una **ràtio mitjana de 21,6 alumnes per grup a la xarxa privada concertada**, per sobre de la ràtio recomanada pel Departament d'Educació i Formació Professional. En canvi, **a la xarxa pública aquesta ràtio és inferior i se situava a 19,1 alumnes per grup**.

En observar l'evolució històrica (*Veure gràfic 4.7.*), s'aprecia que la ràtio mitjana de l'oferta inicial de la xarxa privada concertada ha estat estructuralment superior a la de la xarxa pública. Aquesta diferència persistent posa de manifest un desequilibri en la distribució dels recursos i en la planificació de grups, que pot generar desigualtats en l'atenció educativa que rep l'alumnat.

Cal diferenciar entre la ràtio d'oferta inicial i la ràtio real, que s'obté a partir del total d'alumnat matriculat en aquest nivell dividit pel nombre de grups efectius. En tots els cursos analitzats, la ràtio real és inferior a la planificada. Com s'ha mencionat anteriorment, el Departament ha fixat com a objectiu reduir les ràtios a 20 alumnes o menys per grup a l3. No obstant això, aquesta mesura no s'aplica a la xarxa privada concertada, on les ràtios mitjanes continuen per sobre d'aquest llindar. Aquest desequilibri persistent accentua les desigualtats entre xarxes.

Gràfic 4.7: Històric ràtios inicials i finals a l3 per xarxa educativa a Catalunya. Del curs 2021/22 al 2025/26

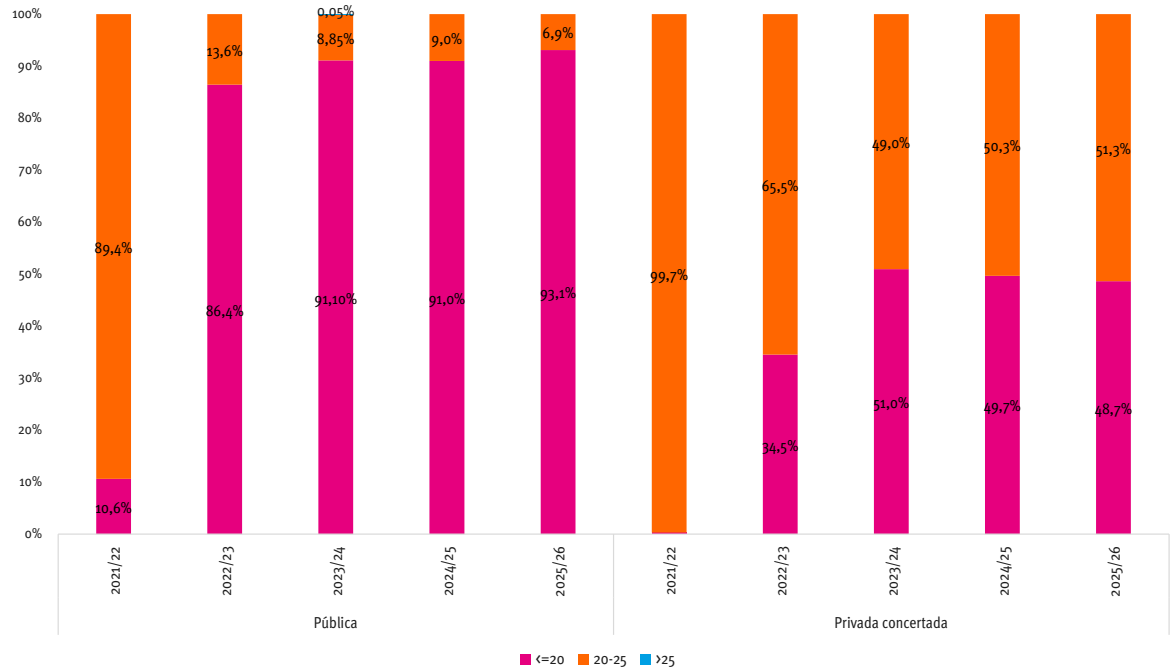
Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

En aquest sentit, i com es pot observar als gràfics 4.8. i 4.9., l'històric dels darrers cursos d'l3 mostra que la xarxa privada concertada –excepte el curs 2021/22, en què el 100 % dels centres presentaven una ràtio entre 20 i 25 alumnes per grup– oferia inicialment ràtios relativament baixes en aquest nivell: entre un 35 % i un 51 % dels centres amb ràtios inferiors a 20 alumnes per grup, i la resta entre 20 i 25. No obstant això, la ràtio final (és a dir, quan ja hi ha tot l'alumnat matriculat) incrementa el percentatge de centres amb ràtios entre 20 i 25, i fins i tot per sobre de 25. Per la seva banda, tradicionalment la xarxa pública ha ofert inicialment grups amb ràtios majoritàriament inferiors a 20, en més del 80 % dels centres, mentre que en la ràtio final aquesta proporció disminueix lleugerament.

En resum, en mirar l'evolució històrica s'observa que la xarxa privada concertada iniciava el curs amb ràtios oferides més altes, que es mantenien o fins i tot augmentaven durant el curs, mentre que les escoles públiques començaven amb ràtios més baixes i presentaven pocs canvis en la ràtio final.

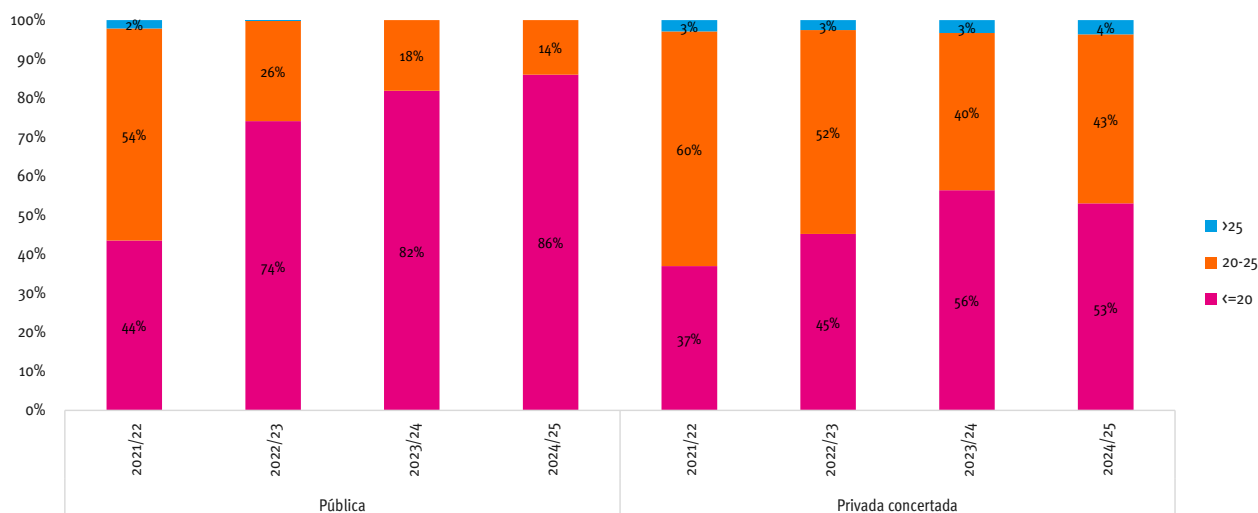
Pel que fa al curs 2025/26, el 93 % dels grups públics s'inicien amb ràtios inferiors a 20 alumnes per grup, mentre que només el 7 % presenta ràtios d'entre 20 i 25, fet que representa una lleugera millora respecte al curs 2024/25 (91 % i 9 %, respectivament). D'altra banda, la xarxa privada concertada inicia el curs amb el 49 % dels grups amb ràtios inferiors a 20 i el 51 % amb ràtios d'entre 20 i 25 (Veure gràfics 4.7. i 4.8.).

Gràfic 4.8: Distribució de grups per trams de ràtio inicial a l3, per xarxa. Del curs 2021/22 al 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

Gràfic 4.9: Distribució de grups per trams de ràtio final a l3 per xarxa. Del curs 2021/22 al 2024/25

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

En resum, el curs 2025/26 confirma la tendència històrica: la xarxa pública presenta ràtios inicials més baixes, amb més centres amb menys de 20 alumnes per grup, mentre que la xarxa concertada privada comença amb ràtios més altes, mantenint-se per sobre de la ràtio màxima recomanada de 20 alumnes per grup. Aquest patró evidencia la persistència de desigualtats en la distribució de grups i recursos entre ambdues xarxes.

4.3. Oferta de places educatives NESE a l3

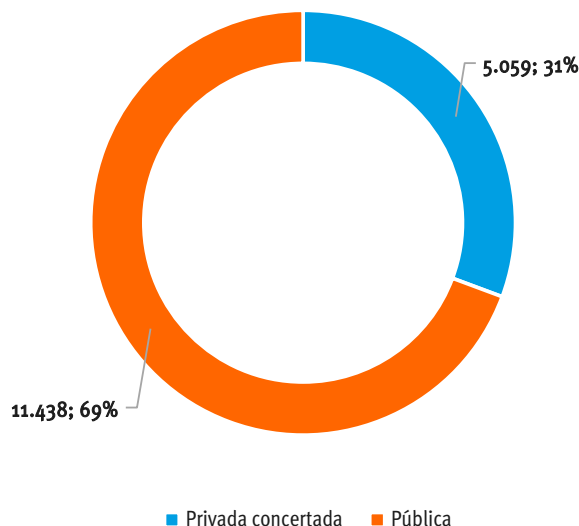
En l'**informe** de l'anàlisi de l'inici del curs escolar 2024/25, l'aFFaC ja va constatar que la classificació actual de l'alumnat amb NESE (alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu) no reflecteix suficientment la diversitat de necessitats que hi ha a les aules. Aquesta limitació, sumada als reptes que han sorgit des de l'aprovació del Decret 150/2017, posa en relleu la importància de millorar els mecanismes de transparència. En aquest context, analitzem la distribució de places NESE al sistema educatiu segons xarxa i territori durant el curs 2025/26.

A Catalunya, el 27,5 % del total de les places oferides a l3 correspon a alumnat NESE, fet que representa 16.497 places, tant de categoria A (amb necessitats educatives especials derivades de discapacitats, trastorns greus de conducta o trastorns del desenvolupament) com de categoria B (amb altres necessitats específiques de suport educatiu relacionades amb situacions socioeconòmiques desfavorides, l'origen migratori, dificultats d'aprenentatge, trastorns de comunicació o altes capacitats). Tot i que la xifra absoluta ha disminuït respecte el curs anterior (70 places menys), la reducció global de places al sistema ha fet que la proporció d'alumnat NESE augmenti lleugerament, passant del 27,2 % el curs passat al 27,5 % aquest 2025/26.

Pel que fa a la distribució segons la naturalesa del centre, la xarxa pública concentra 11.438 places NESE a l3, és a dir, el 69 % del total d'aquestes places, cosa que representa el 28,8 % de l'oferta pública total. En canvi, la xarxa privada concertada ofereix 5.059 places, que corresponen al 31 % del total de places NESE a l3 i al 25,1 % de l'oferta de la seva pròpia xarxa (*Veure gràfic 4.10.*).

En resum, **gairebé 7 de cada 10 alumnes NESE estudien a la xarxa pública, mentre que només 3 de cada 10 ho fan a la privada concertada**, cosa que suposa una diferència de 38 punts percentuals entre ambdues xarxes.

Gràfic 4.10: Total de places NESE oferides a l3 segons la naturalesa del centre i percentatges sobre el total de places oferides a Catalunya. Curs 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir del Mapa Escolar de Catalunya (Generalitat de Catalunya, actualitzat el 16 de març de 2025)

4.4. Previsió de places: primer d'ESO

Abans d'abordar l'anàlisi del primer curs de secundària, cal tenir present que els instituts escola (IE), tant de titularitat pública com la gran majoria dels centres privats concertats, garanteixen la continuïtat de l'alumnat que finalitza sisè de primària al mateix centre, assegurant plaça a primer d'ESO. Per aquest motiu, aquestes places no figuren dins l'oferta inicial publicada pel Departament durant el procés de preinscripció. En conseqüència, les places oferides que es posen a disposició en aquest tipus de centres són per a l'alumnat de nova incorporació, és a dir, aquell alumnat que no té una plaça reservada en el centre.

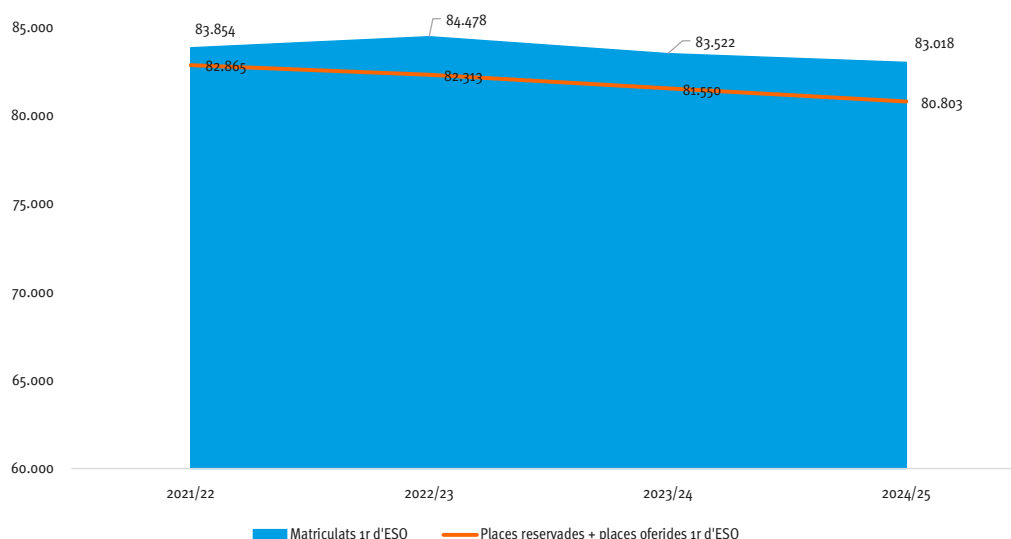
Quan s'analitza l'evolució històrica de les places totals de primer d'ESO (és a dir, la suma de les places inicials oferides més les places reservades per a l'alumnat procedent de 6è de primària dels instituts escola i dels centres de la xarxa privada concertada que imparteixen ambdues etapes educatives), s'observa una tendència descendent tant en el nombre total de places com en el d'alumnat matriculat, sense distingir per xarxa educativa.

Com es pot observar al gràfic 4.11, l'oferta total de places (oferta inicial més reservades) a primer d'ESO és inferior al nombre d'alumnat matriculat. Això posa de manifest una diferència estructural entre l'oferta i la demanda efectiva. Al curs 2024/25 (darrera dada disponible), aquest desequilibri equival a 2.215 alumnes que, a l'inici del curs, no disposaven d'una plaça garantida. Es tracta de l'**asimetria més accentuada dels darrers quatre anys**.

D'altra banda, si es compara l'evolució de l'oferta i la matrícula al llarg del temps, s'observa una altra tendència: entre els cursos 2021/22 i 2024/25, **el nombre total de places oferides i reservades a primer d'ESO s'ha reduït en 2.062, mentre que el nombre d'alumnat matriculat només ha disminuït en 836** (Veure gràfic 4.11.). Aquesta evolució explica en part l'augment recent de la diferència entre oferta i demanda.

L'evolució interanual mostra, per tant, que la reducció de l'oferta ha estat més intensa que la davallada de la matrícula, fet que accentua la bretxa entre la capacitat planificada i les necessitats reals d'escolarització.

Gràfic 4.11: Diferència entre les places inicials oferides + places reservades i l'alumnat matriculat a primer d'ESO a Catalunya entre el curs 2021/22 i el 2024/25

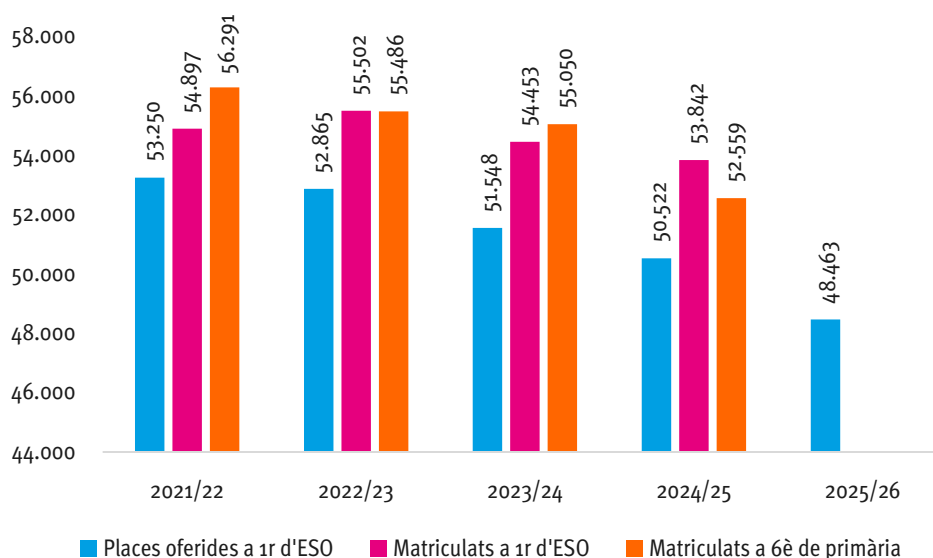

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

Nota metodològica: Per estimar l'oferta total de 1r d'ESO, s'ha considerat la suma de les places oferides durant el període de preinscripció i les places reservades -corresponen a l'alumnat matriculat a 6è de primària del curs anterior dels institut escola i centres concertats amb les dues etapes educatives-. La diferència entre aquesta oferta total i el nombre de matriculats a 1r d'ESO permet identificar la bretxa existent entre l'oferta de places i les necessitats d'escolarització. L'eix del gràfic s'inicia en 60.000 per tal de facilitar la visualització d'aquesta diferència.

L'anàlisi de l'evolució per xarxes mostra que, si es té en compte l'alumnat que previsiblement hauria de continuar a la xarxa pública (és a dir, aquell matriculat a sisè de primària en centres públics el curs anterior), l'oferta de places a la pública resulta insuficient (Veure gràfic 4.12.).

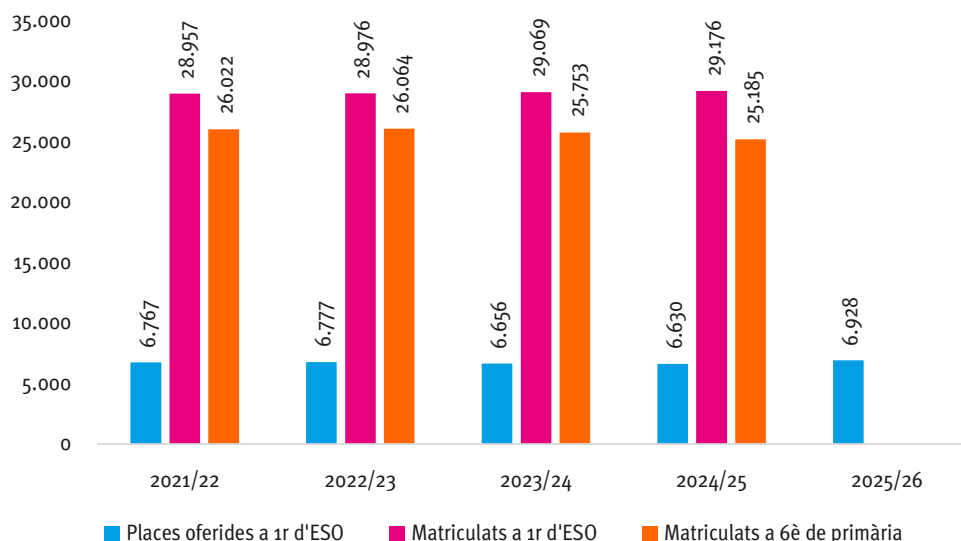
Gràfic 4.12: Evolució històrica de places inicials oferides a primer d'ESO i alumnat matriculat a primer d'ESO i a sisè de primària a la xarxa pública a Catalunya. Del curs 2021/22 al 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnus matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

Al curs 2023/24 hi havia 55.050 alumnes matriculats a sisè de primària a la xarxa pública; en canvi, al curs 2024/25 només 53.842 alumnes van continuar a primer d'ESO dins del mateix sistema, deixant fora 1.208 alumnes. Aquest fet evidencia que part de l'alumnat matriculat a la pública ha de continuar els seus estudis de secundària a la xarxa privada concertada (*Veure gràfic 4.13.*), que actua com a via d'absorció de la demanda que la pública no pot cobrir. En conseqüència, el sistema públic no garanteix una plaça a primer d'ESO per a tot l'alumnat que ja estava escolaritzat a sisè de primària dins la seva pròpia xarxa.

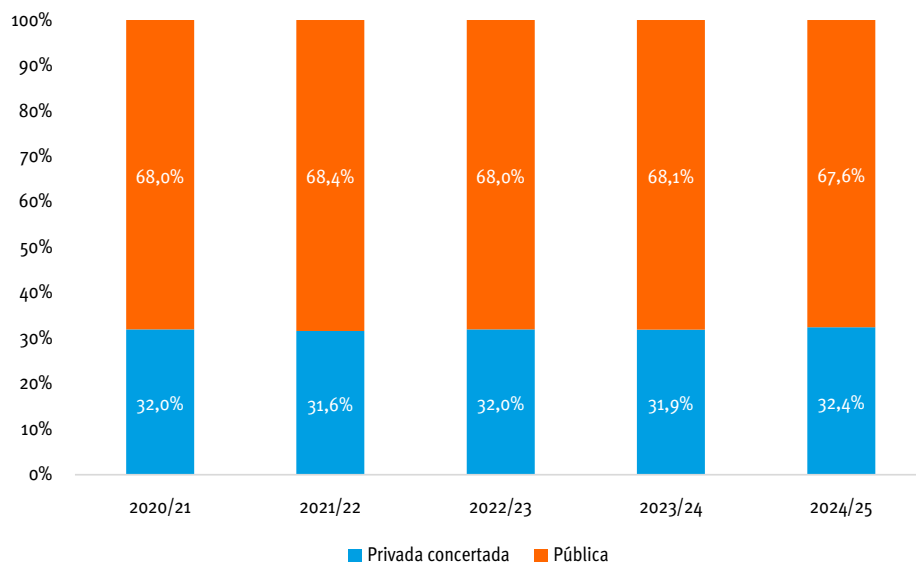
Gràfic 4.13: Evolució històrica de places oferides a primer d'ESO i alumnat matriculat a primer d'ESO i a sisè de primària a la xarxa privada concertada a Catalunya. Del curs 2021/22 al 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

La pèrdua de pes de la xarxa pública a sisè de primària no respon únicament a la reducció d'alumnat en aquesta franja d'edat, sinó principalment a un canvi en l'equilibri entre xarxes. En només un any, la pública ha perdut 0,5 punts percentuals, passant d'escolaritzar el 68,1 % de l'alumnat de sisè (curs 2023/24) al 67,6 % (2024/25), mentre que la xarxa privada concertada ha passat del 31,9 % al 32,4 %. Aquesta tendència posa de manifest que la xarxa privada concertada guanya presència relativa en el sistema, absorbint una part creixent de l'alumnat (*Veure gràfic 4.14.*).

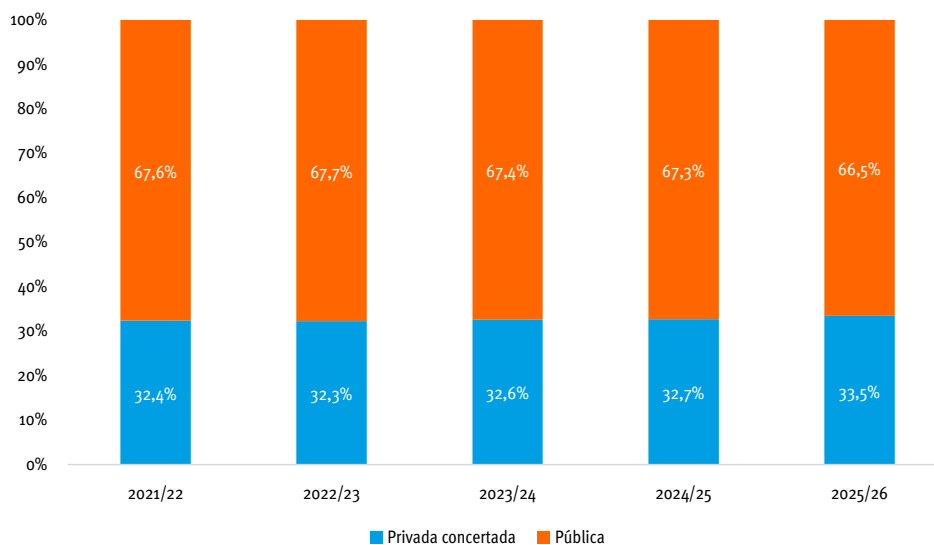
Gràfic 4.14: Pes de l'alumnat matriculat a sisè de primària per xarxa. Del curs 2020/21 al 2025/26 a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

Aquesta mateixa dinàmica es repeteix en l'oferta de places de primer d'ESO: per al curs 2025/26, la pública redueix el seu pes en 0,8 punts percentuals en només un curs escolar, passant del 67,3 % al 66,5 %, mentre que la xarxa privada concertada incrementa en la mateixa proporció. Aquest fet evidencia que el Departament planifica un creixement de la xarxa concertada en detriment de la xarxa pública, que és la que escolaritza la majoria de l'alumnat i la que hauria de garantir l'accés en condicions d'equitat (*Veure gràfic 4.15.*).

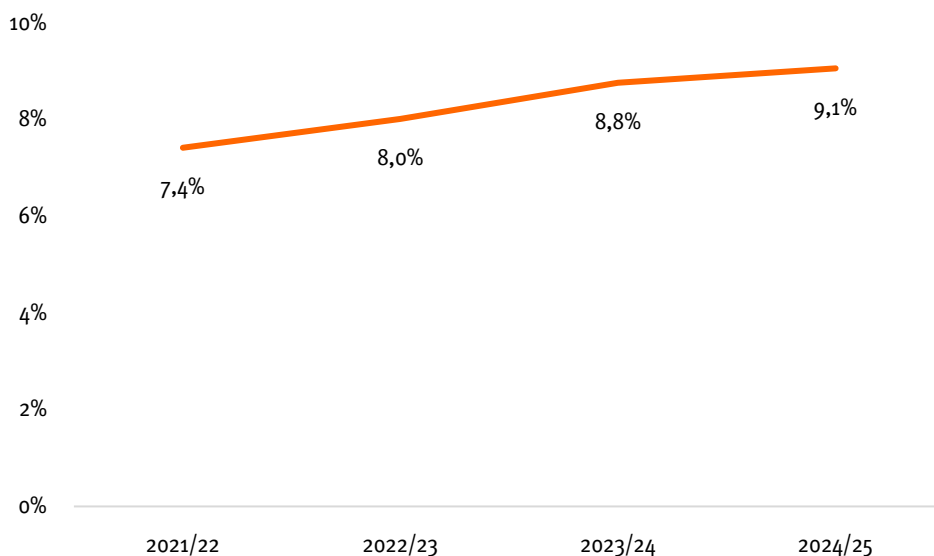
Gràfic 4.15: Pes de l'oferta inicial de places a primer d'ESO per xarxa. Del curs 2021/21 al 2025/26 a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

A aquesta tendència s'hi suma l'augment del pes dels instituts escola (IE) dins de la pública. El curs 2024/25, la pública va registrar 4.877 alumnes de primer d'ESO a instituts escola, la qual cosa suposa un increment del 19,8 % respecte amb els 4.070 alumnes matriculats el 2021/22. En aquest sentit, el pes del alumnat dels IE sobre el total de l'alumnat de la xarxa pública ha passat del 7,4 % el 2021/22 al 9,1 % el 2024/25, és a dir, un augment d'1,6 punts percentuals (Veure gràfic 4.16.).

Gràfic 4.16: Pes dels IE a la xarxa pública a primer d'ESO. Del curs 2021/21 al 2025/26 a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

Després d'analitzar aquesta evolució recent, és important examinar les necessitats futures de places públiques. Els càlculs prospectius per al curs 2025/26 indiquen que serien necessàries 45.556 places públiques per garantir la continuïtat de l'alumnat procedent de sisè de primària de la xarxa pública. Si es pren com a referència la ràtio mitjana de Catalunya de 27,7 alumnes per grup, calculada a partir dels grups finals del curs 2024/25, això implica la necessitat de 1.797 grups. La comparació amb l'oferta inicial publicada pel Departament queda recollida a la taula 4.2.

Taula 4.2: Dades sobre primer d'ESO per al curs 2025/26 a Catalunya

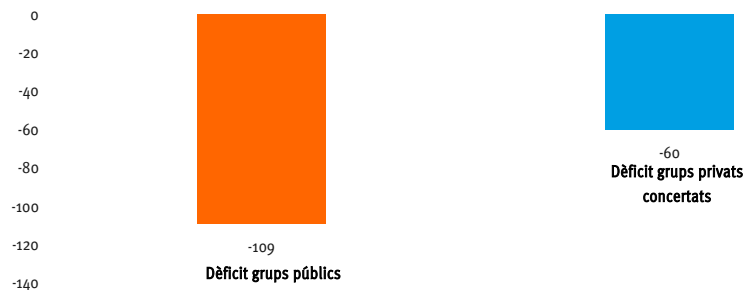
1.a Total alumnes 6è en centres públics curs 2024/25	48.325
1.b Total alumnes 6è en centres públics institut escola curs 2024/25	4.234
1.c Total alumnes 6è en centres de titularitat privada concertada curs 2024/25	25.185
2. Previsió matrícula viva 1r d'ESO curs 2025-26	2.377
3. Previsió baixes 1r d'ESO curs 2025-26	912
4. Previsió M.V. – baixes 1r d'ESO curs 2025-26 (2 – 3)	1.465
5.a Previsió alumnat 1r d'ESO pública final (1.a + 4)	49.790
5.b Previsió alumnat 1r d'ESO pública – alumnat 6è de IE públics (5.a-1.b)	45.556
6. Ràtio mitjana 1r d'ESO (càlcul fet per l'aFFaC d'acord al total de grups finals del curs 2024-25)	27,7
7. Ràtio 1r d'ESO recomanada	25
8.a Grups 1r d'ESO públics necessaris 2025-26 ràtio mitjana 2023-24 (5.a/6)	1.797
8.b Grups 1r d'ESO públics necessaris 2025-26 ràtio recomanada (5.a/7)	1.992
9.a Grups 1r d'ESO de titularitat privada necessaris 2025-26 ràtio mitjana 2024- 25 (1.c/6)	909
9.b Grups 1r d'ESO de titularitat privada necessaris 2025-26 ràtio recomanada 2024- 25 (1.c/7)	1.007
10. Oferta pública inicial 1r ESO 2025-26 (places)	48.463
11. Oferta pública inicial 1r 2025-26 (grups)	1.883
12. Oferta privada inicial 1r 2025-26 (places)	6.928
13. Oferta privada inicial 1r ESO 2025-26 (grups)	947
14. Dèficit grups públics 1r ESO 2025-26 (11-8.a) amb ràtio mitjana 2024/25	86
15. Sobreoferta grups privats concertats 1r ESO 2025-26 (13-9.a) amb ràtio mitjana 2024/25	38
16. Dèficit grups públics 1r ESO 2025-26 (11-8.b) amb ràtio recomanada	-109
17. Dèficit grups privats concertats 1r ESO 2025-26 (13-9.b) amb ràtio recomanada	-60

Font: Elaboració pròpia a partir del padró municipal d'habitants ([Idescat, 2022](#)), Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris ([Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025](#)), Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents ([Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025](#)) i Transparència del Departament d'Educació d'alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents

Cal destacar que aquests càlculs es basen en la ràtio mitjana observada a Catalunya el curs 2024/25. No obstant això, aquesta ràtio per a l'educació secundària (27,7 alumnes per grup) és significativament més alta que la del conjunt de l'estat espanyol, que el 2023 se situava en 25, i encara més respecte la mitjana de la Unió Europea, de 21 (Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes, 2025, p. 119). A diferència d'13 i primària, on el Departament d'Educació estableix una ràtio recomanada de 20 alumnes i un màxim legal de 25, a secundària només s'especifica el màxim legal de 30 alumnes sense cap altra orientació. Per aquest motiu, des de l'Observatori de l'aFFaC **es considera que l'objectiu per a secundària hauria de ser, com a mínim, assolir la ràtio mitjana de l'estat espanyol de 25 alumnes per grup**, ja que reduir les ràtios és una condició imprescindible per a millorar la qualitat educativa i garantir l'equitat en aquesta etapa.

Si es pren com a referència la ràtio mitjana real del curs 2024/25 (27,7 alumnes per grup a secundària), tant la xarxa pública com la concertada mostren una aparent sobreoferta, amb 86 i 38 grups més dels necessaris, respectivament. Ara bé, quan s'aplica la ràtio recomanada de 25 alumnes per grup, un estàndard de qualitat que hauria de guiar la planificació, la fotografia canvia radicalment: **la xarxa pública presenta un dèficit de 109 grups i la concertada, un dèficit de 60. Aquest fet posa de manifest que les ràtios elevades actuals amaguen un desequilibri estructural i que la manca de planificació suficient a la xarxa pública comprometen l'equitat del sistema** (Veure gràfic 4.17.).

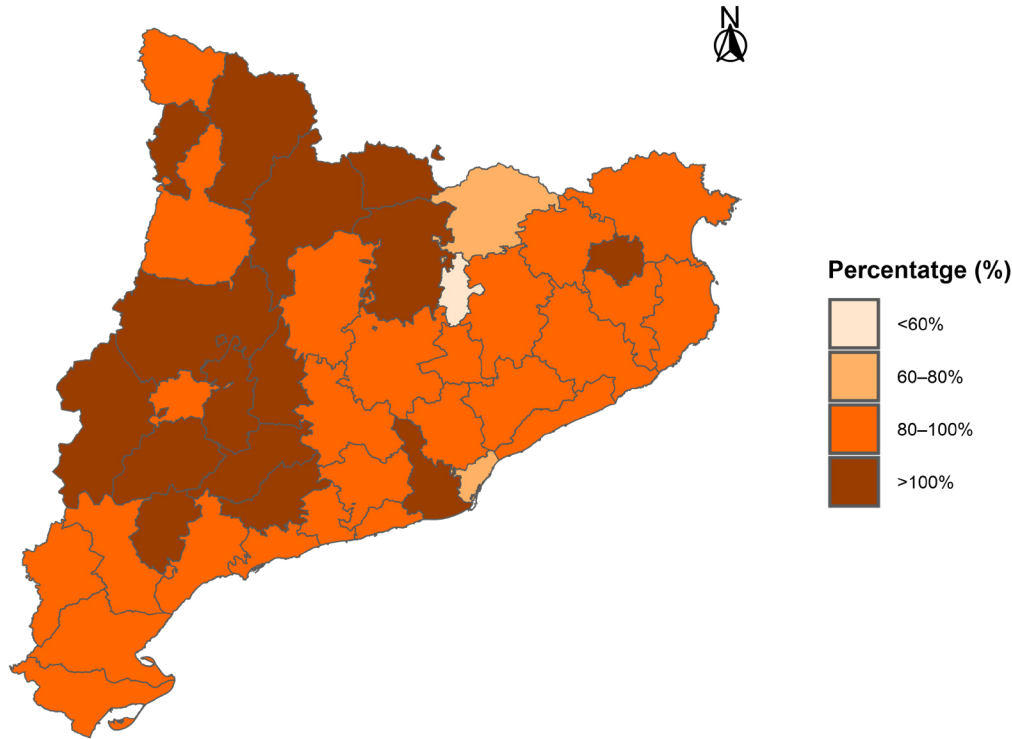
Gràfic 4.17: Dèficit de grups públics i privats concertats a primer d'ESO el curs 2025/26 amb ràtio 25 a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

D'altra banda, resulta necessari analitzar l'oferta de places públiques a escala territorial. Per al curs 2025/26, 26 de les 43 comarques presenten un dèficit de places públiques per acollir l'alumnat que finalitza sisè de primària a la xarxa pública i ha de continuar a primer d'ESO, és a dir, tres de cada cinc comarques. El cas més greu correspon a la comarca del Lluçanès, on, durant el curs 2024/25, hi havia 46 alumnes a sisè de primària i, malgrat això, el curs vinent no s'ofereix cap plaça pública a primer d'ESO (*Veure mapa 4.2.*).

Mapa 4.2: Percentatge de places públiques inicials oferides a primer d'ESO (2025/26) sobre el total de matriculats a sisè de primària (2024/25) per comarca a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025), Divisions administratives (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, s/d) i padró municipal (Idescat, 2022)

A més, hi ha altres territoris on el percentatge d'alumnat amb plaça assegurada és inferior al 100 %, com el Ripollès (71 %), el Barcelonès (78,6 %), la Garrotxa (80,5 %), l'Anoia (83,8 %) i el Solsonès (84,6 %). Aquestes situacions posen en risc el dret de continuïtat educativa dins de la xarxa pública i poden afavorir la derivació cap a la privada concertada.

Tot i així, també existeixen comarques on la planificació ha donat lloc a una sobreoferta de places públiques, com a l'Alta Ribagorça (154,3 %), la Conca de Barberà (134 %) o l'Urgell (133,2 %). Aquesta situació reflecteix la necessitat d'una millor planificació territorial per garantir l'accés universal i equitatiu a l'educació pública.

En definitiva, aquestes dades evidencien la manca d'una estratègia clara en la distribució territorial de places públiques a primer d'ESO. Per avançar cap a un sistema educatiu just, cal assegurar que cap comarca presenti dèficit i que l'oferta pública estigui pensada per donar resposta a tot l'alumnat.

4.5. Ràtios a primer d'ESO

A primer d'ESO, es produeix una dinàmica similar a la d'I3. Tal com mostra el gràfic 4.18, en els darrers cursos la ràtio inicial mitjana, calculada a partir del total de places oferides i reservades i del nombre de grups disponibles, ha estat sistemàticament inferior a la xarxa pública en comparació amb la privada concertada.

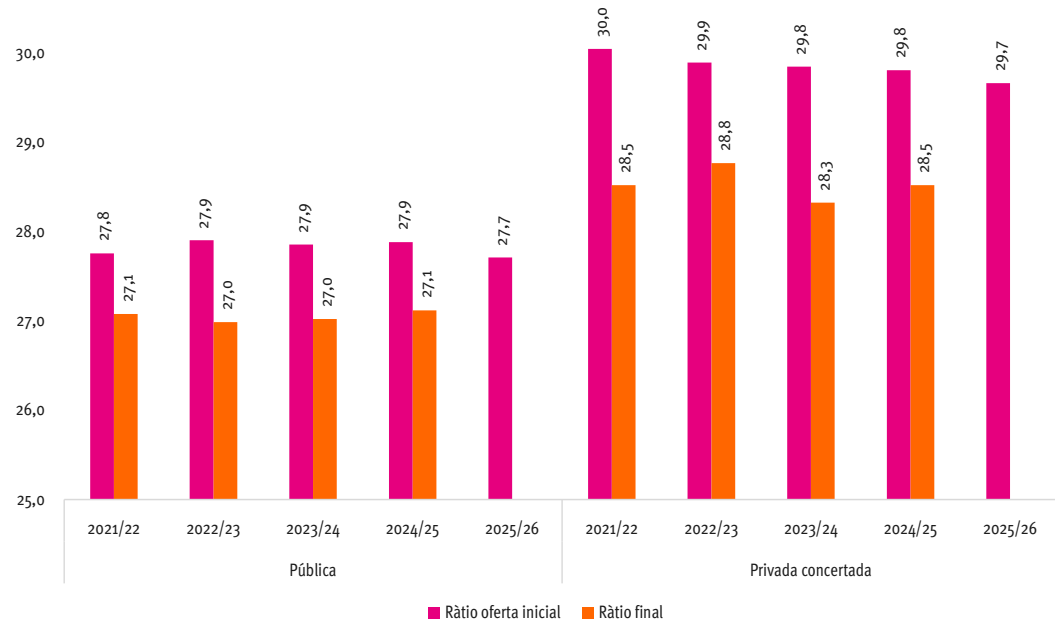
Si es compara el curs actual (2025/26) amb el 2021/22, s'observa que la ràtio inicial mitjana a la xarxa pública ha disminuït lleugerament, de **27,8 a 27,7 alumnes per grup (-0,1 punts)**. En canvi, a la xarxa privada concertada la reducció ha estat una mica més pronunciada, de **30,0 (la màxima legal) a 29,7 alumnes per grup (-0,3 punts)**, tot i mantenir-se per sobre de la mitjana pública i molt propera al màxim legal establert.

Pel que fa a les ràtios finals, calculades a partir de l'alumnat efectivament matriculat, la tendència és similar: la xarxa pública registra valors mitjans més baixos que la xarxa privada concertada, i en ambdós casos, les ràtios

s'han mantingut pràcticament estables al llarg dels darrers cursos. **En el curs 2024/25, la ràtio final va ser de 27,1 alumnes per grup a la xarxa pública i de 28,5 a la privada concertada** (Veure gràfic 4.18.).

En definitiva, independentment de la xarxa que s'analitzi, la ràtio inicial és superior a la final; fet que respon a ajustos habituals durant el curs escolar derivats de la matrícula viva o de baixes entre altres qüestions. Tot i això, les ràtios finals continuen sent elevades, especialment a la xarxa privada concertada, on es mantenen prop del llindar permès.

Gràfic 4.18: Històric ràtios inicials i finals a primer d'ESO per xarxa educativa a Catalunya. Del curs 2021/22 al 2025/26

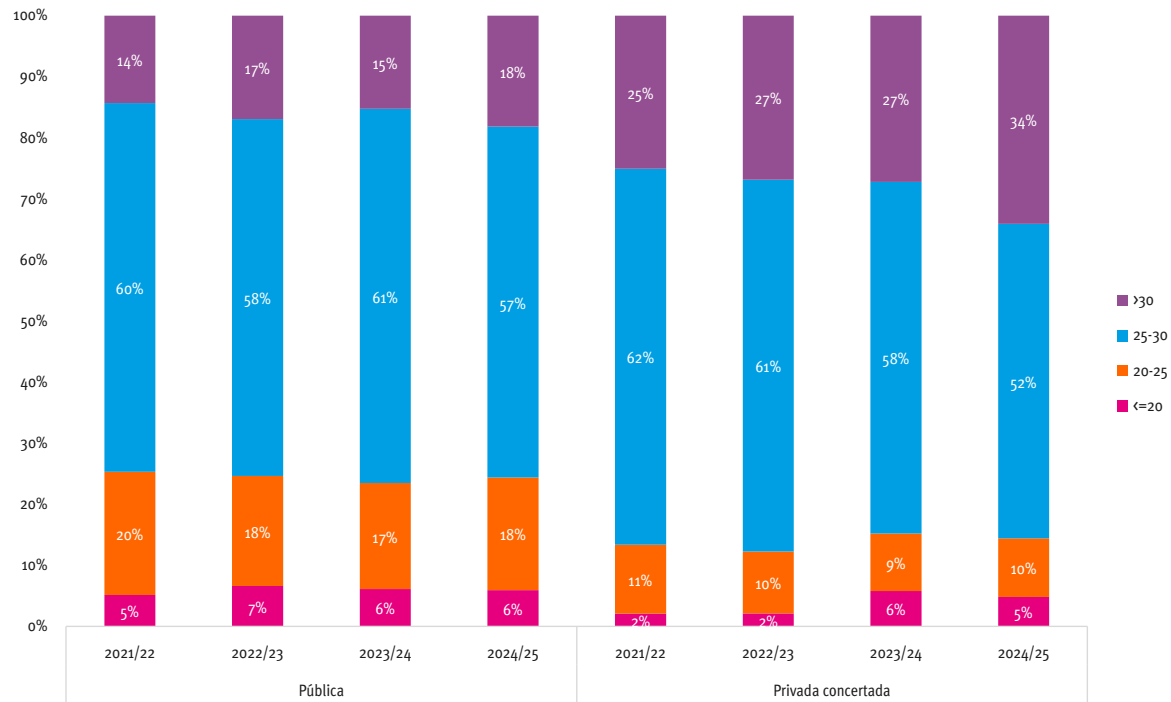

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

Nota metodològica: Per estimar l'oferta inicial de 1r d'ESO, s'ha considerat la suma de les places oferides durant el període de preinscripció i les places reservades -corresponen a l'alumnat matriculat a 6è de primària del curs anterior dels institut escola i centres concertats amb els dues etapes educatives-. A partir d'aquesta estimació ampliada, s'han pogut calcular les ràtios inicials per xarxa, tenint en compte l'alumnat que ja disposa de plaça assegurada des de 6è de primària.

En el cas de les ràtios, més enllà de les mitjanes, és especialment rellevant observar aquells casos que superen els límits establerts per la normativa, atès que posen de manifest tensions estructurals dins del sistema. Per al curs 2024/25, aproximadament un 34 % dels centres de la xarxa privada concertada presentaven una ràtio final superior al màxim legal de 30, mentre que a la xarxa pública la superava un 18 % dels centres (Veure gràfic 4.19.). Això representa una diferència de 16 punts percentuals entre ambdues xarxes en aquest nivell.

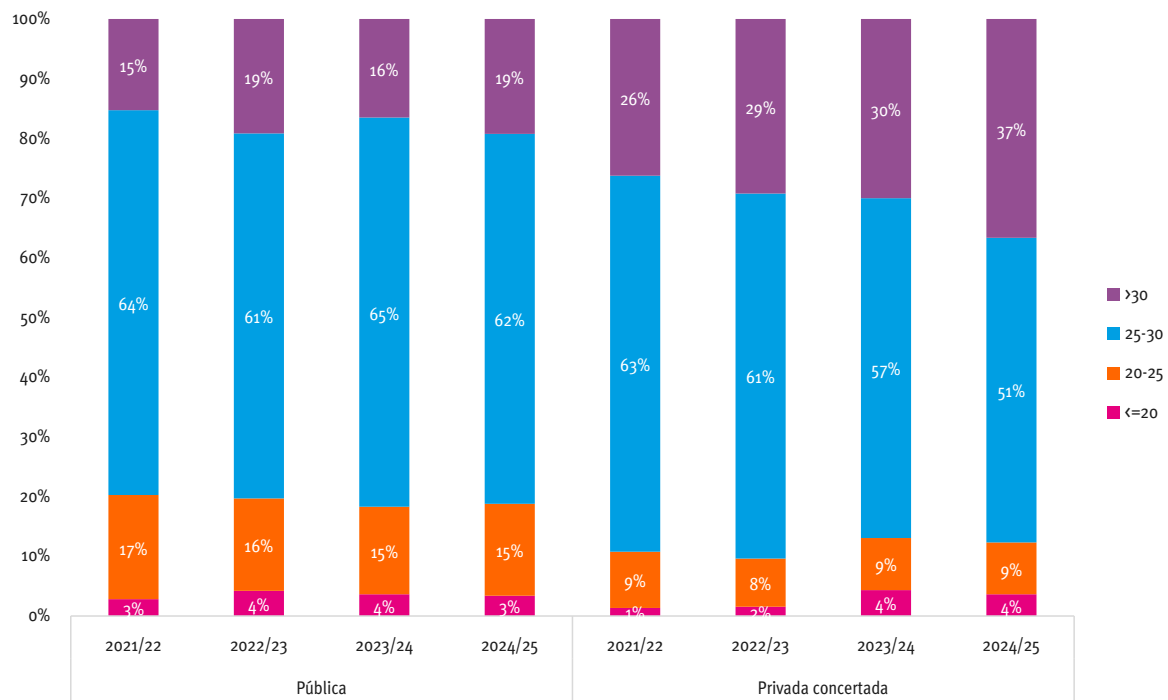
Gràfic 4.19: Distribució de centres per trams de ràtio final a primer d'ESO, per xarxa. Del curs 2021/22 al 2024/25

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

L'anàlisi de les ràtios segons el nombre de grups per xarxa mostra **una problemàtica especialment accentuada a la privada concertada: a primer d'ESO, dos de cada cinc grups superaven la ràtio màxima legal, una proporció que duplica la de la xarxa pública, on la situació afecta prop d'un de cada cinc grups** (Veure gràfic 4.20.). Aquestes dades evidencien que el fenomen de les ràtios excessives no només és més freqüent a la xarxa privada concertada, sinó que respon a un patró estructural.

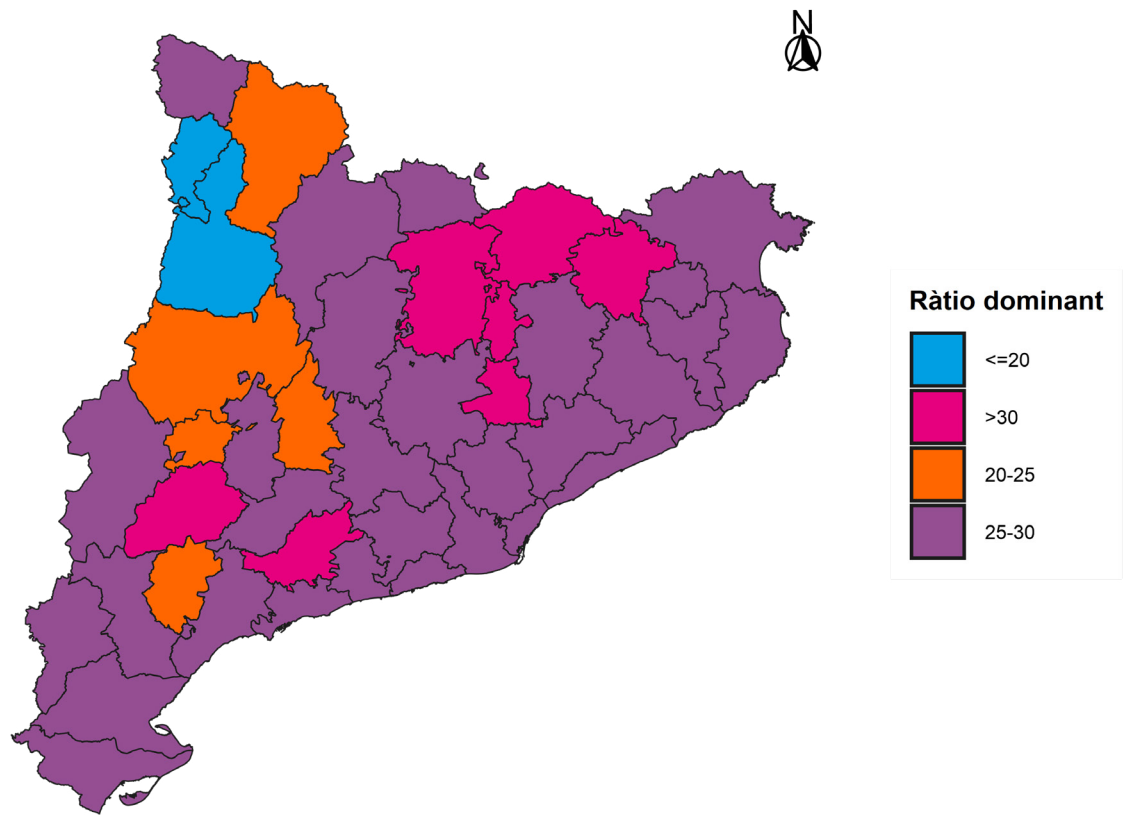
Gràfic 4.20: Distribució de grups per trams de ràtio final a primer d'ESO, per xarxa. Del curs 2021/22 al 2024/25

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025) i Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025)

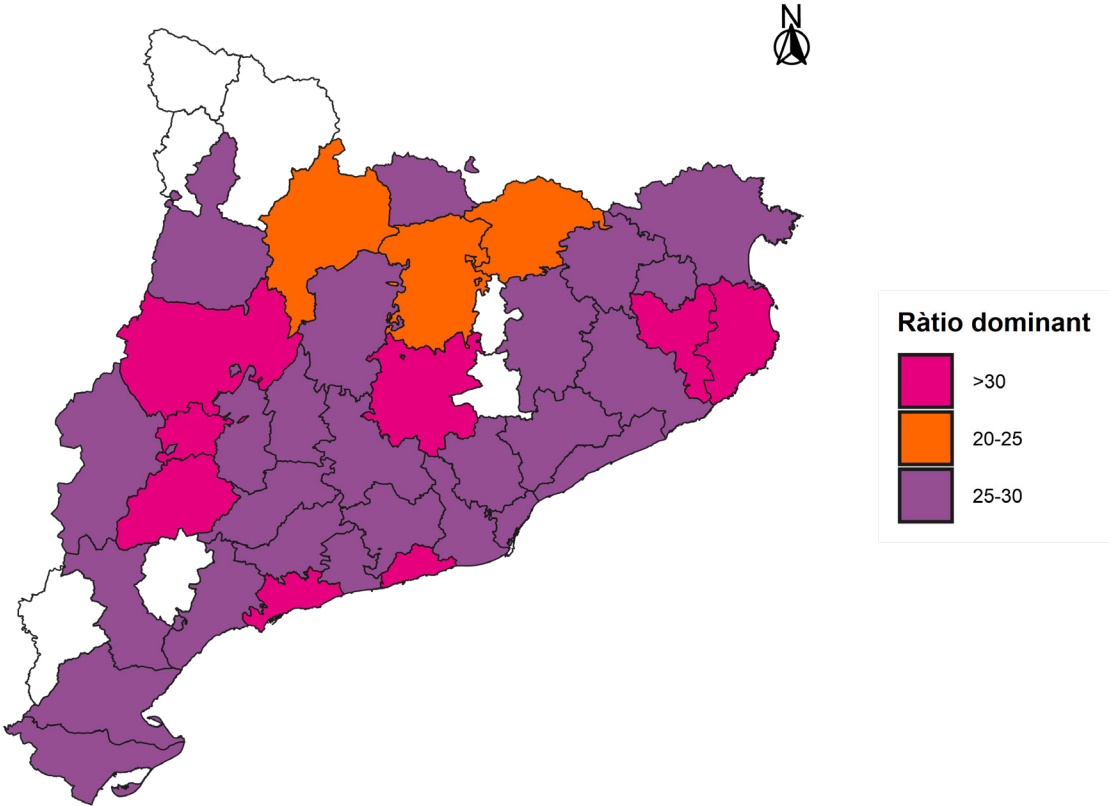
A nivell territorial, es pot observar que, la majoria de comarques, en ambdues xarxes, tenen ràtios d'entre 25 i 30 alumnes. A la xarxa pública, per a primer d'ESO durant el curs 2024/25, dues comarques van presentar ràtios inferiors a 20: l'Alta Ribagorça i el Pallars Jussà (*Veure mapa 4.3.*), mentre que a la xarxa privada concertada no n'hi va haver cap (*Veure mapa 4.4.*). Cinc comarques de la xarxa pública presentaven ràtios d'entre 20 i 25, i tres comarques de la concertada es trobaven en aquest interval. Pel que fa a les ràtios superiors a 30, a la pública se'n van registrar a set comarques (16,3 % de les 43 comarques), mentre que a la concertada n'hi havia vuit. Cal tenir en compte que, a la xarxa privada concertada, en set comarques no hi havia alumnat de primer d'ESO aquell curs (Alta Ribagorça, Aran, Pallars Sobirà, Lluçanès, Moianès, Priorat i Terra Alta). Així, les vuit comarques amb ràtios superiors a 30 representen el 22,2 % de les 36 comarques que sí tenien alumnes en aquest nivell.

Mapa 4.3: Ràtio final dominant per comarca a primer d'ESO, xarxa pública. Curs 2024/25

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025), Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025) i Divisions administratives (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, s/d)

Mapa 4.4: Ràtio final dominant per comarca a primer d'ESO, xarxa privada concertada. Curs 2024/25

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oferta Inicial de places escolars dels estudis obligatoris (Departament d'Educació i Formació Professional, actualitzat el 7 d'abril de 2025), Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents (Departament d'Educació actualitzat el 22 de setembre de 2025) i Divisions administratives (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, s/d)

En aquest sentit, les ràtios elevades són més generalitzades a la xarxa privada concertada que a la pública. Aquest fet indica que hi ha més concentració de grups on es supera la ràtio.

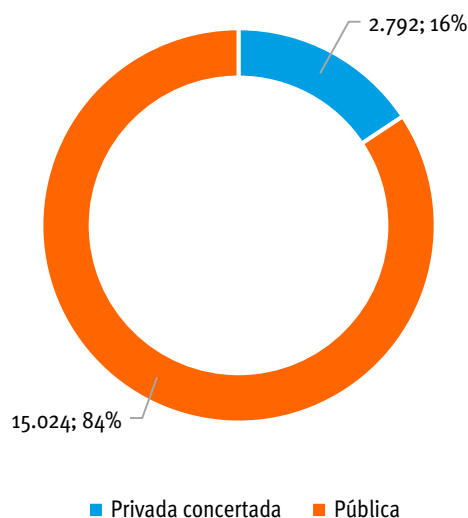
4.6. Oferta de places educatives NESE a primer d'ESO

D'acord amb les dades del **Mapa Escolar** del Departament d'Educació i Formació Professional, durant el curs 2025/26, s'han ofert 17.816 places NESE (categories A i B) a primer d'ESO a Catalunya, que representa el 32,2 % del total de places d'aquest nivell sense distingir per xarxa. Si es desglossen segons la titularitat dels centres, s'observa que **la xarxa pública concentra 15.024 places NESE, és a dir, el 84 % del total de places NESE dels sistema educatiu, mentre que la xarxa privada concertada n'ofereix 2.792, que corresponen al 16 % restant** (Veure gràfic 4.21.). En relació amb el curs anterior (2024/25), l'oferta de places NESE a la pública ha disminuït un 0,8 % (123 places menys), mentre que a la privada concertada la reducció ha estat molt menor, del 0,1 % (dues places menys).

Tot i així, aquests percentatges s'han d'interpretar amb cautela, ja que, com s'ha assenyalat anteriorment,

una part important de les places de la xarxa privada concertada i dels IE públics a primer d'ESO no apareixen a l'oferta inicial. Malgrat aquesta limitació, les dades mostren clarament que la xarxa pública concentra la gran majoria de places NESE i, en conseqüència, és la que assumeix un paper central en l'atenció d'aquest alumnat, amb una responsabilitat molt més gran que la xarxa privada concertada.

Gràfic 4.21: Total de places inicials oferides NESE a primer d'ESO segons la naturalesa del centre i percentatges sobre el total de places NESE a Catalunya. Curs 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir del Mapa Escolar de Catalunya (Generalitat de Catalunya, actualitzat el 16 de març de 2025)

5. L'etapa educativa de 0 a 3 anys

5.1. La importància de l'educació infantil de primer cicle: cap a la universalització

Tal com ja va recollir l'aFFaC en l'[informe del curs passat \(2024\)](#), la UNESCO (2022) assenyala que el període comprès entre el naixement i els vuit anys és clau per al desenvolupament integral dels infants i constitueix una finestra d'oportunitats essencial per a la seva educació. A banda dels beneficis directes en el desenvolupament, l'educació durant la primera infància és fonamental per a promoure l'equitat, la justícia social, el creixement econòmic inclussiu i el desenvolupament sostenible, ja que la participació en programes d'educació infantil de primer cicle redueix les diferències entre els infants que estan en situació de vulnerabilitat social i els que no ho estan. Ara bé, estudis i institucions internacionals assenyalen que durant els primers anys —sobretot entre 0 i 2/3 anys— la **continuitat afectiva amb les persones cuidadores principals** és essencial per a l'aprenentatge emocional i la seguretat de l'infant (OMS, 2004; [ZERO to THREE, 2010](#)).

La rellevància de l'educació infantil també és avalada pel Departament d'Educació. L'Acord Marc ([Generalitat de Catalunya, 2022](#)) signat pel Govern de la Generalitat i les entitats representatives del món local estableix que “l'educació infantil té com a objectiu el desenvolupament global de les capacitats dels infants durant els primers anys de vida, a l'inici del procés d'aprenentatge, i ha de prevenir i compensar els efectes discriminadors de les desigualtats d'origen social, econòmic o cultural”.

Tot i els avenços dels darrers anys (*Veure apartat 1.3*), l'accés a l'educació infantil de primer cicle encara no és universal ni gratuït a Catalunya, i continua sent desigual segons el municipi, la zona territorial o el nivell educatiu, tant pel que fa a la disponibilitat d'oferta pública com a l'import de les quotes d'escolarització.

Existeix, a més, un debat pedagògic recurrent sobre el paper de l'escolarització en aquesta etapa ([Benlloch, 2018](#)), que genera opinions diverses. Tot i que l'educació de primer cicle actualment no pot considerar-se un dret fonamental

exigible jurídicament davant l'administració, aquesta etapa és àmpliament reconeguda i promoguda com a política pública familiar i de conciliació. Això no obstant, hi ha un consens relativament ampli a l'hora de defensar que les famílies han de poder decidir lliurement si volen escolaritzar els seus infants a l'educació infantil de primer cicle sense que hi hagi barreres socioeconòmiques que ho dificultin o, fins i tot, ho impedeixin.

Tot i això, l'accés universal a l'educació infantil de primer cicle no es pot entendre al marge de les polítiques públiques adreçades a les famílies. En cas que les famílies optin per no escolaritzar els seus fills i filles en aquesta etapa o triïn models alternatius de criança, és imprescindible desplegar polítiques públiques de suport que afavoreixin la criança, el desenvolupament dels infants i la conciliació familiar. D'entre aquestes polítiques, s'hi troben recursos i programes d'acompanyament en cicles vitals concrets, polítiques d'igualtat de gènere, polítiques de reconeixement i afirmació de models alternatius de famílies, etc. A més, les polítiques familiars sovint tenen origen i repercussions en àmbits i institucions més enllà de la família, com ara en l'àmbit laboral i/o educatiu. Per aquest motiu, cal que les polítiques públiques adreçades a les famílies es facin des d'una perspectiva holística, de manera que també es pugui intervenir en altres esferes que sovint no generen tant consens. Dins d'aquestes accions i iniciatives s'hi inclouen serveis d'atenció i cura a la petita infància, prestacions econòmiques o desgravacions fiscals a les famílies que tenen infants i, també, els permisos i llicències parentals, com el permís per naixement i cura del menor.

5.2. Quart any consecutiu de gratuïtat parcial a l2: serveis bàsics exclosos i desigualtats persistents

La primera etapa de l'educació infantil (0 a 3 anys) no és gratuïta ni té cobertura universal, però en molts municipis es disposa de sistemes de tarifació social o de beques que en modulen el cost per a les famílies, amb diferències segons el territori.

Pel que fa a l2, la Generalitat ha anat assumint un paper creixent en el seu finançament. Fins al curs 2021/22, el cost de l'educació infantil de primer cicle es repartia entre les famílies, la Generalitat i els ajuntaments. A partir del

2022/23, i en compliment de la disposició addicional dissetena de la [Llei 2/2021](#), del 29 de desembre de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic, la Generalitat va començar a assumir la part del cost que fins aleshores pagaven les famílies a l2 (despeses de personal educatiu i despeses de funcionament per activitats docents i comunicacions), mentre que els ajuntaments han continuat responsabilitzant-se de les despeses de funcionament (p.ex. manteniment, neteja o subministraments). Les famílies, per la seva banda, han de fer front al cost del menjador escolar i l'acollida. Pel curs 2025/26, el Departament anuncia un increment de 200 € en el finançament de places als ajuntaments, amb la qual cosa l'import és de 1.800 € per plaça i alumne.

Ara bé, cal subratllar que aquesta “gratuïtat” a l2 no inclou el servei de menjador escolar, central en aquesta etapa. El menjador és imprescindible per fer compatible la conciliació laboral de les famílies i l'organització dels ritmes dels infants: a les escoles bressol s'acostuma a dinar cap a les 11:30 h, seguit de la migdiada. Això fa pràcticament inviable que els infants puguin assistir a l'escola sense utilitzar aquest servei, ja que ni és possible portar el dinar de casa ni recollir els infants abans de l'àpat sense alterar el descans de la resta del grup. En aquest sentit, sense la cobertura del menjador, difícilment es pot parlar d'una gratuïtat plena a l2.

Pel que fa a les escoles d'iniciativa privada, el finançament del servei d'escolarització a l2 es fa des de la convocatòria de subvencions. Actualment, la Generalitat concedeix una subvenció de 800 € anuals per alumne (amb una subvenció amb un altre mòdul addicional de 800 € anuals per alumnat vulnerabilitzat). En el cas del finançament d'lo i l1, la Generalitat dona una subvenció de 300 € anuals per alumne a les llars d'iniciativa social de titularitat privada.

Tot i que l'2 s'ha declarat gratuït, tal com ja s'ha avançat aquesta mesura no inclou el servei de menjador o a altres serveis complementaris, com ara el servei d'acollida. L'absència de mesures addicionals per afavorir l'accés a les famílies en situació de vulnerabilitat -com criteris d'admissió prioritaris o tarificació social aplicada a tots el serveis- fa que encara hi hagi famílies que no puguin escolaritzar els seus fills, filles o menors a càrrec.

A més, els nivells d'I0 i I1 continuen sense ser gratuïts ni universals. Les quotes d'escolarització varien segons el municipi, que pot aplicar tarifes fixes amb bonificacions o bé tarificació social en funció de la renda, la qual cosa genera desigualtats territorials. Aquestes diferències també es reflecteixen en la disponibilitat de places: mentre que alguns municipis pateixen una manca estructural d'oferta pública, d'altres -especialment els rurals de menys de 5.000 habitants- directament no ofereixen cap servei d'educació infantil en els primers anys de vida.

En definitiva, l'accés al primer cicle d'educació infantil continua sent un privilegi limitat a les famílies que s'ho poden permetre o a aquelles poques que poden accedir a una beca o a la tarificació social. Aquesta situació evidencia que la manca de recursos i d'una oferta equitativa restringeix l'accés a una educació de qualitat des dels primers mesos de vida per al conjunt de la infància i que el sistema actual de finançament és insuficient i poc equitatiu.

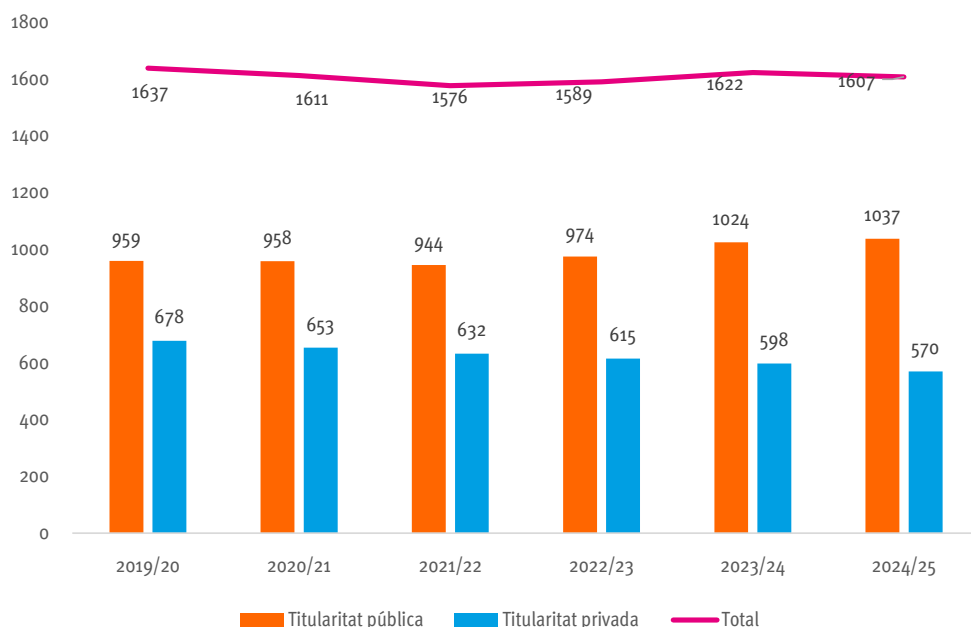
La Plataforma Catalunya 0-3, constituïda el setembre de 2025, reivindica situar l'etapa 0-3 al centre per tal d'establir-hi el mateix nivell d'exigència i d'inversió per part del Departament que en altres etapes educatives, i així garantir que l'accés no depengui dels recursos econòmics de les famílies ([Plataforma Catalunya 0-3](#)).

5.3. Els centres de titularitat pública augmenten

Segons dades del [Departament d'Educació i Formació Professional \(2025\)](#), la implantació de la gratuïtat l'I2 ha anat acompanyada d'un increment dels centres públics que ofereixen educació infantil de primer cicle.

El gràfic següent mostra l'evolució recent: en només cinc cursos escolars, l'oferta pública d'educació infantil de primer cicle ha crescut notablement, passant de 959 centres el curs 2019/20 a 1.037 el 2023/24. És a dir, hi ha hagut un augment de 78 centres. Paral·lelament, en el mateix període, el nombre de centres privats ha disminuït de 678 a 570, fet que suposa el tancament de 108 centres privats arreu de Catalunya.

Gràfic 5.1: Evolució del nombre de centres que ofereixen educació infantil de primer cicle segons naturalesa del centre a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de Centres segons naturalesa, titularitat i tipologia de centre (Departament d'Educació, actualitzat el maig del 2025)

Tot i l'augment de centres de titularitat pública que ofereixen aquesta etapa d'educació infantil, cal matisar que la seva gestió no sempre és directa. És a dir, no sempre és l'ens local qui assumeix plenament el servei i exerceix les funcions de direcció i gestió. La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic regula diversos sistemes de contractació pública, de manera que algunes administracions locals poden optar per models de gestió indirecta (privada). En aquests casos, el servei és prestat per un tercer, com ara una empresa mercantil, una cooperativa o una entitat sense ànim de lucre.

Aquesta externalització, basada en contractes sotmesos a concurs públic, comporta el risc que no sempre es pugui garantir la qualitat de servei i que, en conseqüència, es generin desigualtats dins el mateix sistema públic.

Finalment, cal destacar que, tal com ha indicat el Departament d'Educació a l'aFFaC, a diferència de l'educació infantil de segon cicle, l'educació primària, l'educació secundària, el batxillerat i la formació professional, no hi ha dades centralitzades disponibles sobre l'oferta de places d'educació infantil de primer cicle, ja que el procés de preinscripció i matrícula el gestiona cada centre educatiu individualment.

La manca d'aquestes dades, per una banda, dificulta fer una anàlisi acurada de la disponibilitat de places segons xarxa educativa en el procés de preinscripció i, en conseqüència, condiona les decisions de les famílies en el període de matriculació perquè disposen de menys informació a l'hora de prendre decisions sobre l'escolarització dels seus fills i filles. D'altra banda, l'absència d'informació també impedeix comprendre com es garanteix un control centralitzat en la gestió d'aquests recursos públics que, tot i que es gestionen a nivell municipal, són competència del Departament. En definitiva, resulta especialment paradoxal que, tot i ser l'educació infantil de primer cicle una aposta de país, no es disposi de dades sistematitzades a escala central que permetin avaluar i orientar adequadament aquesta política.

5.4. Disminueix l'alumnat matriculat al sector privat en el primer cicle d'infantil

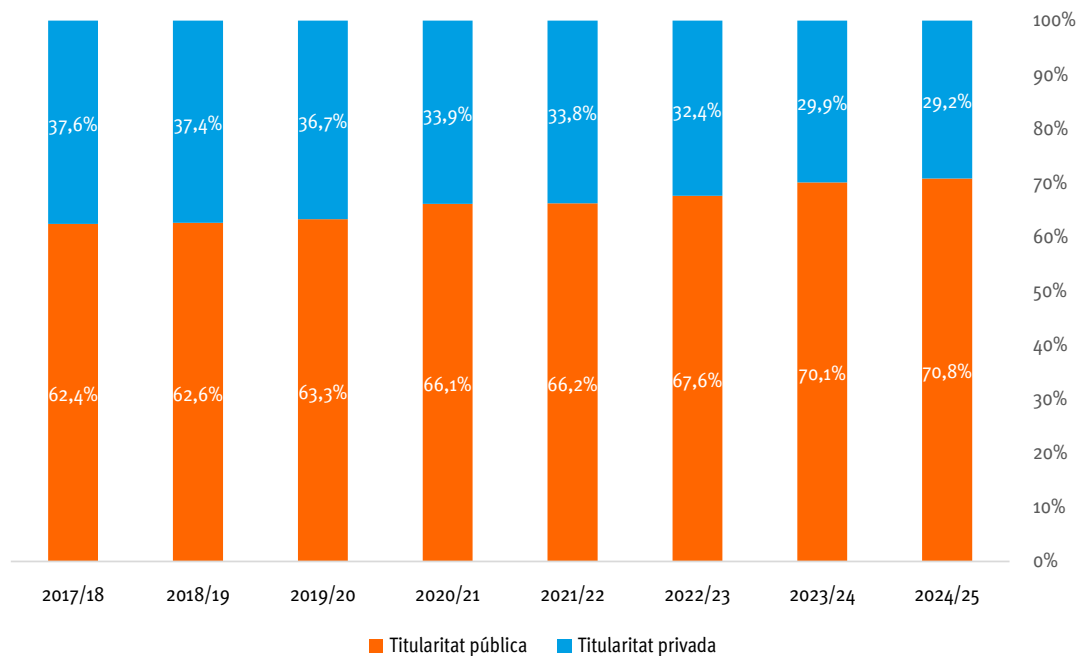
El curs escolar 2024/25 ha seguit la tendència descendent del curs anterior pel que fa al nombre absolut d'alumnat matriculat a l'escola bressol i, com s'acaba de mostrar, aquest descens s'ha traduït en la reducció de quinze centres, sense distingir per xarxa (de 1.622 el 2023/24 a 1.607 el 2024/25). D'aquesta manera, segons dades del **Departament d'Educació (2025)**, es van matricular un **total de 74.225 infants a l'educació infantil de primer cicle el curs 2024/25, sumant el sector públic i privat**. Tot i que la xifra total de matriculats sigui inferior a la del curs anterior en què es van matricular 75.006 infants, cal destacar que continua sent superior en comparació amb els cursos 2020/21 i 2021/22 (63.340 i 71.224 alumnat matriculat respectivament).

Aquesta dada és en nombres absoluts; per tant, la disminució del nombre d'alumnat matriculat a l'educació infantil de primer cicle respecte de l'any anterior no reflecteix el percentatge d'escolarització en aquesta etapa (*Veure apartat 5.5*).

D'acord amb les dades publicades al Portal de Transparència de la Generalitat de Catalunya del curs 2024/25 (últimes dades disponibles), s'observa que **la matriculació a centres del sector públic és d'un 70,8 %** sobre el total d'infants matriculats, incloent-hi tots els centres la titularitat corresponents al Departament d'Educació o a qualsevol altre departament de la Generalitat de Catalunya, diputacions provincials, consells comarcals o ajuntaments. Per altra banda, la **matriculació al sector privat** (com fundacions, cooperatives, ordes i congregacions, empreses, etc.) suposa un **29,2 %** sobre el total.

Aquesta dada representa un increment de 0,7 punts percentuals de la matriculació a la xarxa pública en aquesta etapa respecte del curs anterior, així com un augment de 8,4 punts percentuals en comparació amb el curs 2017/18. És a dir, tal com s'observa al gràfic 5.2, hi ha una preferència ascendent de les famílies per matricular els seus fills i filles al sector públic durant tots aquests anys, a més de la creació d'escoles bressol i llars d'infants de titularitat pública a certs territoris.

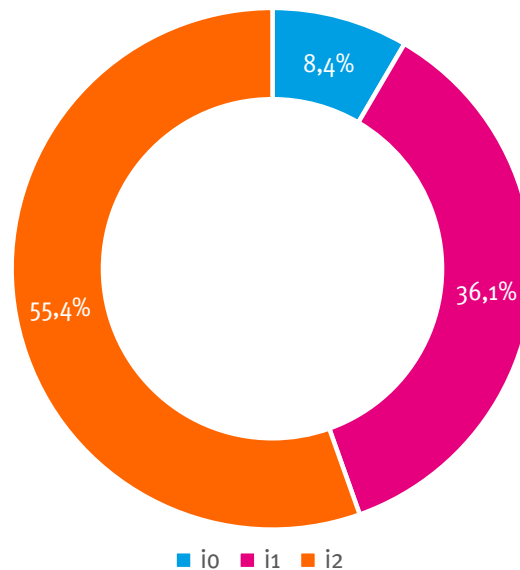
Gràfic 5.2: Evolució del % d'alumnat matriculat de primer cicle d'educació infantil segons naturalesa a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir d' Alumnes segons naturalesa, titularitat i tipologia de centre (Departament d'Educació, actualitzat maig del 2025)

Per altra banda, un aspecte que cal comparar és el **nombre d'alumnat matriculat segons nivell**. S'observa que, a mesura que el nivell d'educació infantil augmenta, hi ha més infants matriculats. Així doncs, hi ha un total de 6.269 infants matriculats a lo (infants que tenen 0 anys) i, en canvi, n'hi ha 41.143 a l2 (infants que tenen 2 anys). D'aquesta manera, tal com s'observa al gràfic 5.3, més de la meitat de l'alumnat matriculat a l'escola bressol és d'l2.

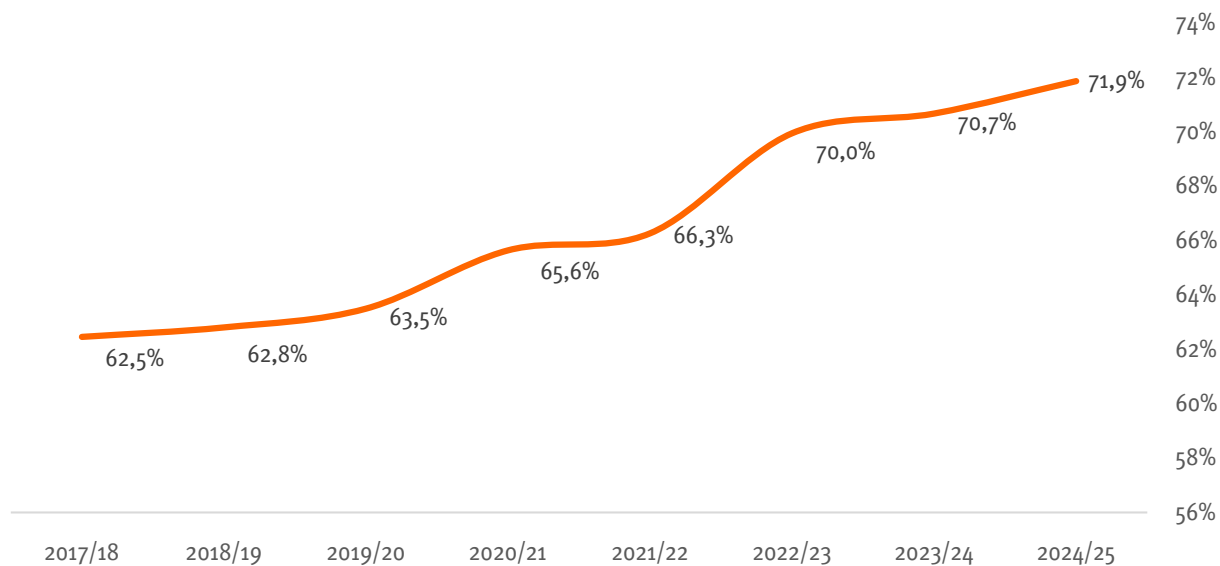
Gràfic 5.3: Percentatge d'alumnat matriculat segons nivell educatiu respecte el total d'alumnat matriculat al primer cicle d'educació infantil a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir d' Alumnes segons naturalesa, titularitat i tipologia de centre
(Departament d'Educació, actualitzat maig del 2025)

Pel que fa a les possibilitats d'impacte de la gratuïtat de l'i2 en la matriculació a la pública (gràfic 5.4) des del curs 2022/23 (quan es va fer efectiva aquesta política), **l'alumnat matriculat en centres de naturalesa pública ha augmentat de manera important, passant d'un 66,3 % el curs 2021/22 a un 70 % el curs següent respecte al total d'alumnat a l2.** Tot i la tendència ascendent d'alumnat matriculat a la pública, la gratuïtat possiblement la va accelerar.

Gràfic 5.4: Evolució del % d'alumnat matriculat a la pública a l2 segons naturalesa a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes segons naturalesa, titularitat i tipologia de centre (Departament d'Educació, actualitzat maig del 2025)

En definitiva, la matriculació a la pública ha augmentat progressivament en tots els nivells educatius del primer cicle d'infantil, especialment a l2, alhora que ha disminuït la matriculació en el sector privat.

Taula resum: alumnat matriculat segons nivell i segons naturalesa

Alumnat matriculat per curs	Inf. 1C o Pública	Inf. 1C 1 Pública	Inf. 1C 2 Públi- ca	Total Pública	% Canvi	% sobre el total	Inf. 1C o Privada	Inf. 1C 1 Privada	Inf. 1C 2 Privada	Total Privada	% Canvi	% sobre el total	Total alumnat matriculat
2024/25	4391	18619	29572	52582	1,52%	70,84%	1878	8194	11571	21643	-3,52%	29,20%	74225
2023/24	4161	18782	29631	52574	0,66%	70,09%	1772	8370	12290	22432	-10,40%	29,91%	75006
2022/23	4288	18760	29181	52229	10,79%	67,59%	2438	10077	12531	25046	4,00%	32,41%	77275
2021/22	3878	17753	25511	47142	12,70%	66,20%	2120	8981	12981	24082	12,00%	33,80%	71224
2020/21	3240	15600	23001	41841	-15,50%	66,10%	1651	7815	12035	21501	-25,10%	33,90%	63342
2019/20	4069	18374	27093	49536	-1,10%	63,30%	2859	10279	15570	28708	-3,90%	36,70%	78244
2018/19	4076	18514	27487	50077	-0,80%	62,60%	2798	10801	16272	29871	-1,80%	37,40%	79948
2017/18	4079	18704	27718	50501	-	62,40%	2874	10888	16655	30417	-	37,60%	80918

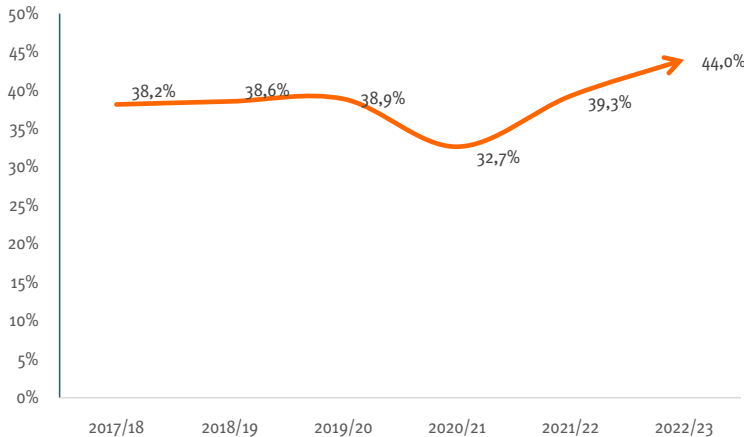
Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes segons naturalesa, titularitat i tipologia de centre (Departament d'Educació, actualitzat maig del 2025)

5.5. Augment de la taxa d'escolarització a les escoles bressol

Tal com s'ha esmentat abans, per detectar fins a quin punt existeix un increment d'alumnes escolaritzats en l'etapa de primer cicle d'educació infantil, és a dir, quina és la taxa d'escolarització, s'ha dividit el nombre de l'alumnat matriculat per nivell (l0, l1 i l2) entre el total d'infants del grup d'edat corresponent empadronats a Catalunya (i que, per tant, potencialment podrien estar matriculats a l'escola bressol). Val a dir que la darrera actualització de les dades del Padró (**Idescat**) són del gener de 2022 i, per tant, no es disposa de dades actualitzades sobre la població que al gener de 2023 tenia zero o un any.

La taxa d'escolarització en l'etapa d'educació infantil de primer cicle ha experimentat en els darrers anys un increment general, remuntant així del daltabaix que es va produir durant el curs 2020/21 a conseqüència de la COVID-19. Tal com es presenta al gràfic 5.5, en el curs 2022/23 es registra una taxa d'escolarització del 44 %. Aquesta dada suposa un augment important respecte al curs anterior (el 2021/22) en què la taxa d'escolarització se situava al 39,3 %.

Gràfic 5.5: Evolució de la taxa d'escolarització al primer cicle d'educació infantil des del curs 2017/18 fins al 2022/23 a Catalunya

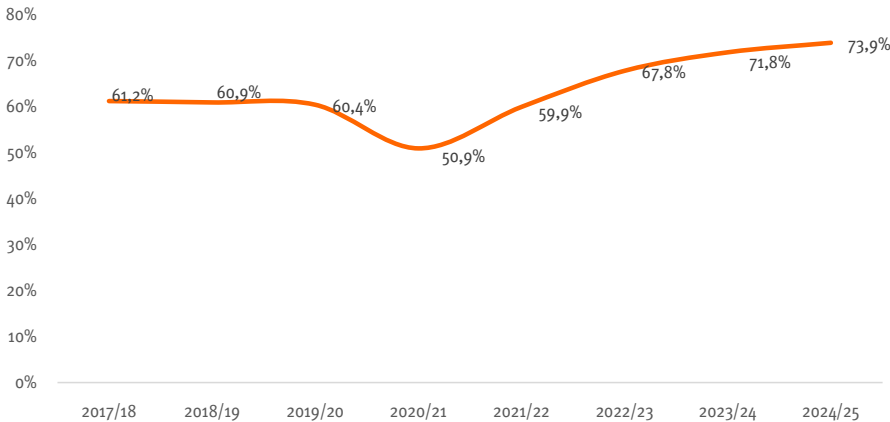

Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes segons naturalesa, titularitat i tipologia de centre (Departament d'Educació, actualitzat maig del 2025) i el Padró Municipal d'Habitants (**Idescat**, 2022)

No es disposen de dades actualitzades del padró i, per tant, no és possible calcular la taxa d'escolarització ni d'lo ni d'l1 durant el curs 2024/25. No obstant això, sí que és possible calcular aproximadament¹ quina ha estat la taxa d'escolarització d'l2 en el curs 2024/25.

La taxa d'escolarització d'l2 s'ha disparat, especialment en els darrers quatre anys. Mentre que en el curs 2021/22 es retorna a les xifres d'abans de la pandèmia, en els darrers tres cursos la taxa ha augmentat any rere any. Així, en el curs 2024/25 la taxa d'escolarització a l2 ha arribat a màxims històrics, situant-se al 73,9 %. És a dir, més de 7 de cada 10 infants de 2 anys estaven escolaritzats a Catalunya.

Gràfic 5.6: Evolució de la taxa d'escolarització a l2 des del curs 2017/18 al curs 2024/25 a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes segons naturalesa, titularitat i tipologia de centre (Departament d'Educació, actualitzat maig del 2025) i el Padró Municipal d'Habitants (Idescat, 2022)

¹ L'alumnat matriculat a l2 durant el curs 204/25 correspon a la generació que tenia 0 anys en el padró de 2022.

Taula resum 2: Taxa d'escolarització d'lo-l2 des del curs 2017/18 al curs 2024/25

Curs escolar	Padró				Alumnat matriculat				Nivell d'escolarització			
	Nivell d'escola- rització	l1 (1 any)	l2 (2 anys)	Total	lo	l1 matri- culats	l2 matri- culats	total matriculats	lo	l1	l2	Taxa d'es- colarització bressol (o a 2)
	lo (0 anys)	l1 (1 any)	l2 (2 anys)	Total	lo	l1 matri- culats	l2 matri- culats	Total matri- culats	lo	l1	l2	Taxa d'es- colarització bressol (o a 2)
2017/18	67.960	71.578	72.497	212.035	6.953	29.592	44.373	80.918	10,2%	41,3%	61,2%	38,2%
2018/19	65.348	70.146	71.841	207.335	6.874	29.315	43.759	79.948	10,5%	41,8%	60,9%	38,6%
2019/20	62.576	68.026	70.621		6.928	28.653	42.663	78.244	11,1%	42,1%	60,4%	38,9%
2020/21	60.256	64.926	68.785	193.967	4.891	23.415	35.036	63.342	8,1%	36,1%	50,9%	32,7%
2021/22	55.380	61.756	64.221	181.357	5.998	26.734	38492	71.224	10,8%	43,3%	59,9%	39,3%
2022/23	55.707	58.395	61.540	175.642	6.726	28.837	41.712	77.275	12,1%	49,4%	67,8%	44,0%
2023/24	-	55.707	58.395	-	5.933	27.152	41.921	75.006	-	48,7%	71,8%	-
2024/25	-	-	55.707	-	6.269	26.813	41.143	74.225	-	Nd	73,9%	-

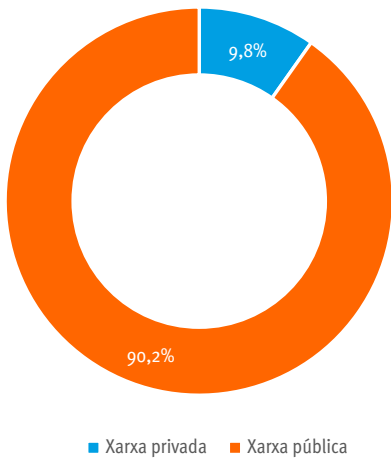
Font: Elaboració pròpia a partir d'Alumnes segons naturalesa, titularitat i tipologia de centre (Departament d'Educació, actualitzat el maig del 2025) i el Padró Municipal d'Habitants (Idescat, 2022)

5.6. L'alumnat NESE a l'educació infantil de primer cicle

Dels 74.225 alumnes matriculats durant el curs 2024/25, 1.164 tenen diagnosticada una necessitat específica de suport educatiu. Això suposa només un 1,6 % del total d'alumnat matriculat, ja que bona part de l'alumnat NESE es diagnostica en edats posteriors, sovint a partir del segon cicle d'infantil. En qualsevol cas, aquest percentatge és lleugerament superior al del curs passat (1,2 %). Quan analitzem la distribució d'aquest alumnat NESE segons titularitat del centre s'observa que, de tot l'alumnat matriculat a centres de naturalesa privada, només un 0,5 % és alumnat NESE. Als centres de titularitat pública, l'alumnat NESE representa un 2 % del total.

En definitiva, malgrat que l'alumnat NESE durant el curs 2024/25 representa un percentatge baix, s'observa que **més del 90 % d'aquest alumnat està matriculat a centres de naturalesa pública.**

Gràfic 5.7: Percentatge d'alumnat NESE a l'escola bressol segons xarxa del centre durant el curs 2024/25

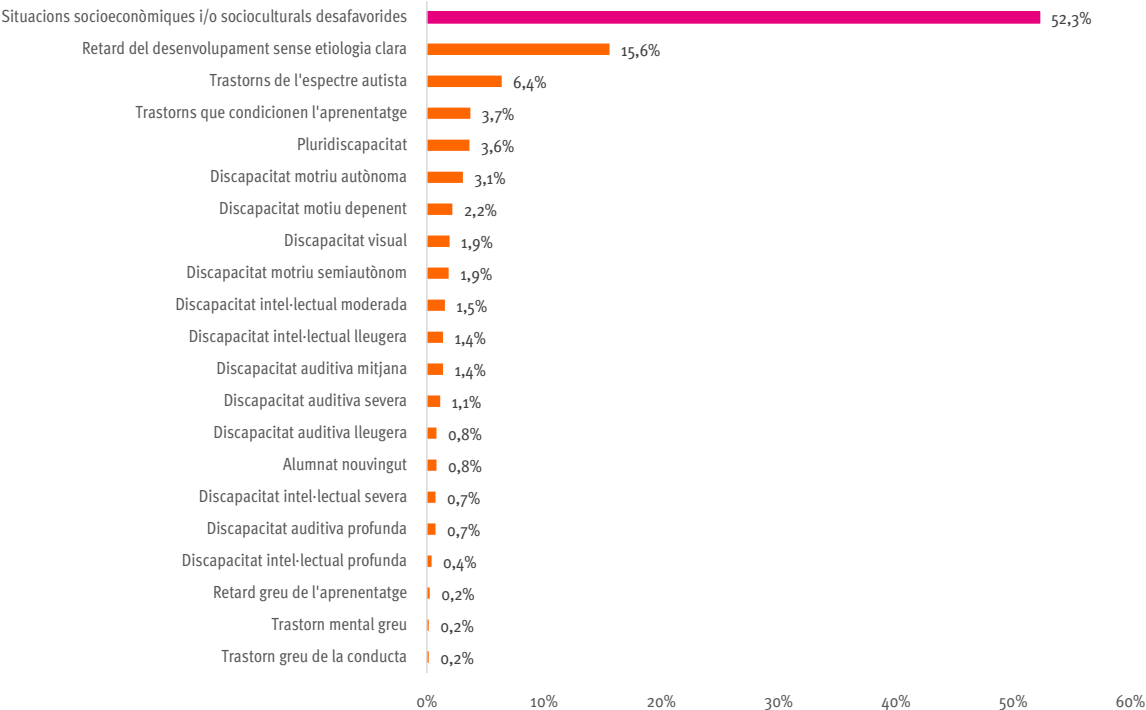

Font: Elaboració pròpia a partir d' Alumnes segons naturalesa, titularitat, nivell, edat, sexe, zona de nacionalitat i necessitats específiques de suport educatiu (Departament d'Educació, actualitzat maig del 2025)

Pel que fa als motius per ser considerat NESE, s'observa **que més de la meitat (52,3 %) de l'alumnat NESE matriculat té un diagnòstic associat a factors socioeconòmics i/o culturals**. Aquesta dada ha augmentat respecte al curs anterior, en què l'alumnat NESE per aquest motiu era de 38 %.

La segona causa és el retard del desenvolupament sense una etiologia clara (que suposa un 15,6 %), seguit de trastorns de l'espectre autista (un 6,37 %) i de trastorns que condicionen l'aprenentatge (un 3,71 % sobre el total).

Gràfic 5.8: Distribució de l'alumnat NESE segons motiu (% sobre el total de casos NESE) durant el curs 2024/25

Font: Elaboració pròpia a partir d' Alumnes segons naturalesa, titularitat, nivell, edat, sexe, zona de nacionalitat i necessitats específiques de suport educatiu (Departament d'Educació, actualitzat maig del 2025)

6. Evolució de la formació professional a Catalunya: matrícula pública i privada, modalitats i gènere

Fa temps que l'aFFaC alerta sobre la tendència cap a la privatització de la formació professional (FP) a Catalunya. Per analitzar aquesta problemàtica, s'han estudiat de manera comparativa els cursos escolars entre 2012/13 i 2023/24, analitzant el nombre de matrícules a la xarxa pública i a la privada en el grau mitjà i superior en els règims general, a distància i presencial. La comparació s'ha fet a partir de les dades de l'Estadística de l'ensenyament no universitari de la Subdirecció General d'Estadística i Estudis del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports del Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports (2025). A més, s'afegeix una anàlisi sobre la distribució d'aquest alumnat segons el gènere.

Les dades mostren el protagonisme preocupant de la xarxa privada en la modalitat a distància, així com el ritme de creixement més accelerat del grau superior en el règim presencial en comparació amb la pública al llarg dels darrers onze cursos. Tanmateix, la matrícula a l'FP privada s'ha reduït el curs 2023/24 respecte a l'any anterior, principalment a causa del descens en el règim a distància; per contra, la xarxa pública, ha registrat un augment en el còmput global entre règims i graus. Pel que fa als estereotips de gènere, la distribució de l'alumnat als cicles formatius continua presentant diferències significatives segons la família professional, el grau i el règim d'ensenyament.

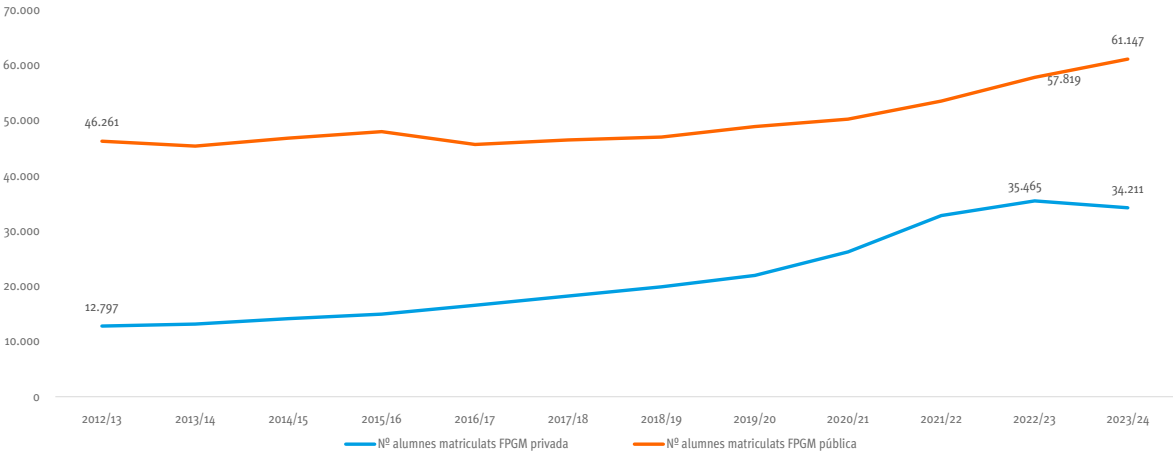
Els subapartats següents presenten aquesta anàlisi amb més detall, desglossant l'evolució de la matrícula pública i privada, l'impacte del règim a distància i presencial en els diferents graus i la distribució de l'alumnat segons gènere i família professional.

6.1. Privatització de l'FP: grau mitjà

Al llarg d'onze anys, des del curs 2012/13 fins al 2023/24 (últimes dades disponibles), si bé la xarxa pública d'FP de grau mitjà continua sent majoritària amb un 66 % el curs 2023/24, el seu pes s'ha anat reduint de manera continuada en favor de la xarxa privada a Catalunya (fins al curs 2022/23).

Les matrícules al sector privat a l'FP de grau mitjà han crescut 2,7 vegades en aquest període d'onze anys, mentre que les públiques ho han fet 1,3 vegades.

Gràfic 6.1: Nombre d'alumnes matriculats formació professional grau mitjà segons titularitat a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir d' Alumnes segons naturalesa, titularitat, nivell, edat, sexe, zona de nacionalitat i necessitats específiques de suport educatiu (Departament d'Educació, actualitzat maig del 2025)

Tal com es mostra en el gràfic 6.1., l'FP de grau mitjà de titularitat privada ha passat de tenir 12.797 alumnes a tenir-ne 34.211. Així, el total de matrícules d'aquest nivell en el sector privat ha passat de representar el 22 % el curs 2012/13 a representar el 36 % el 2023/24.

Tot i això, **en l'últim curs analitzat (2023/24), la xarxa privada ha registrat 1.254 matriculacions menys que el curs 2022/23**. Aquesta disminució s'explica principalment per la reducció de l'alumnat en el règim a distància (*Veure subapartat 6.3.1.*), ja que l'ensenyament presencial ha augmentat en 1.108 matrícules durant el mateix període (*Veure subapartat 6.4.1.*).

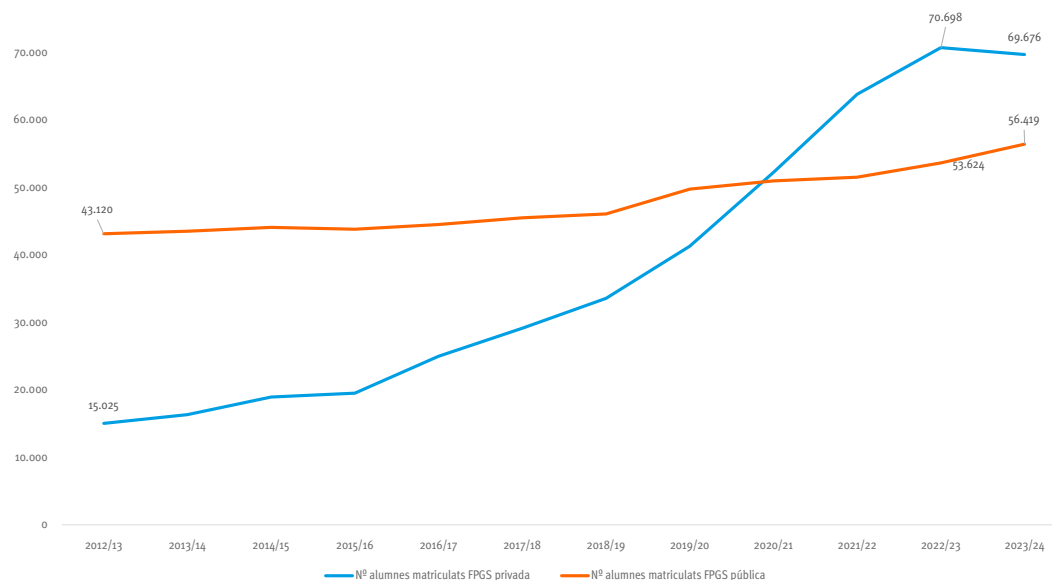
Pel que fa a la xarxa pública, aquesta ha experimentat un increment de 3.328 matriculacions entre els cursos 2022/23 i 2023/24 en aquest grau, un creixement que es deu sobretot a l'augment del règim presencial (*Veure subapartat 6.4.1.*).

6.2. Privatització de l'FP: grau superior

La situació a l'FP de grau superior resulta encara més pessimista, ja que **les matrícules a centres privats en aquest nivell educatiu han passat de representar només una quarta part del total de les matrícules (26 %) a superar més de la meitat (55 %) en només onze anys**. Aquesta tendència va culminar el curs 2020/21 quan el nombre de matrícules en centres de titularitat privada va superar per primera vegada el de la pública a Catalunya. Tal com mostra el gràfic 6.2., en aquest període les matrícules a l'FP de grau superior en centres privats han crescut de manera molt més accelerada: s'han multiplicat per 4,6 (de 15.025 matrícules a gairebé 70.000), mentre que les públiques ho han fet en 1,3 vegades (de 43.120 matrícules a 56.419).

Malgrat el fet que la matrícula en centres privats representa la major part del total, cal destacar que, com ja s'ha observat en l'FP de grau mitjà, **per primera vegada durant el curs 2023/24 les matriculacions en centres privats han experimentat un descens, amb 1.022 inscripcions menys respecte al curs anterior (2022/23)**. Aquest descens es deu, novament, a la disminució de les matrícules en el règim a distància i no pas en el presencial, el

Gràfic 6.2: Nombre d'alumnes matriculats formació professional grau superior segons titularitat a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

qual ha registrat un augment de 3.758 matrícules entre els cursos 2022/23 i el 2023/24 (*Veure subapartat 6.4.2.*). En el cas de la xarxa pública, aquesta ha registrat 2.795 matriculacions més entre el 2022/23 i el 2023/24 en el grau superior, augment que en termes absoluts es deu a la pujada de matrícules presencials (*Veure subapartat 6.4.2.*). Les matriculacions en el règim a distància també han baixat a la pública (*Veure subapartat 6.3.2.*).

Com que les dades del curs 2024/25 encara no estan disponibles, caldrà analitzar si aquesta disminució en el règim a distància a la privada respon a una circumstància puntual o bé indica un canvi de tendència relacionat amb els canvis en l'accés a l'FP pública a Catalunya impulsades pel Departament d'Educació i Formació Professional del

govern anterior, així com els intents de regulació de l'ensenyament a distància. En aquest sentit, es va publicar una normativa per regular l'ensenyament a distància del Departament d'Educació (2021) amb l'ORDRE EDU/193/2021, de 13 d'octubre, la qual el 2023 va ser anul·lada pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (2023). Això no obstant, es preveu recuperar-la mitjançant un decret (Vallespín, 2024), entre altres mesures.

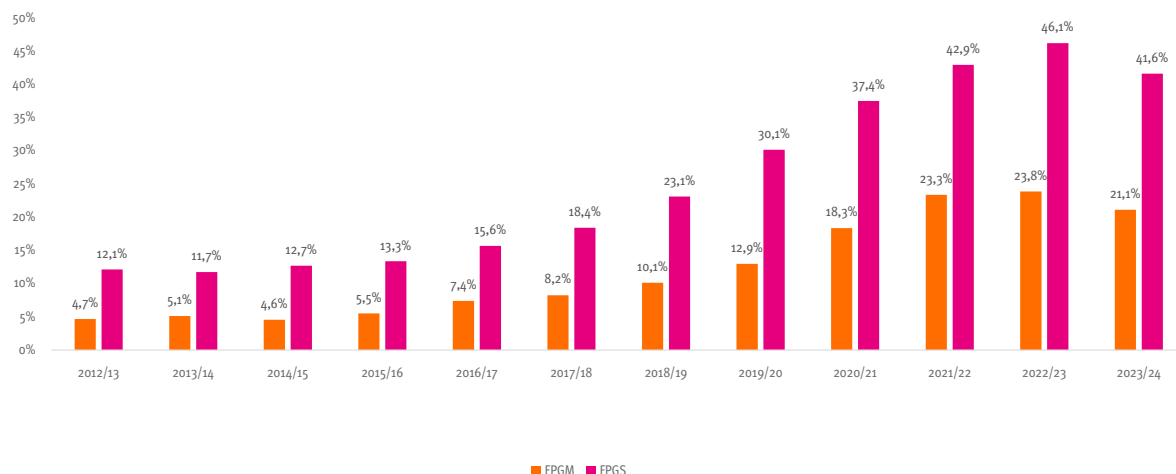
També serà important seguir el que passarà en finalitzar el curs 2025/26, tenint en compte els nous canvis impulsats pel govern actual, per al qual la Formació Professional és una prioritat. Al començament de setembre del curs 2025/26, el Departament ha anunciat un increment de 7.583 places, la creació d'un nou sistema d'assignacions i la incorporació de millores en la preinscripció i matriculació posades en marxa aquest mateix any, com ara la simplificació del procés o la creació d'un cercador de notes de tall i un simulador de preinscripció, entre altres (Generalitat de Catalunya, 2025). Cal subratllar, però, que ja al curs 2023/24 la xarxa pública (fent les sumes i restes segons règim i grau) havia incrementat les seves matrícules en 6.123 alumnes respecte al curs anterior. Ara bé, també cal considerar les grans diferències que poden haver-hi entre la demanda de places públiques i l'oferta real en aquesta xarxa, que segurament segueix sent insuficient. Aquest problema s'ha evidenciat en alguns territoris, com les llargues cues per accedir a una plaça d'FP registrades a Terrassa (Fort, 2025).

6.3. Règim a distància

La privatització d'FP es fa evident, sobretot, en el règim a distància. Tot i que l'ensenyament a distància a Catalunya va començar a través de la xarxa pública, l'any 2012 es va regular la incorporació del sistema privat d'FP a distància a Catalunya (2012).

Cada any, aquest format d'ensenyament guanya protagonisme tant en el grau mitjà com en el superior a Catalunya, amb l'excepció del curs 2023/24, en què es va registrar una davallada respecte al curs escolar anterior, en ambdós nivells. És important contextualitzar que el règim a distància del grau superior, sense distingir entre xarxa privada o pública, ha experimentat un creixement més accelerat i representa un 42 % de les matrícules el curs 2023/24

Gràfic 6.3: % Matrícules del règim a distància respecte a l'FP total segons nivell a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

respecte al total de matrícules en els últims onze anys. Tal com s'observa al gràfic següent, **en els darrers onze cursos, el règim a distància ha passat de representar un 5 % a un 21 % de les matrícules en el grau mitjà i un 12 % a un 42 % en el grau superior.**

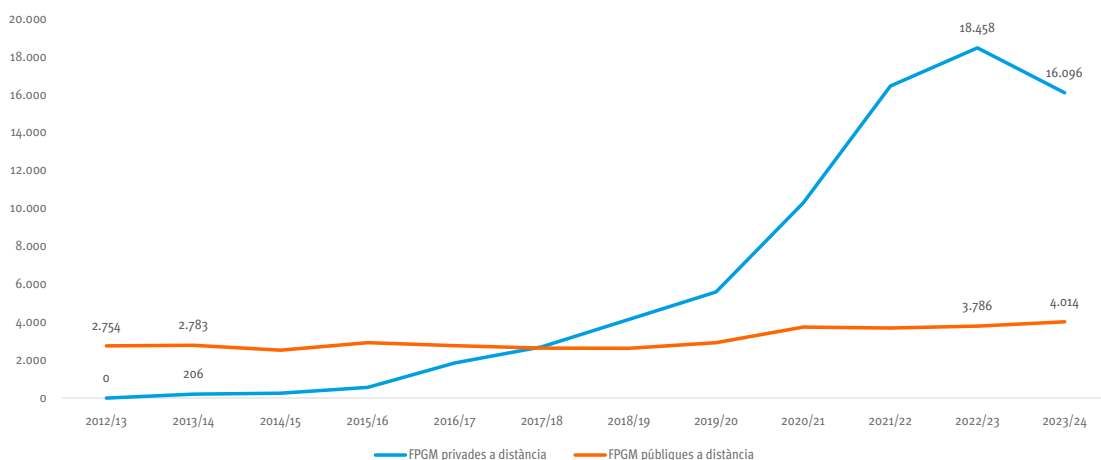
Tot i que el creixement del règim a distància s'ha aturat durant el curs 2023/24, especialment en el grau superior, aquest ha guanyat rellevància en els darrers anys. L'augment s'ha concentrat principalment en el sector privat, com ja es va analitzar en l'informe d'inici de curs de l'aFFaC l'any passat (2024). A continuació, es presenta una anàlisi d'aquest règim segons la titularitat dels centres, tant en el grau mitjà com en el superior a Catalunya, amb les dades més recents disponibles.

6.3.1. Evolució d'FP a distància del grau mitjà: expansió privada i un possible punt d'inflexió

La corba històrica de creixement de les matrícules en centres privats en el règim a distància és significativament més accelerada en comparació amb la dels centres públics, amb una única excepció al curs 2023/24, quan per primera vegada les matrícules privades van disminuir respecte al curs anterior (amb una caiguda de 2.362 matrícules), mentre que les públiques van registrar un lleuger augment de 228 matrícules.

Analitzant l'evolució de les matrícules d'FP a distància de grau mitjà al llarg de deu cursos, des del 2013/14 fins al 2023/24, s'observa que la xarxa privada ha incrementat més de 78 vegades el seu valor inicial, mentre que el de la xarxa pública només ho ha fet tan sols 1,4 vegades a Catalunya.

Gràfic 6.4: Nombre d'alumnes matriculats formació professional grau mitjà a distància segons titularitat a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

Tal com mostra el gràfic 6,4, l'educació a distància privada va començar a tenir presència el curs 2013/14 amb 206 matriculats (un 7 % del total), mentre que la xarxa pública va concentrar la gran majoria d'alumnes amb 2.783 matrícules (93 %). Ja abans de la pandèmia, el sector privat va començar a sobrepassar el públic: durant el curs escolar 2017/18, va assolir un 51 % de les matrícules a distància amb 2.631 alumnes. Malauradament, **actualment només un 20 % de l'alumnat estudia a distància a la xarxa pública, mentre que el 80 % ho fa en centres privats**, amb 16.096 matrícules (curs 2023/24). Aquesta diferència va ser més gran el curs anterior (2022/23), quan les matrícules privades s'apropaven a les 18.500 i representaven el 83 % del règim a distància.

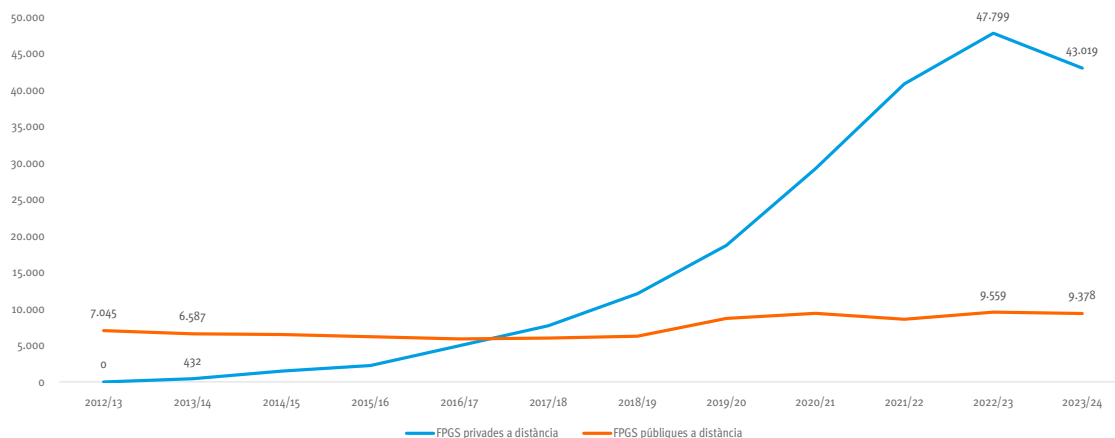
6.3.2 Dinàmica de les matrícules a distància al grau superior: domini de la xarxa privada i frenada recent

La corba històrica de creixement de les matrícules en centres privats és encara més preocupant en el cas del grau superior en el règim a distància. **En el període de deu cursos, des del 2013/14 fins al 2023/24, les matrícules a la xarxa privada han crescut més de 100 vegades respecte al seu valor inicial, mentre que en la xarxa pública l'augment ha estat tan sols d'1,4 vegades.**

Tanmateix, igual que en el cas del grau mitjà, el curs 2023/24 marca un canvi de tendència en la formació a distància de grau superior en centres privats, amb una disminució de 4.780 matrícules respecte al curs anterior. A diferència del grau mitjà, les matrícules públiques també han disminuït, tot i que de manera més lleu, amb 182 matrícules menys.

Tal com mostra el gràfic següent de les matrícules d'FP de grau superior a distància segons titularitat a Catalunya, la presència del sector privat en aquest règim comença el curs 2013/14 amb 432 estudiants (6 % del total), mentre que la xarxa pública agrupava el 94 % de l'alumnat amb 6.587 matrícules. Igual que en el grau mitjà, abans de la pandèmia, el règim a distància privat del grau superior va començar a superar la pública representant el 56 % de les matrícules a distància durant el curs escolar 2017/2018 amb 7.709 matrícules. Actualment, només un 18 % estudia a distància en la xarxa pública, ja que la resta i gran majoria – el 82 % – ho fa en centres privats amb 43.019 matrícules (curs 2023/24).

Gràfic 6.5: Nombre d'alumnes matriculats formació professional grau superior a distància segons titularitat a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

6.4. I què passa amb el règim presencial?

Tot i que la majoria de les matrícules en règim presencial continuen concentrant-se en la pública a Catalunya, en els darrers onze anys el creixement ha estat més accelerat en l'FP privada, especialment al grau superior i, en menor mesura, al grau mitjà. Les dades de l'últim curs escolar disponible mostren, a més, que les caigudes de matrícules en règim a distància s'han vist parcialment compensades per l'augment de les matrícules en règim presencial.

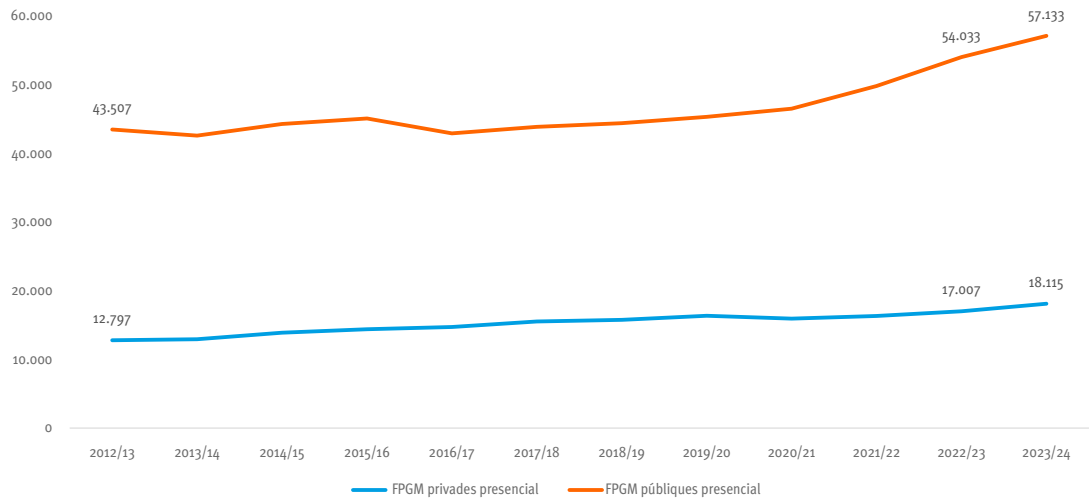
6.4.1. Grau mitjà presencial

La corba històrica de creixement de les matrícules presencials d'FP de grau mitjà és més estable a la privada que a la pública. Tal com reflecteix el següent gràfic (6.6.), la xarxa pública va experimentar descensos durant els cursos

2013/14 i 2016/17, però també un repunt més accelerat a partir del curs 2021/22. En canvi, la xarxa privada va registrar una única caiguda durant aquest període, el curs 2020/21.

L'educació presencial de grau mitjà a la xarxa privada el curs 2012/13 comptava amb 12.797 matriculats (23 % del total), mentre que la xarxa pública en tenia 43.507 (77 %). Entre els cursos 2013/14 i 2023/24, la xarxa privada ha incrementat el nombre de matrícules 1,4 vegades respecte al valor inicial, mentre que la pública ho ha fet 1,3 vegades. Al curs 2023/24, el 76 % de l'alumnat estudiava presencialment a la xarxa pública i el 24 % a la privada. Tot i això, respecte al curs anterior, la xarxa pública presencial va experimentar un increment del 5,7 %, mentre que la xarxa privada concertada va créixer a un ritme més ràpid, amb un augment del 6,5 %.

Gràfic 6.6: Número d'alumnes matriculats a formació professional de grau mitjà presencial segons titularitat a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

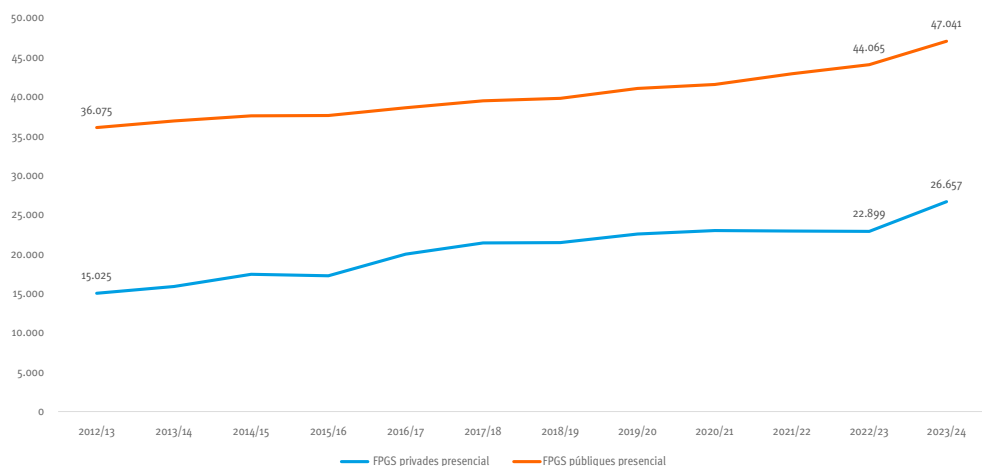
6.4.2. Grau superior presencial

A diferència del grau mitjà, la corba històrica de creixement de les matrícules del grau superior presencial és més estable a la xarxa pública que a la privada. Tot i que ambdues xarxes han crescut al llarg dels darrers onze anys, la privada ha experimentat petites caigudes els cursos 2015/16, 2021/22 i 2022/23, així com augments més pronunciats els 2016/17 i 2023/24. En canvi, la xarxa pública presencial ha mantingut un creixement suau però sostingut o s'ha mostrat relativament estable entre cursos escolars (*Veure el gràfic 6.7.*).

Un element destacat és l'augment de la matrícula a centres privats presencials de grau superior durant l'últim curs amb dades disponibles, que va passar de 22.899 a 26.657 alumnes, suposant un increment del 16,4 %. Per la seva banda, la xarxa pública també ha crescut, però en menor proporció, del 6,8% (de 44.065 a 47.041 matrícules).

L'educació presencial privada de grau superior el 2012/13 tenia 15.025 matriculats, representant un 30 %, mentre que el sector públic tenia 36.075 matriculats, el 70 % d'aquest règim. A Catalunya, des del 2013/14 fins al 2023/24, la privada ha incrementat 1,8 vegades el seu volum mentre que la pública ho ha fet en 1,3 vegades. **En el curs 2023/24, un 64 % de l'alumnat estudiava de manera presencial en la xarxa pública i el 36 % a la privada. Ara bé, igual que en el grau mitjà, la xarxa pública presencial va registrar un increment del 6,8 %, mentre que la xarxa privada concertada va créixer més ràpidament, amb un augment del 16,4 % respecte al curs anterior.**

Gràfic 6.7: Número d'alumnes matriculats a formació professional de grau superior presencial segons titularitat a Catalunya

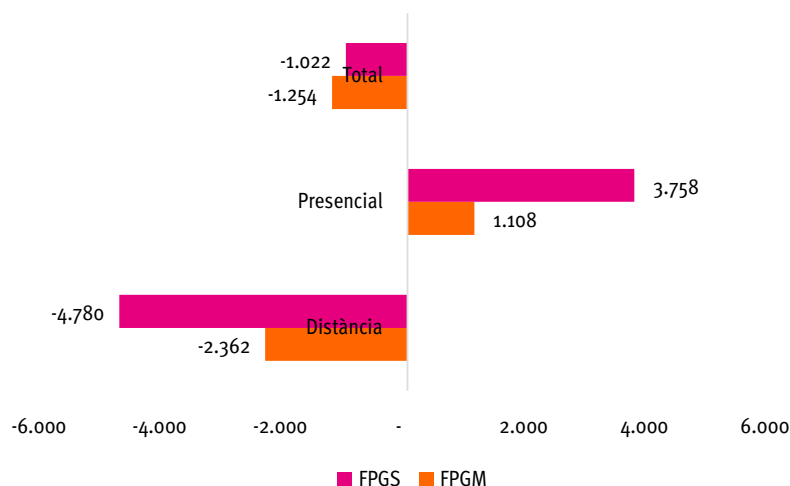

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

6.5. L'increment de la formació presencial no compensa totalment la davallada puntual de les matrícules a distància en la privada el curs 2023/24

En resum, tal com s'ha indicat en els apartats anteriors, la matrícula a l'FP privada ha disminuït en termes absoluts el curs 2023/24 respecte a l'any anterior. Tot i l'increment de les matrícules en règim presencial, la caiguda de les matrícules a distància ha estat més marcada, provocant un balanç anual sigui negatiu tant al grau mitjà com al grau superior (*Veure el gràfic 6.8*). Com s'ha assenyalat prèviament, caldrà analitzar si, per contra, aquesta davallada respon a un reajustament puntual de la xarxa privada o si, per contra, marca l'inici d'un canvi de tendència que es confirmarà en els propers cursos.

Gràfic 6.8: Diferència de matriculats en l'FP entre 2023/24 i el curs anterior a la xarxa privada a Catalunya

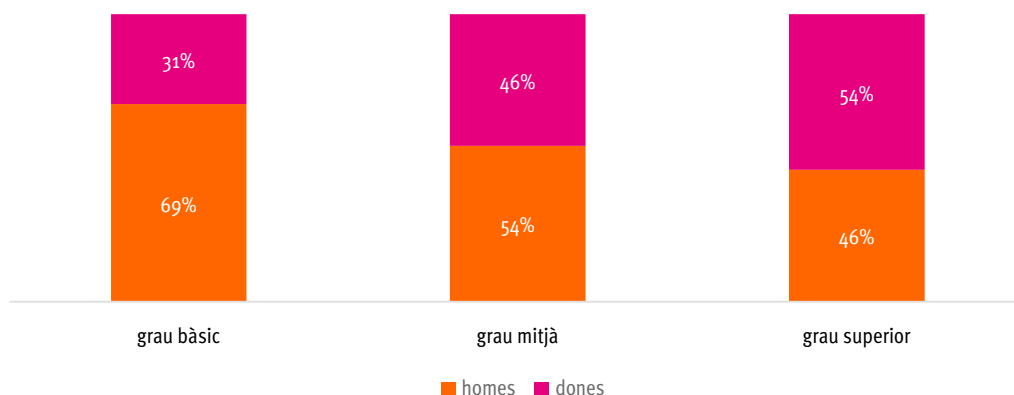
Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

6.6. Estereotips de gènere a l'FP

En els diferents graus dels cicles formatius – bàsic, mitjà i superior – s'observa com els estereotips de gènere influeixen en la distribució de dones i homes segons la formació o família professional escollida. A més, la proporció de dones i homes matriculats també varia en funció del grau i règim d'ensenyament (presencial o a distància).

D'acord amb les dades de la Subdirecció General d'Estadística i Estudis del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports (2025), al curs 2023/24 a Catalunya, aproximadament set de cada deu alumnes que cursen la formació professional de grau bàsic són homes (Veure el gràfic 6.9.).

Gràfic 6.9: Diferència de matriculats en l'FP entre 2023/24 i el curs anterior a la xarxa privada a Catalunya

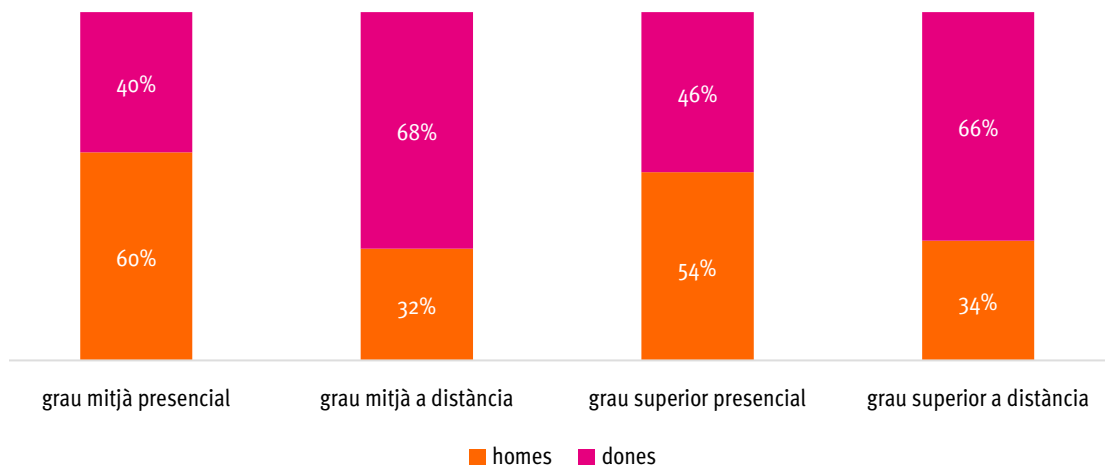

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

En el cas del grau mitjà, la distribució sembla més equilibrada d'entrada, amb un 54 % d'homes i 46 % de dones. Tanmateix, aquesta proporció s'inverteix en el règim a distància, on les dones són majoria amb un 68 % de les matrícules, davant del 32 % dels homes (Veure gràfic 6.10.).

Pel que fa al grau superior, tot i que la diferència general no és tan pronunciada (54 % de dones i 46 % d'homes), aquesta proporció també s'explica pel pes del règim a distància. En aquest règim, les dones representen un 66 % de l'alumnat, mentre que en el règim presencial la tendència es capgira: hi ha un 54 % d'homes i un 46 % de dones (Veure el gràfic 6.10.).

Gràfic 6.10: % segons de matriculats segons sexe en cada grau d'FP a Catalunya el curs 2023/24

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

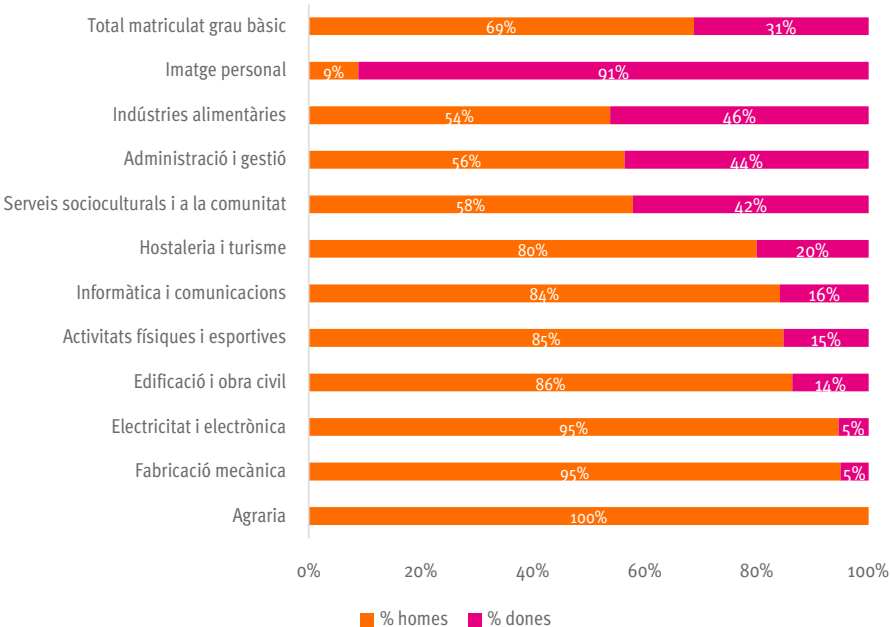
Si analitzem les dades segons la família professional, es confirma la forta segregació per sexes. Més del 92 % de l'alumnat matriculat en tots els graus de la família professional de Fabricació Mecànica i d'Electricitat i Electrònica són homes, mentre que en el cas dels graus de la família professional d'Imatge Personal, el 88 % o més són dones.

La família professional més demandada és Sanitat, amb un 29 % de les matrícules al grau mitjà i un 25 % al grau superior. En aquesta família, la presència femenina és molt elevada, amb un 78 % o més de dones matriculades. En canvi, Informàtica i Telecomunicacions, la segona família més demandada a escala general —28 % de les matrícules al grau bàsic, 14 % al grau mitjà i 15 % al grau superior— presenta una majoria aclaparadora d'homes, amb percentatges que oscil·len entre el 84 % i el 92 % segons el grau.

Aquesta segregació per sexe a l'FP és un tema complex que cal abordar, ja que respon a múltiples factors que van més enllà del sistema educatiu i que passen per les formes de socialització, dinàmiques del mercat i del sistema laboral, distribució de l'oferta formativa i, també, les característiques del règim d'ensenyament i del grau formatiu. No obstant això, la influència del professorat i el treball de l'orientació educativa i professional per a la igualtat de gènere poden contribuir a disminuir des del sistema educatiu aquesta segregació (Aguado Hernández, Cano Montero i Sánchez Pérez, 2020).

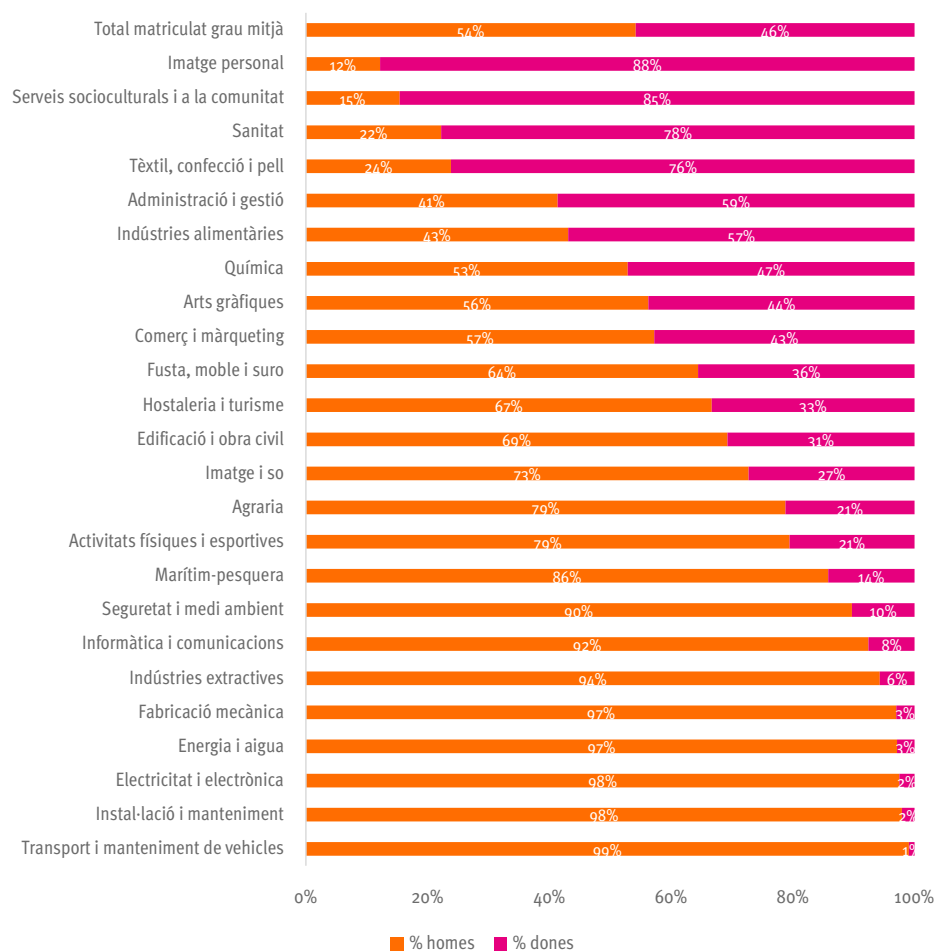
En els següents tres gràfics (6.11., 6.12. i 6.13.), es detalla el percentatge d'alumnat matriculat segons el sexe, la família professional i el grau d'FP a Catalunya, amb les dades més actualitzades (2023/24):

Gràfic 6.11: % alumnat matriculat curs 2023/24 a l'FP Grau Bàsic per sexe i família professional a Catalunya

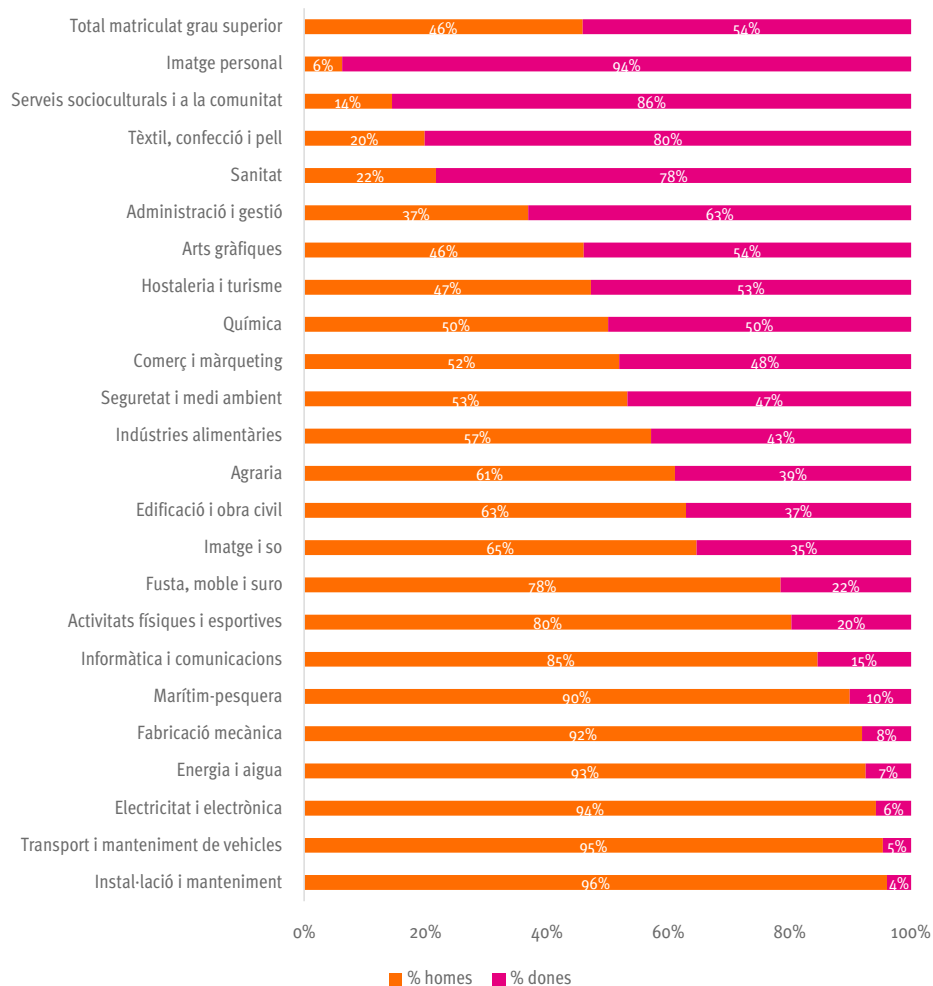
Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

Gràfic 6.12: % alumnat matriculat curs 2023/24 a l'FP Grau Bàsic per sexe i família professional a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, 2025)

Gràfic 6.12: % alumnat matriculat curs 2023/24 a l'FP Grau Bàsic per sexe i família professional a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estadística dels Ensenyament no universitaris. Formació Professional (Ministeri d'Educació, Formació

7. Educar i combatre desigualtats: el valor del menjador escolar universal i gratuït

7.1. Reptes i propostes públiques per una política integral del menjador escolar

El menjador escolar és molt més que un servei on infants i adolescents dinen: és un espai educatiu que té un paper clau en la lluita contra les desigualtats socials, amb funcions formatives i nutricionals. Tot i que institucionalment cada cop es reconeix més la rellevància del menjador en diversos aspectes, encara falta desplegar, mitjançant polítiques concretes, l'acord d'investidura de l'actual govern amb els Comuns (2024). Aquest acord preveu implementar, de manera progressiva, la gratuïtat del servei de menjador escolar a tots els centres, començant pels entorns amb elevada complexitat, així com planificar la recuperació d'aquest servei i dels seus ajuts vinculats a l'etapa d'educació secundària. En definitiva, cal una política pública decidida que garanteixi la universalitat i la gratuïtat del menjador escolar. A continuació s'analitzen les propostes i els posicionaments de diferents administracions públiques i entitats respecte a l'espai de migdia.

7.1.1. Promoure una alimentació saludable

Pel que fa a la funció nutricional dels menjadors escolars, des del 2006 Catalunya desenvolupa el Programa de Revisió de Menús Escolars a Catalunya (PREME), fruit d'un conveni entre el Departament de Salut i el Departament d'Educació i Formació Professional i liderat per l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT). Aquest programa ofereix un informe d'avaluació de la programació del menú escolar dels centres educatius per millorar la qualitat de l'oferta (ASPCAT, 2012). En aquest context, l'abril d'aquest any s'ha publicat el Reial decret 315/2025, de 15 d'abril (2025), on s'estableixen les normes de desplegament de la Llei 17/2011, de 5 de juliol, de seguretat alimentària i nutrició, per al foment d'una alimentació saludable i sostenible als centres educatius. El decret estableix els criteris mínims de qualitat nutricional i sostenibilitat per a la contractació del servei de menjador escolar i els requisits de la programació dels menús escolars des d'13 fins a l'ensenyament secundari post obligatori (Ministeri de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts, 2025).

En el marc del PReME, al llarg d'aquests anys s'han elaborat diversos recursos divulgatius per promoure hàbits alimentaris saludables entre la població infantil. Un exemple és la guia *Acompanyar els Àpats dels infants. Consells per a les famílies i per als menjadors escolars*, publicada aquest 2025 amb la participació de l'aFFaC com a entitat revisora i difusora. Segons aquesta guia, l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables i sostenibles és clau durant la infància i l'adolescència, ja que afavoreix el benestar nutricional i consolida una relació positiva amb el menjar. Per això, és essencial garantir un espai de migdia als centres educatius amb un acompanyament de qualitat, a càrrec de persones formades i capacitades, entre altres (ASPCAT, 2025).

A més, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (2024), en el marc de la seva estratègia alimentària a llarg termini, ha incorporat el programa de repartiment de fruita, hortalisses i llet a les escoles, així com visites a explotacions agrícoles i ramaderes com a mesura educativa d'acompanyament. L'objectiu és que l'alumnat adquireixi coneixements sobre alimentació sostenible, agricultura i producció ecològica, entre altres. La iniciativa integra aliments al seus menjadors escolars procedents de les pagesies vinculades. Es tracta d'un programa pilot d'aquest curs 2025/26 en què participaran 25 centres educatius, segons ha indicat el Conseller d'Agricultura (Ordeig, 2025), qui ha aprofitat aquesta entrevista per manifestar que "totes les escoles catalanes haurien de disposar de cuina pròpia", ja que considera que aquesta mesura no només afavoreix una alimentació més saludable, sinó que també constitueix una oportunitat pedagògica que hauria de formar part del currículum escolar.

7.1.2. Reduir desigualtats

D'altra banda, l'estratègia de la Generalitat de lluita contra la pobresa infantil a Catalunya 2025-2030, aprovada el maig d'aquest 2025, assenyala l'alimentació saludable com un dels objectius prioritaris i destaca el paper clau del menjador escolar en aquest repte. Tanmateix, la seva proposta se centra en augmentar el nombre de becats i no en establir-ne la gratuïtat universal.

L'estratègia també destaca que més de 77.000 infants i adolescents menors de 16 anys no fa ni un àpat proteic al dia. A més, s'indica que l'alimentació és una de les despeses més elevades associades a la criança, representant un 15,6 % del cost total, una xifra que ha augmentat de manera significativa a causa de la inflació: des del 2022, els preus dels aliments han incrementat un 35 %. De la mateixa manera, el document subratlla com les desigualtats socioeconòmiques tenen un impacte directe en l'alimentació saludable. Actualment, quatre de cada deu infants d'entre 6 i 12 anys tenen excés de pes a Catalunya, els infants de famílies amb rendes baixes consumeixen més productes poc saludables i tenen un 50 % més de probabilitats de patir obesitat o sobrepès ([Generalitat de Catalunya, 2025](#)).

Davant d'aquest context, l'estratègia planteja incrementar els ajuts econòmics per al menjador escolar, atès que les beques només arriben al 57 % dels infants en situació de pobresa ([Síndic de Greuges 2024](#)). Aquesta cobertura insuficient s'agreuja en l'etapa de secundària, on molts centres no disposen de menjador escolar. De fet, durant el curs 2023/24, només un 34 % dels centres de secundària públics comptaven amb menjador escolar ([lvàlua, 2025](#)). Tot i que l'estratègia no estableix com objectiu explícit la creació de menjadors escolars als centres on encara no n'hi ha, sí que inclou indicadors de seguiment sobre el percentatge de centres amb servei de menjador tant a primària com a secundària.

La proposta concreta de la Generalitat en aquest àmbit consisteix a cobrir el 100 % del cost del menjador, a través de l'ampliació dels ajuts, per a totes les famílies sota el llindar de pobresa, i també garantir l'accés a una alimentació saludable també durant l'estiu per aquests infants ([Generalitat de Catalunya, 2025](#)).

Tanmateix, les polítiques focalitzades com les beques menjador tenen diverses limitacions. En aquest sentit, és important destacar que no reconeixen el menjador escolar com un dret de la infància i l'adolescència i, per tant, resulten una mesura assistencialista que pot estigmatitzar l'alumnat beneficiari i excloure altres infants.

Una de les principals limitacions del sistema de beques actual és l'anomenat "efecte tall": establir un llindar econòmic per accedir a la beca exclou famílies amb ingressos lleugerament superiors, però incapaces d'assumir

el cost del servei. A més, hi ha famílies que no poden accedir-hi perquè no compleixen determinats requisits administratius, tot i trobar-se també en una situació de vulnerabilitat (Campbell i Cooper, 2024).

Una altra limitació és el fenomen conegut com *Non Take-Up* (NTU), és a dir, el no ús o infrautilització de drets. Famílies que tenen dret a la beca no la sol·liciten o no la reben per falta d'informació, desconeixement, estigmatització, complexitat dels processos, entre altres factors (Costas Pérez i Sánchez Vidal, 2024).

Amb tot, manca una avaluació econòmica integral que contempli tots els costos associats a la gestió de les beques menjador i les activitats vinculades, tenint en compte els diferents agents implicats en el procés: el Departament d'Educació i altres administracions públiques (consells comarcals, ajuntaments i el Consorci d'Educació), les entitats gestores del servei de cada centre i les famílies. Aquesta anàlisi és imprescindible per disposar d'una estimació econòmica rigorosa del que suposaria la transició d'un model basat en beques a un sistema universal i gratuït. Cal tenir present que el cost real d'una política focalitzada acostuma a superar àmpliament l'import directe de les beques.

En aquesta línia, l'estratègia de lluita contra la pobresa infantil indica que s'estimarà “el cost econòmic de garantir un àpat diari gratuït per a tot l'alumnat en situació de risc de pobresa” (Generalitat de Catalunya, 2025, p. 49).

Amb la vista posada en aquesta transformació cap a la universalització i gratuïtat del menjador, l'àl·lua va fer una revisió d'evidències internacionals sobre l'efectivitat dels **menjadors universals i gratuïts**, com a part de l'anàlisi de la jornada escolar que va publicar fa pocs mesos. La revisió, basada en avaluacions experimentals i quasi experimentals, indica que els menjadors escolars universals i gratuïts generen efectes positius en diverses dimensions, tot i que la intensitat d'aquests impactes varia segons l'àmbit considerat.

Els beneficis més destacats es concentren en l'àmbit de la seguretat alimentària, la salut i el benestar nutricional, així com en l'equitat educativa. També s'observa un augment de la participació i la cobertura del servei, així com un efecte positiu, tot i que moderat, en la reducció de l'absentisme escolar i la millora del rendiment acadèmic. Es

tracta de millores tímides però consistents en les capacitats cognitives, especialment entre l'alumnat de contextos vulnerables a primària. A secundària, els efectes són menors però igualment persistents. Per últim, l'estudi també recull impactes positius a llarg termini en trajectòries educatives i laborals (Ivàlua, 2025).

Per tot això, l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques recomana “**garantir l'accés universal i gratuït del menjador escolar a primària**, on ja existeix un horari lectiu dividit en matí i tarda, i a secundària, avançar cap a l'accés universal en aquesta etapa”, començant per recuperar l'espai de menjador per aquest alumnat i ampliar les beques menjador fins el llindar de pobresa (Ivàlua, 2025, p.37).

Per últim, l'Observatori Desca (2025) subratlla la **importància estratègica de la contractació pública dels menjadors escolars**, ja que són espais amb un gran potencial social, econòmic i ambiental. La compra i contractació pública pot esdevenir una eina clau per garantir el dret a una alimentació saludable, justa i sostenible, així com transformar els sistemes productius, les condicions laborals i la sostenibilitat del territori. Gestionar el servei només amb criteris de cost a curt termini invisibilitza el seu impacte real a llarg termini i contribueix a perpetuar desigualtats. Per això, l'Observatori Desca proposa apostar per un model públic i triplement responsable (social, ambiental i econòmic), considerant-ho una qüestió de drets humans i de justícia social.

7.1.3. Vinculació amb el projecte educatiu i temps de lleure

Tot i que un dels aspectes més ben valorats per l'alumnat durant el temps de migdia als centres educatius és la possibilitat de passar temps amb els companys i companyes, compartir moments i conèixer-se millor, aquest espai genera preocupació entre les famílies, els equips educatius i el mateix alumnat, tant per la gestió del servei com pels conflictes que es produeixen dins l'espai (Robles-Moreno et al., 2023; Robles-Moreno, et al., 2024). Les recerques de l'Observatori de l'aFFaC, basades en la veu directa de la comunitat educativa, posen de manifest aquestes preocupacions. D'acord amb això, els més de 550 alumnes consultats de Catalunya van expressar **la necessitat de millorar la gestió del temps de lleure durant aquesta franja, i van aportar propostes concretes per aprofitar millor aquest temps de migdia** (Robles-Moreno, et al., 2024).

En aquest sentit, el Consorci d'Educació de Barcelona està desenvolupant un Pla de millora del temps educatiu de migdia (Consorci d'Educació de Barcelona, 2025). Com a diagnosi, s'han analitzat 32 centres educatius de la ciutat i es destaca que, o bé el temps de migdia està poc desenvolupat o bé alguns centres no disposen d'un document específic que el tracti com un temps educatiu. Es destaca que **quan l'equip directiu el reconeix com a espai educatiu i estableix una coordinació clara i amb objectius compartits, es reforça la coherència pedagògica i un millor coneixement de l'alumnat amb NEE**. No obstant això, es detecta una manca de coordinació sistemàtica entre direcció i coordinació de menjador més enllà de la gestió d'incidències. Per això, el Consorci recomana elaborar un projecte específic consensuat amb l'equip directiu i els professionals del migdia, i sistematitzar espais de coordinació pedagògica (Consorci d'Educació de Barcelona, 2025).

Per altra banda, i considerant la importància de l'acompanyament durant aquest espai, el Consorci observa que un major nivell de formació de la persona coordinadora del migdia es relaciona amb un millor funcionament del servei i una oferta educativa més enriquidora. Així, es recomana avançar cap a un perfil de l'equip educador i monitoratge més educatiu i vinculat al lleure, superant el model assistencial (Consorci d'Educació de Barcelona, 2025).

Finalment, la participació de l'alumnat en aquest espai és molt reduïda. El seu paper acostuma a ser passiu i la seva veu poc escoltada. El Consorci recomana fomentar la participació democràtica i la corresponsabilitat a través d'espais com assemblees o delegats/des de migdia, entre altres iniciatives (Consorci d'Educació de Barcelona, 2025).

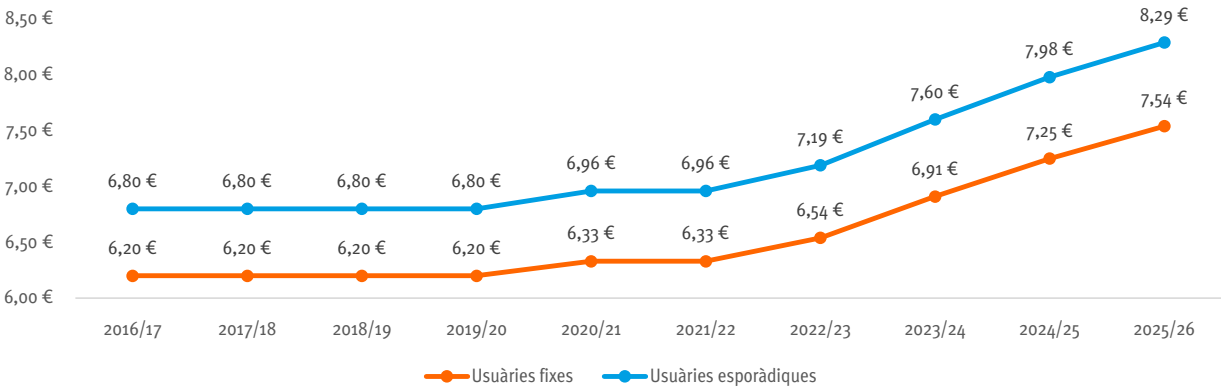
La revisió dels diferents documents institucionals i els estudis vinculats a la matèria evidencia la funció educativa i compensadora d'aquest espai. Per aquest motiu, des de l'aFFaC es defensa un canvi de rumb que parteixi d'una **mirada basada en la universalitat i la gratuïtat**. Som conscients que això suposa una inversió important a curt i mitjà termini, però aquest esforç es traduirà en millores substancials d'equitat educativa a llarg termini, tal com mostra l'evidència internacional.

Mentrestant, el preu del menjador escolar per a les famílies sense beca continua augmentant any rere any, ja que s'ajusta a la dinàmica del mercat i a criteris purament econòmics, sense que s'apliquin mesures de compensació ni una visió social que reconegui el seu valor com a servei socioeducatiu adreçat a la infància. A continuació, es presenta l'anàlisi del preu.

7.2. Progressiu encariment del preu

Aquest és el **quart curs escolar consecutiu en què es produeix un increment del preu màxim del menjador escolar**. De fet, el preu s'havia mantingut congelat fins al curs 2019/20, i va començar a augmentar progressivament el 2020/21. Des d'aleshores, en només sis cursos escolars **el preu màxim d'usuari fix i esporàdic del menjador s'ha encarit al voltant d'un 22 %**, passant dels 6,80 € als 8,29 € per a les usuàries esporàdiques i dels 6,20 € als 7,54 € per a les usuàries fixes (Veure el gràfic 7.1.).

Gràfic 7.1.: Evolució del preu del menjador escolar (2,5 hores) segons tipus d'usuari a Catalunya del curs 2016/17 al 2025/26

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) de les resolucions sobre el preu màxim del menjador escolar del Departament d'Educació i Formació Professional

Segons publica el Departament d'Educació i Formació Professional en la seva memòria econòmica explicativa del preu de menjador escolar per aquest curs (2025), hi ha tres factors que incideixen en aquesta variació: **l'increment salarial previst en l'acord parcial del conveni col·lectiu del lleure (un increment del 4 %), la variació anual del IPC general (2,9 %) i la variació anual de l'IPC del grup d'aliments i begudes no alcohòliques (1,9 %).**

Això fa palès que el Departament d'Educació no ha incorporat cap factor corrector en el càlcul del preu màxim del menjador per protegir les famílies de l'impacte de la inflació, **tot i que l'import destinat al benefici empresarial s'ha mantingut invariable durant els darrers quatre cursos escolars: 0,28 € per cada pagament unitari del servei de menjador escolar fix.** Tot i que aquest import representa un percentatge menor del preu total del servei a mesura que aquest augmenta, el benefici absolut que perceben les empreses es manté invariable (*Veure taula 7.1.*).

En altres paraules, mentre que el preu màxim que hauran d'assumir les famílies augmentarà el pròxim curs, el marge de benefici de les empreses en termes d'import no es veurà afectat. És important remarcar que, en el marc del sistema econòmic, és legítim que les empreses obtinguin un marge de benefici per la prestació de serveis. Tanmateix, **el problema radica en el fet que un servei com el menjador escolar, amb una funció socioeducativa i de garantia de drets, es regeixi per aquestes mateixes lògiques de mercat.**

Taula 7.1.: Desglossament del preu del menjador escolar de dues hores i mitja segons concepte a Catalunya del curs 2022/23 al 2025/26

Distribució de conceptes preu fixat de l'espai de dues hores i mitja								
Concepte	Import 2025/26	Percentatge 2025/26	Import 2024/25	Percentatge 2024/25	Import 2023/24	Percentatge 2023/24	Import 2022/23	Percentatge 2022/23
Personal de cuina	1,74 €	23,08 %	1,63 €	22,48 %	1,56 €	22,58 %	1,52 €	23,24 %
Matèria primera alimentària	2,09 €	27,72 %	2,05 €	28,28 %	1,91 €	27,64 %	1,69 €	25,84 %
Altres subministraments i reposició	0,35 €	4,64 %	0,34 €	4,69 %	0,33 €	4,78 %	0,31 €	4,74 %
Estructura	0,53 €	7,02 %	0,51 €	7,03 %	0,50 €	7,24 %	0,49 €	7,49 %
Vestuari	0,02 €	0,27 %	0,02 €	0,28 %	0,02 €	0,29 %	0,02 €	0,31 %
Riscos	0,04 €	0,53 %	0,04 €	0,55 %	0,03 €	0,43 %	0,03 €	0,46 %
Benefici industrial	0,28*	3,71 %*	0,28 €	3,86 %	0,28 €	4,06 %	0,28 €	4,28 %
Marge comercial								
Nòmina monitoratge	2,00 €	26,53 %	1,91 €	26,34 %	1,83 €	26,48 %	1,78 €	27,22 %
IVA	0,49 €	6,50 %	0,47 €	6,48 %	0,45 €	6,51 %	0,42 €	6,42 %
Total	7,54 €	100,00 %	7,25 €	100,00 %	6,91 €	100,00 %	6,54 €	100,00 %

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de la memòria econòmica explicativa del preu del menjador dels cursos 2022/23, 2023/24, 2024/25 i 2025/26 del Departament d'Educació i Formació Professional

*La memòria econòmica del 2025/26 no fa la diferència entre benefici industrial i marge comercial, sinó que parla només de benefici, per això s'han sumat aquests dos conceptes en els cursos anteriors per tal de fer la comparativa

En revisar els diferents conceptes en aquests quatre anys, els imports que més han augmentat són els de matèria primera alimentària en 0,40 euros; seguit dels conceptes de nòmina de monitoratge i de personal de cuina, cadascun en 0,22 euros. Mentre que els conceptes d'estructura, altres subministraments i reposicions augmenten 0,04 euros cadascun, els riscos pugen 0,01 euros, i el vestuari i el benefici es mantenen sense canvis.

8. Bibliografia

Capítol 1. Comparativa internacional del context educatiu català

Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya - aFFaC. (2024). Informe anàlisi d l'inici del curs escolar 2024/25 a Catalunya. https://affac.cat/wp-content/uploads/2024/10/WEB_RDP_IniciCurs_2024-25_FINAL.pdf.

Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya - aFFaC. (2025). Manifest la Pública, l'Escola de Tothom. Recollit de Plataforma La Pública, l'Escola de Tothom: <https://affac.cat/affac/plataforma-publica-escola-tothom/Comuns>. (2024). Un acord per fer avançar el país: una Catalunya de progrés i sostenible. <https://comuns.cat/wp-content/uploads/2024/07/Un-acord-per-fer-avancar-el-pais-una-Catalunya-de-progres-i-sostenible.pdf>.

Consell de la UE. (2011). Comunicación de la Comisión al Parlamento europeo, al Consejo, al Comité económico y social europeo y al Comité de las regiones. Abordar el abandono escolar prematuro: una contribución clave a la agenda Europa 2020. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=celex%3A52011DC0018>. Recollit de <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=celex%3A52011DC0018>

Departament d'Educació i Formació Professional. (2025a). Despesa pública en educació sobre el PIB. Recollit de Departament Estadístiques: <https://educacio.gencat.cat/ca/departament/estadistiques/despesa/indicadors/despesa-publica-sobre-pib/index.html>

Departament d'Educació i Formació Professional. (2025b). Despesa educativa no universitària per alumne equivalent a temps complet. Recollit de Departament. Estadístiques: <https://educacio.gencat.cat/ca/departament/estadistiques/despesa/indicadors/despesa-educativa-no-universitaria-alumne-equivalent-temps-complet/>

Departament d'Educació i Formació Professional. (2025c). Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents. Recollit de Dades obertes Catalunya: https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Educaci-/Alumnes-matriculats-per-ensenyament-i-unitats-dels/xvme-26kg/about_data

Eurostat. (2022a). Public expenditure on education by education level and programme orientation - as % of GDP. Recollit de Data Browser: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_uoe_fineo6__custom_17601671/default/table

Eurostat. (2022b). Public expenditure on education per pupil/student based on FTE by education level and programme orientation. Recollit de Data Browser: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_uoe_fineo9/default/table?lang=en&category=educ.educ_uoe_fin.educ_uoe_fine

Eurostat. (2023a). Fertility indicators. Recollit de Data Browser: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/DEMO_FIND__custom_10294870/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=015091a7-9d83-42d7-98bc-b5b8c5a3419b&c=1709910144953

Eurostat. (2023b). Pupils enrolled in early childhood education by sex, type of institution and intensity of participation. Recollit de Data Browser: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_uoe_enrp01/default/table

Eurostat. (2023c). Pupils from age 3 to the starting age of compulsory education at primary level by NUTS 2 region - % of the population of the corresponding age. Recollit de Data Browser: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/educ_uoe_enra22/default/table?lang=en

Eurostat. (2023d). Gini coefficient of equivalised disposable income by age. Recollit de Data Browser: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_di12/default/table?lang=en

Gabaldón Estevan, D., & Obiol Francés, S. (2017). Guía sobre tiempos escolares. Creativity and Educational Innovation Review (CEIR), <https://turia.uv.es/index.php/creativity/article/view/12062/11704>.

Gabaldón-Estevan, D., & Obiol-Francés, S. (2021). Presentación Tiempo y escuela. Revista De Sociología De La Educación-RASE, 14(3), <https://doi.org/10.7203/RASE.14.3.21681>.

Gortazar, L., & Moreno, J. M. (2024). Educación universal: Por qué el proyecto más exitoso de la Historia genera malestar y nuevas desigualdades. Debate.

Idescat. (2024a). Indicadors de fecunditat. Recollit de Dades: <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=basics&n=10343>

Idescat. (2024b). Població en risc de pobresa o exclusió social. Recollit de Dades: <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=ue&n=10121>

Idescat. (2024c). Indicadors de desigualtat de la distribució de la renda. Recollit de Idescat: <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=basics&n=10410>

Idescat. (2024d). Abandonament prematur dels estudis. Recollit de Indicadors de la Unió Europea: <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=ue&n=10101&t=202400>

Ivàlua. (2025). Revisió d'Evidència sobre la jornada escolar. Evidències actuals sobre la seva efectivitat i implementació. https://ivalua.cat/sites/default/files/2025-07/Sintesi_evidencia_jornada_intensiva.pdf.

Ministerio de Educación. Formación Profesional y Deportes. (2024). Enseñanzas no universitarias/ alumnado matriculado / series / enseñanzas de régimen general. Recollit de EDUAbase: <https://estadisticas.educacion.gob>.

es/EducaDynPx/educabase/index.htm?type=pcaxis&path=/no-universitaria/alumnado/matriculado/series/gen-alumnado&file=pcaxis&l=so

Nacions Unides. (2016). ODS: Objetivo 4. Garantizar una educación inclusiva, equitativa y de calidad y promover oportunidades de aprendizaje durante toda la vida para todos. Recollit de Nacions Unides: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/education/>

OCU. (2025). OCU pide mayores deducciones fiscales en todas las CCAA para ayudar a sufragar el gasto escolar. Recollit de Prensa: <https://www.ocu.org/organizacion/prensa/notas-de-prensa/2025/vueltacole260825>

Resolució del Consell relativa a un marc estratègic per la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació amb mirada a l'Espai Europeu d'Educació i més enllà (2021-2030). (26 / febrer / 2021). Recollit de DOUE num.66: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=DOUE-Z-2021-70017>

Robles-Moreno, V., Arroyo, A., & Mesa, J. (2024). Alumnat i Jornada Escolar: Experiències, valoracions i propostes. https://affac.cat/wp-content/uploads/2025/01/ALUMNAT-I-JORNADA-ESCOLAR_catala.pdf: Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya - aFFaC.

Robles-Moreno, V., López-Orleans, A., Gasull, L., & Safont, L. (2023). La jornada escolar a debat: més enllà del binomi contínua-partida. https://affac.cat/wp-content/uploads/2023/05/JornadaEscolar_Maquetacio_030523.pdf: Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya - aFFaC.

Save the Children. (sense data). Abandono educativo prematuro. Recollit de Barómetro infancia: <https://www.savethechildren.es/barometro-infancia/abandono-educativo-prematuro>

Sintes, E. (03 / setembre / 2025). El debate ¿Los escolares tienen demasiadas vacaciones en verano? El País, p. <https://elpais.com/opinion/2025-09-03/el-debate-los-escolares-tienen-demasiadas-vacaciones-en-verano.html>.

Social.cat. (10 / juny / 2024). L'aFFaC acusa Educació de no avançar en la climatització de les aules i afirma que enviar ventiladors és “insuficient”. p. <https://www.social.cat/noticia/21214/affac-acusa-educacio-no-avancar-climatitzacio-aules-afirma-ventiladors-insuficient>.

Capítol 2. Els concerts educatius a Catalunya: funcionament i limitacions

Boadella, J., Chia, C., & Gasull, L. (2019). La contribució econòmica de les famílies al sistema educatiu públic català. Barcelona: Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya (FaPaC).

Constitució Espanyola. (29 / desembre / 1978). Recollit de BOE: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1978-31229>

Decret 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya. (16 / febrer / 2021). Recollit de DOGC núm 8344: <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=893678>

Decret 306/2006, de 20 de juliol, pel qual es dóna publicitat a la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. (20 / juliol / 2006). Recollit de DOGC núm. 4680: <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=401680&language=ca>

Decret 56/1993, de 23 de febrer, sobre concerts educatius. (17 / Març / 1993). Recollit de DOGC núm. 1722: <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=74291>

Departament d'Educació. (22 / setembre / 2025). Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents. Recollit de Portal dades obertes de la Generalitat: https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Educaci-/Alumnes-matriculats-per-ensenyament-i-unitats-dels/xvme-26kg/about_data

Departament d'Educació. (22 / setembre / 2025b). Concerts educatius: Unitat, alumnes, dotació de plantilla i despesa. Recollit de Portal de dades obertes de la Generalitat: https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Educaci-/Concerts-educatius-Unitat-alumnes-dotaci-de-planti/8spq-9nx7/about_data

Eurostat. (18 / Setembre / 2025). Pupils and students enrolled by education level, sex, type of institution and intensity of participation. Recollit de Data Browser: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/EDUC_UOE_ENRA01__custom_6841481/default/table?lang=en

Gasull, L. (14 / març / 2022). L'educació privada concertada a Catalunya: un fenomen esperpèntic a Europa. Recollit de Crític: <https://www.elcritic.cat/opinio/lidon-gasull/leducacio-privada-concertada-a-catalunya-un-fenomen-esperpentic-a-europa-121662>

Gortazar, L., Martínez, Á., & Bonal, X. (25 / abril / 2025). El cost d'accés a l'escola concertada a Espanya: les quotes que paguen les famílies i les seves causes. Recollit de EsadeEcPol Center of Economic Policy: <https://www.esade.edu/ecpol/ca/publicacions/el-cost-dacces-a-lescola-concertada-a-espanya-les-quotes-que-paguen-les-families-i-les-seves-causes/>

Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. (16 / juliol / 2009). Recollit de DOGC núm. 5422: <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=480169>

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. (4 / maig / 2006). Recollit de BOE núm. 106: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2006-7899>

Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual se modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. (30 / desembre / 2020). Recollit de BOE núm. 340: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2020-17264

Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, del Dret a l'Educació (LODE). (4 / juliol / 1985). Recollit de Boletín Oficial del Estado (BOE): <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1985-12978>

Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE). (10 / 12 / 2013). Recollit de BOE núm. 295: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-12886>

Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes. (2024). Educabase. Recollit de <https://estadisticas.educacion.gob.es/EducaDynPx/educabase/index.htm?type=pcaxis&path=/no-universitaria/alumnado/matriculado/series/gen-alumnado&file=pcaxis&l=so>

Real Decret 2377/1985, de 18 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de Normes Bàsiques sobre Concerts Educatius. (27 / desembre / 1985). Recollit de BOE núm. 310: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1985-26788>

Rodríguez-Martínez, C., Guzmán Calle, E., & Martín Alonso, D. (2022). Políticas educativas de privatización en España y su impacto en la equidad. Education Policy Analysis Archives.

Síndic de Greuges. (2025). LA SEGREGACIÓ ESCOLAR A CATALUNYA INFORME DE PROGRÉS SOBRE EL DESPLEGAMENT DEL DECRET 11/2021. Recollit de Síndic El Defensor de les Persones: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.sindic.cat/site/unitFiles/9822/Informe%20seguiment%20PSE%20Decret%2011_21_cat.pdf

Tribunal Constitucional de España. (24 / febrer / 1981). SENTENCIA 5/1981, de 13 de febrer. Recollit de BOE núm. 47: <https://hj.tribunalconstitucional.es/es-ES/Resolucion/Show/5>

Tribunal Constitucional de España. (24 / febrer / 1981b). SENTENCIA 86/1985, de 10 de julio. Recollit de BOE núm 47: <https://hj.tribunalconstitucional.es/es-ES/Resolucion/Show/5>

Capítol 3. Anàlisi de sobreoferta de grups privats concertats a l3

aFFaC. (2024). Anàlisi de l'inici del curs escolar 2024/25 a Catalunya. Barcelona.

aFFaC. (15 / octubre / 2024). Comunicats de premsa. Recollit de aFFaC: <https://affac.cat/wp-content/uploads/2024/10/Comunicat-de-premsa-aFFaC-curs-escolar-2024-25.pdf>

Alegre, M. À., & Ferrer, G. (2010). School regimes and education equity: Some insights based on PISA 2006. *British Educational Research Journal*, 36(3), 433-461. doi:10.1080/01411920902989193

Bonal, X., & Tarabini, A. (2013). De la educación a la educabilidad: una aproximación sociológica a la experiencia educativa del alumnado en situación de pobreza. *Praxis sociológica*, 67-88. Recollit de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4776408>

Bonal, X., Zancajo, A., & Scandurra, R. (2021). Student mobility and school segregation in an (un)controlled choice system: A counterfactual approach. *British Educational Research Journal*, 47, 42-64. doi:10.1002/berj.3694

Departament d'Educació i Formació Professional. (2025a). Planificació de l'oferta educativa dels ensenyaments obligatoris del curs 2025-2026. Recollit de <https://govern.cat/govern/docs/2025/02/14/11/50/3864489b-02e3-4442-9dbe-117d56d66a5f.pdf>

Departament d'Educació i Formació Professional. (1 / abril / 2025b). Oferta inicial de places escolars dels estudis obligatoris. Recollit de Dades obertes Catalunya: https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Educaci-/Oferta-inicial-de-places-escolars-dels-estudis-obl/vaht-2sjk/about_data

Gasull, L. (14 / març / 2022). L'educació privada concertada a Catalunya: un fenomen esperpèntic a Europa. *El crític*.

Recollit de <https://www.elcritic.cat/opinio/lidon-gasull/educacio-privada-concertada-a-catalunya-un-fenomen-esperpentic-a-europa-121662>

Generalitat de Catalunya. (14 / febrer / 2025). Novedades para el curso escolar 2025-2026. Recollit de Generalitat de Catalunya: <https://web.gencat.cat/es/actualitat/detall/Novetats-per-al-curs-escolar-2025-2026>

Idescat. (2022). Padró municipal d'habitants. Recollit de Institut d'Estadística de Catalunya: <https://www.idescat.cat/pub/?id=pmh>

INE. (2022). Indicadores de renta media y mediana. Resultados por municipios, distritos y secciones censales por provincias. Obtenido de Instituto Nacional de Estadística: <https://www.ine.es/jaxiT3/Tabla.htm?t=30896>

Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya. (2024). Divisions administratives: límits de municipis, comarques, vegueries, províncies i Catalunya. Recollit de Geoinformació Cartogràfica: <https://www.icgc.cat/ca/Geoinformacio-i-mapes/Dades-i-productes/Geoinformacio-cartografica/Divisions-administratives#:~:text=Base%20geogr%C3%A0fica%20que%20cont%C3%A9%20els%20l%C3%ADmits%20vigents%20de>

Murillo, F. J., & Guiral, C. (2023). Evolución de la segregación escolar del alumnado con necesidades educativas especiales: evidencias desde un contexto local. *Revista de Investigación en Educación*, 21(3), 413-431. doi:10.35869/reined.v21i3.4979

Save the Children. (2024). Por una escuela concertada inclusiva.

Síndic de Greuges. (2022). Pacte contra la segregació escolar a Catalunya. Primer informe de balanç sobre la implementació del pacte sobre la segregació escolar a Catalunya. Recollit de https://www.sindic.cat/site/unitFiles/8468/Informe%20Balan%C3%A7%20Bianual%20PSE_cat.pdf

Síndica de Greuges. (2025). Pacte contra la segregació escolar. Vint prioritats d'actuació per combatre la segregació escolar a Catalunya.

Zancajo, A., Verger, A., & Fontdevila, C. (2022). La concertada a debat. Reformes contra les desigualtats educatives des d'una mirada internacional i comparada. Barcelona.

Capítol 4. Previsió de places educatives per al curs 2025/26 a l3 i primer d'ESO

Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (aFFaC). (2024). Informe anàlisi de l'inici de curs escolar 2024/25 a Catalunya. Barcelona: Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (aFFaC).

Departament d'Educació i Formació Professional. (7 / abril / 2025a). Oferta inicial de places escolars dels estudis obligatoris. Recollit de Dades obertes Catalunya: https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Educaci-/Oferta-inicial-de-places-escolars-dels-estudis-obl/vaht-2sjk/about_data

Departament d'Educació i Formació Professional. (22 / setembre / 2025b). Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents. Recollit de Dades obertes Catalunya: https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Educaci-/Alumnes-matriculats-per-ensenyament-i-unitats-dels/xvme-26kg/about_data

Divisions administratives. (sense data). Recollit de Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya: <https://www.icgc.cat/ca/Geoinformacio-i-mapes/Dades-i-productes/Geoinformacio-cartografica/Divisions-administratives>

Generalitat de Catalunya. (16 / març / 2025). Mapa escolar de Catalunya. Recollit de Generalitat de Catalunya: <http://mapaescolar.gencat.cat/>

Idescat. (2022). Padró municipal d'habitants. Recollit de Institut d'Estadística de Catalunya: <https://www.idescat.cat/pub/?id=pmh>

Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes. (2025). Panorama de la educación. Indicadores de la OCDE 2025. Informe español. Madrid: Instituto Nacional de Evaluación Educativa.

Capítol 5. L'etapa educativa de 0-3 anys

Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (aFFaC). (2024). Informe anàlisi de l'inici de curs escolar 2024/25 a Catalunya. Barcelona: Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (aFFaC).

Benlloch, M. (30 / novembre / 2018). Avantatges i desavantatges de l'Escola Bressol per al desenvolupament dels infants. Recollit de Diari de l'educació: <https://diarieducacio.cat/rella/2018/11/30/avantatges-i-desavantatges-de-lescola-bressol-per-al-desenvolupament-dels-infants/>

Departament d'Educació i Formació Professional. (29 / Maig / 2025). Estadística de l'ensenyament 2024-2025. Recollit de Educació infantil de 1r cicle: <https://educacio.gencat.cat/ca/departament/estadistiques/estadistiques-ensenyament/curs-actual/educacio-infantil-1r-cicle/>

Generalitat de Catalunya. (31 de desembre de 2021). LLEI 2/2021, del 29 de desembre, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic. Obtenido de DOGC núm. 8575: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2021/12/29/2>

Generalitat de Catalunya. (21 / juny / 2022). El Govern aprova l'escolarització gratuïta per a les famílies de l'infantil 2 i en garanteix el finançament per a exercicis futurs. Recollit de Sala de premsa: <https://govern.cat/salaprensa/notes-premsa/422610/govern-aprova-lescolaritzacio-gratuïta-families-linfantil-2-garanteix-financament-exercicis-futurs>

Govern d'Espanya. (9 / novembre / 2017). Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es

transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014. Recollit de BOE núm. 272: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12902>
Idescat. (2022). Padró municipal d'habitants. Recollit de Població a 1 de gener. Per sexe i edat any a any: <https://www.idescat.cat/pub/?id=pmh&n=1180>

Llei 2/2021, del 29 de desembre, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic. (31 / desembre / 2021). Recollit de DOGC 8575: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2021/12/29/2>

Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014. (9 / març / 2017). Recollit de BOE núm. 272: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12902>

Social.cat. (4 / setembre / 2025). Neix la Plataforma 0-3 Catalunya per reivindicar millores en aquesta etapa educativa. Recollit de social.cat: <https://www.social.cat/noticia/23762/neix-plataforma-0-3-catalunya-per-reivindicar-millores-etapa-educativa>

Unesco. (15 / novembre / 2022). Por qué es importante la atención y educación de la primera infancia. Recollit de <https://www.unesco.org/es/articles/por-que-es-importante-la-atencion-y-educacion-de-la-primera-infancia>

World Health Organization. (2004). The importance of caregiver-child interactions for the survival and healthy development of young children: A review. WHO Library.

Zero to three. (8 / febrer / 2010). Primary Caregiving and Continuity of Care. Recollit de Rosources: <https://www.zerotothree.org/resource/primary-caregiving-and-continuity-of-care/>

Capítol 6. Evolució de la formació professional a Catalunya: matricula pública i privada, modalitats i gènere

Aguado Hernández, J. A., Cano Montero, F. J., & Sánchez Pérez, M. J. (2020). Segregación por género y Formación Profesional: aportaciones al debate sobre la situación actual. *Revista de Sociología de la Educación-RASE*, 13 (3), 308-327., <https://turia.uv.es/index.php/RASE/article/view/16583>.

Fort, A. (10 / setembre / 2025). Cues quilomètriques per obtenir plaça d'FP: „Hem passat la nit aquí i tot”. *Diari de Terrassa*, p. <https://www.diarideterrassa.com/terrassa/cues-quilometriques-per-obtenir-placa-dfp-hem-passat-la-nit-aqui-i-tot.html>.

Generalitat de Catalunya. (11 / agost / 2025). Les mesures per a la millora educativa i l'increment de l'FP, principals actuacions d'Educació i FP en el primer any de legislatura. Recollit de Sala de premsa. Educació: <https://govern.cat/salaprensa/notes-premsa/733892/mesures-millora-educativa-lincrement-lfp-principals-actuacions-deducacio-fp-any-legislatura?v=>

Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes. (2025). Enseñanzas no universitarias. Formación Profesional. Datos por curso. Recollit de Estadística del MECD: <https://www.educacionfpydeportes.gob.es/servicios-al-ciudadano/estadisticas/no-universitaria/alumnado/fp/datos-por-curso.html>

Ordre EDU/193/2021, de 13 d'octubre, per la qual s'organitzen els ensenyaments de formació professional inicial en la modalitat d'educació no presencial. (19 / octubre / 2021). Recollit de DOGC núm 8525: <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=912516>

Tribunal superior de Justícia. (25 / octubre / 2023). Sentència num. 3492/2023. Recollit de <https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/normativa/resolucions-adm-judicials/judicials/2023/sentencia-3492-2023.pdf>

Vallespín, I. (03 / novembre / 2024). Cataluña prepara un decreto para poner coto a la FP privada a distancia. El País, p. <https://elpais.com/espana/catalunya/2024-11-03/cataluna-prepara-un-decreto-para-poner-coto-a-la-fp-privada-a-distancia.html>.

Capítol 7. Educar i combatre desigualtats: el valor del menjador escolar universal i gratuït

Agència de Salut Pública de Catalunya. (2012). Memòria 2006-2012. PReME - Programa de revisió de menús escolars. https://scientiasalut.gencat.cat/bitstream/handle/11351/4307/preme_memoria_2006_2012.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Agència de Salut Pública de Catalunya. (2025). Acompanyar els àpats dels infants. Consells per a les famílies i per als menjadors escolar. <https://scientiasalut.gencat.cat/bitstream/handle/11351/1986.2/accompanyar-apats-infants-consells-families-menjadors-escolars-2024.pdf?sequence=21&isAllowed=y>.

Campbell, T., & Cooper, K. (2024). What's cooking? A review of evidence and discussion on the Free School Meals (FSM) measure in the National Pupil Database. <https://epi.org.uk/wp-content/uploads/2024/01/FSM-Report-Strand-1-FINAL-1.pdf>: Education Policy Institute. Nuffield Foundation.

Comuns. (2024). Un acord per fer avançar el país: una Catalunya de progrés i sostenible. <https://comuns.cat/wp-content/uploads/2024/07/Un-acord-per-fer-avancar-el-pais-una-Catalunya-de-progres-i-sostenible.pdf>.

Consorti d'Educació de Barcelona. (2025a). Informe sobre “temps migdia” i reformes menjadors. Obtenido de Acords del Consell de Direcció del 30 de juny de 2025: https://www.edubcn.cat/ca/el_consorti/transparencia/govern_i_organitzacio/acords_consell_direccio/30062025

Consorci d'Educació de Barcelona. (2025b). Pla de millora dels temps educatiu de migdia.

Costas Pèrez, E., & Sanchez Vidal, M. (2024). El Non Take-Up dels ajuts de menjador: una proposta de millora dels ajuts educatius. https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/2/g/p/yzwz-o8_anuari2024_non-take-up11224.pdf: Anuari 2024. Fundació Bofill.

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació . (2024). Alimentació sostenible, futur responsable. L'estratègia alimentària de Catalunya 2024-2028. https://agricultura.gencat.cat/web/.content/04-alimentacio/estrategia-alimentaria/noticies/DOCUMENT_WEB_PRESIDENCIA.pdf.

Departament d'Educació i Formació Professional. (2025b). Memòria econòmica explicativa de la determinació del preu màxim de la prestació del servei escolar de menjador dels centres educatius de titularitat del Departament d'Educació i Formació Professional per al curs 2025-2026. <https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/arees-actuacio/centres-serveis-educatius/centres/espai-migdia-menjador/memoria-economica-menjador.pdf>.

Generalitat de Catalunya. (2025). Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Catalunya 2025-2030. https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bsf/04_familia_infancia_adolescencia/estrategia-lluita-contra-pobresa-infantil-Catalunya/estrategia-lluita-contra-pobresa-infantil-Catalunya.pdf.

Ivàlua. (2025). Revisió d'Evidència sobre la jornada escolar. Evidències actuals sobre la seva efectivitat i implementació. https://ivalua.cat/sites/default/files/2025-07/Sintesi_evidencia_jornada_intensiva.pdf.

Ministeri de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts. (2025). Reial decret 315/2025, de 15 d'abril, pel qual s'estableixen normes de desplegament de la Llei 17/2011, de 5 de juliol, de seguretat alimentària i nutrició, per al foment d'una alimentació saludable i sostenible en centres educatius. https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2025/04/16/pdfs/BOE-A-2025-7659-C.pdf.

Observatori Desca. (2025). Responsabilitat pública i menjadors escolars. https://www.observatoridesc.org/sites/default/files/publication/files/licitaciomenjadors_informe_2025.pdf.

Ordeig, Ò. (18 de maig de 2025). Òscar Ordeig, conseller d'Agricultura: «Tots els menjadors escolars haurien de tenir cuina pròpia». (M. J. Ibáñez, Entrevistador)

Resolució EDF/1222/2025, de 2 d'abril, per la qual es determina el preu màxim de la prestació del servei escolar de menjador dels centres educatius de titularitat del Departament d'Educació i Formació Professional i el preu de l'ajut individual de menjado. (9 / abril / 2025). Recollit de DOGC num 9389: <https://cido.diba.cat/legislacio/19249952/resolucio-edf12222025-de-2-d-abril-per-la-qual-es-determina-el-preu-maxim-de-la-prestacio-del-servei-escolar-de-menjador-dels-centres-educatius-de-titularitat-del-departament-deducacio-i-formacio-professional-i-el->

Robles-Moreno, V., Arroyo, A., & Mesa, J. (2024). Alumnat i Jornada Escolar: Experiències, valoracions i propostes. https://affac.cat/wp-content/uploads/2025/01/ALUMNAT-I-JORNADA-ESCOLAR_catala.pdf: Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya - aFFaC.

Robles-Moreno, V., López-Orleans, A., Gasull, L., & Safont, L. (2023). La jornada escolar a debat: més enllà del binomi contínua-partida. https://affac.cat/wp-content/uploads/2023/05/JornadaEscolar_Maquetacio_030523.pdf: Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya - aFFaC.

Síndic de Greuges. (2024). Informe sobre els drets de l'infant. Resum Executiu. https://www.sindic.cat/site/unitFiles/9901/Resum%20executiu%20Informe%20anual%20infancia_2023_cat.pdf.

